

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra statistiky

Diplomová práce

Statistická analýza patologického hráčství v ČR

Martin Altman

© 2017 ČZU v Praze

!!!

Místo tohoto textu vložte PŘEDNÍ stranu zadání práce, které si můžete vyexportovat do PDF v IS.CZU.cz, pokud již máte schválené zadání i děkanem PEF.

!!!

!!!

Místo tohoto textu vložte ZADNÍ stranu zadání práce, které si můžete vyexportovat do PDF v IS.CZU.cz, pokud již máte schválené zadání i děkanem PEF.

V případě, že Vaše zadání je na více než 2 strany, vložte i další strany.

!!!

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že svou diplomovou práci „Statistická analýza patologického hráčství v ČR“ jsem vypracoval samostatně pod vedením vedoucího diplomové práce a s použitím odborné literatury a dalších informačních zdrojů, které jsou citovány v práci a uvedeny v seznamu použitých zdrojů na konci práce. Jako autor uvedené diplomové práce dále prohlašuji, že jsem v souvislosti s jejím vytvořením neporušil autorská práva třetích osob.

V Praze dne 31. 3. 2017

Poděkování

Rád bych touto cestou poděkoval panu Ing. Tomášovi Hlavsovi, Ph.D., vedoucímu své práce, za rady a konstruktivní připomínky k práci. Poděkovat bych chtěl také všem respondentům. Díky za podporu a pomoc při psaní práce patří také mé rodině a přátelům.

Statistická analýza patologického hráčství v ČR

Souhrn

Tato práce se zabývá analýzou patologického hráčství v České republice. Prostředkem pro analýzu hráčství jsou dvě předem připravené dotazníkové šetření. Hlavním cílem práce bylo identifikovat tendence hazardních hráčů pomocí prvního dotazníku a poukázat na statisticky významné faktory, které hraní hazardních her ovlivňují. Dílčím cílem práce je pak vyhodnocení názoru respondentů na hazardní hraní.

Práce je rozdělena do dvou základních částí. První je teoretická část, která informuje o historii hazardních her, definici hazardu či patologického hráčství. Rozebrány jsou zde také vybrané hazardní hry a rozdíly mezi nimi. Dále je zde pozornost upřena na prevenci a léčbu gamblerství a podstatnou část zaujímá také Výroční zpráva o hazardním hraní v České republice v roce 2015.

Druhou částí je část praktická. Ta byla rozdělena na tři části. V první části byly pomocí programu STATISTICA 12 vyhodnoceny a analyzovány odpovědi respondentů prvního vzorku. Analýza se týkala faktorů ovlivňujících samotné hraní vybraných her a faktorů ovlivňujících frekvenci hraní. Ve druhé části byl představen druhý vzorek respondentů. Třetí část praktické části se zabývala názorem respondentů obou vzorků na hazardní hraní v ČR.

Klíčová slova: Hráč, závislost, patologické hráčství, faktor, statistická analýza, hazard, výherní hrací přístroje, ruleta, loterie, kurzové sázení, poker

Statistical analysis of pathological gambling in the Czech Republic

Summary

This thesis focuses on analysis of pathological gaming in the Czech Republic. Main tools of analysis were the two pre-prepared questionnaire surveys. The main goal of this thesis was identifying tendencies of gamblers via the first questionnaire and showing statistically significant factors that influence gambling. Side goal was identifying respondent opinions on gambling.

Thesis has been split into two main parts. First was the theoretical part. It informed about history of gambling, about definitions of gambling and pathological gaming. This part also covered the chosen games and differences between them. Prophylaxis and treatment of gambling were also discussed here. Significant part of theoretical part was also Annual report of gambling in Czech Republic in 2015.

Second was the practical part. It has been split into three parts. Answers of respondents of first survey were evaluated and analysed by STATISTICA 12 in first part. Analysis focused on factors influencing gambling and also on factors influencing frequencies of gambling. Second respondent sample got introduced in second part. Third part of practical part focused on respondent opinions on gambling in Czech Republic.

Keywords: Gambler, addiction, pathological gambling, factor, statistical analysis, gambling, slot machines, roulette, lottery, odds betting, poker

Obsah

1 Úvod.....	15
2 Cíl práce a metodika	16
2.1 Cíl práce	16
2.2 Metodika	16
2.2.1 Asociační tabulky	16
2.2.1.1 Testy o nezávislosti znaků v asociační tabulce	16
2.2.2 Kontingenční tabulky.....	18
2.2.2.1 Testy o nezávislosti znaků v kontingenční tabulce	18
2.3 Testování pomocí p-hodnoty.....	19
2.4 χ^2 test dobré shody	19
3 Teoretická východiska	20
3.1 Historie hazardních her	20
3.2 Definice hazardu	20
3.3 Druhy hazardních her	21
3.3.1 Náhodné hry.....	22
3.3.1.1 Výherní hrací přístroje.....	22
3.3.1.2 Ruleta.....	23
3.3.1.3 Loterie.....	24
3.3.2 Smíšené hry.....	25
3.3.2.1 Kurzové sázení	26
3.3.2.2 Poker.....	29
3.4 Patologické hráčství	33
3.4.1 Stupnice hráčských závislostí	34
3.4.2 Vývoj hráčské závislosti a přechod k maladaptivnímu jednání.....	34
3.5 Prevence a léčba gamblerství	37
3.5.1 Prevence.....	37
3.5.2 Léčba.....	39
3.6 Výroční zpráva o hazardním hraní v České republice v roce 2015	40
3.6.1 Nový zákon č. 186/2016 Sb., o hazardních hrách	40
3.6.1.1 Problémy nového zákona	42
3.6.2 Výsledky a ukazatele za uplynulé roky	42
3.6.2.1 Hraní hazardních her v obecné populaci	42
3.6.2.2 Hraní hazardních her mezi dětmi a mládeží	44
3.6.2.3 Patologické hráčství.....	45
3.6.2.4 Sociální důsledky a souvislosti.....	46

3.6.2.5	Kriminalita.....	47
3.6.2.6	Názory veřejnosti na hazardní hry.....	47
3.6.3	Politika a strategie v oblasti hazardního hraní	47
4	Praktická část	49
4.1	První vzorek	49
4.1.1	Popisné statistiky	49
4.1.1.1	Rozdělení dle pohlaví	49
4.1.1.2	Rozdělení dle věku	50
4.1.1.3	Rozdělení dle dosaženého vzdělání.....	50
4.1.1.4	Rozdělení dle trvalého bydliště	51
4.1.1.5	Rozdělení dle čistého měsíčního příjmu.....	52
4.1.1.6	Rozdělení dle způsobu trávení volného času.....	52
4.1.1.7	Rozdělení dle hraní blízkých	53
4.1.1.8	Rozdělení dle konzumace alkoholu.....	54
4.1.1.9	Rozdělení dle užívání drog.....	54
4.1.2	Reprezentativnost vzorku dle pohlaví.....	55
4.1.3	Testování závislostí ohledně hraní vybraných her.....	55
4.1.3.1	Testování závislostí ohledně hraní výherních hracích přístrojů	55
4.1.3.2	Testování závislostí ohledně hraní rulety	59
4.1.3.3	Testování závislostí ohledně účasti v loteriích	62
4.1.3.4	Testování závislostí ohledně sázení kurzových sázek.....	65
4.1.3.5	Testování závislostí ohledně hraní pokeru	69
4.1.4	Testování závislostí ohledně frekvence hraní vybraných her	72
4.1.4.1	Testování závislostí ohledně frekvence hraní výherních hracích přístrojů 72	
4.1.4.2	Testování závislostí ohledně frekvence hraní rulety	76
4.1.4.3	Testování závislostí ohledně frekvence účasti v loteriích	80
4.1.4.4	Testování závislostí ohledně frekvence sázení kurzových sázek	84
4.1.4.5	Testování závislostí ohledně frekvence hraní pokeru.....	88
4.2	Druhý vzorek.....	92
4.2.1	Popisné statistiky	93
4.2.1.1	Rozdělení dle pohlaví	93
4.2.1.2	Rozdělení dle věku	93
4.2.1.3	Rozdělení dle dosaženého vzdělání.....	94
4.2.1.4	Rozdělení dle čistého měsíčního příjmu.....	95

4.2.2	Hraní vybraných her respondenty druhého vzorku.....	96
4.2.2.1	Hraní výherních hracích přístrojů.....	96
4.2.2.2	Hraní rulety.....	96
4.2.2.3	Účast v loteriích.....	97
4.2.2.4	Sázení kurzových sázek.....	97
4.2.2.5	Hraní pokeru	98
4.3	Názor respondentů na hazardní hraní.....	98
4.3.1	Klasifikace vybraných her respondenty prvního vzorku	98
4.3.2	Klasifikace vybraných her respondenty druhého vzorku	104
4.3.3	Názor respondentů ohledně stupně nebezpečnosti jednotlivých her	107
4.3.4	Názor respondentů ohledně prevence hazardního hraní	109
4.3.5	Názor respondentů prvního vzorku na stavbu kasina v blízkosti jejich bydliště 110	
5	Zhodnocení výsledků a závěr	111
6	Seznam použitých zdrojů	117
7	Přílohy	119
7.1	Dotazník pro první vzorek respondentů.....	119
7.2	Dotazník pro druhý vzorek.....	125
7.3	Nulové hypotézy	129

Seznam obrázků

Obrázek 1: Royal flush	30
Obrázek 2: Objem trhu s hazardními hrami v ČR v letech 2002–2015, v mld. Kč.....	43
Obrázek 3: Rozdělení dle pohlaví.....	49
Obrázek 4: Rozdělení dle věku	50
Obrázek 5: Rozdělení dle dosaženého vzdělání	50
Obrázek 6: Rozdělení dle trvalého bydliště	51
Obrázek 7: Rozdělení dle čistého měsíčního příjmu	52
Obrázek 8: Rozdělení dle způsobu trávení volného času	52
Obrázek 9: Rozdělení dle hraní blízkých.....	53
Obrázek 10: Rozdělení dle konzumace alkoholu	54
Obrázek 11: Rozdělení dle užívání drog.....	54
Obrázek 12: Rozdělení dle pohlaví u druhého vzorku respondentů.....	93
Obrázek 13: Rozdělení dle věku u druhého vzorku respondentů.....	93
Obrázek 14: Rozdělení dle vzdělání u druhého vzorku respondentů	94
Obrázek 15: Rozdělení dle měsíčního příjmu u druhého vzorku respondentů.....	95
Obrázek 16: Hraní výherních hracích přístrojů u druhého vzorku respondentů.....	96
Obrázek 17: Hraní rulety u druhého vzorku respondentů.....	96
Obrázek 18: Účast v loteriích u druhého vzorku respondentů.....	97
Obrázek 19: Sázení kurzových sázek u druhého vzorku respondentů.....	97
Obrázek 20: Hraní pokeru u druhého vzorku respondentů.....	98
Obrázek 21: Klasifikace výherních hracích přístrojů u prvního vzorku respondentů	99
Obrázek 22: Klasifikace rulety u prvního vzorku respondentů	100
Obrázek 23: Klasifikace loterií u prvního vzorku respondentů.....	101
Obrázek 24: Klasifikace kurzových sázek u prvního vzorku respondentů.....	102
Obrázek 25: Klasifikace pokeru u prvního vzorku respondentů	103
Obrázek 26: Klasifikace výherních hracích přístrojů respondentů druhého vzorku	104
Obrázek 27: Klasifikace rulety respondentů druhého vzorku	105
Obrázek 28: Klasifikace loterií respondentů druhého vzorku	105
Obrázek 29: Klasifikace kurzových sázek respondentů druhého vzorku	106
Obrázek 30: Klasifikace pokeru respondentů druhého vzorku.....	106
Obrázek 31: Hazardní hry dle stupně nebezpečnosti pro jejich účastníka podle respondentů prvního vzorku.....	107
Obrázek 32: Hazardní hry dle stupně nebezpečnosti pro jejich účastníka podle respondentů druhého vzorku	108
Obrázek 33: Názor respondentů prvního vzorku na prevenci hazardního hraní	109
Obrázek 34: Názor respondentů druhého vzorku na prevenci hazardního hraní.....	109

Seznam tabulek

Tabulka 1: Asociační tabulka	16
Tabulka 2: Kontingenční tabulka.....	18
Tabulka 3: Hazard v roce 2015	44
Tabulka 4: Závislost hraní výherních hracích přístrojů na pohlaví	55
Tabulka 5: Závislost hraní výherních hracích přístrojů na věku	55
Tabulka 6: Závislost hraní výherních hracích přístrojů na dosaženém vzdělání	56
Tabulka 7: Závislost hraní výherních hracích přístrojů na lokalitě trvalého bydliště	56
Tabulka 8: Závislost hraní výherních hracích přístrojů na měsíčním příjmu	56
Tabulka 9: Závislost hraní výherních hracích přístrojů na způsobu trávení volného času.....	57
Tabulka 10: Závislost hraní výherních hracích přístrojů na hraní hazardních her blízkých lidí	57
Tabulka 11: Závislost hraní výherních hracích přístrojů na konzumaci alkoholu.....	57
Tabulka 12: Závislost hraní výherních hracích přístrojů na užívání drog	58
Tabulka 13: Závislost hraní výherních hracích přístrojů na vybraných faktorech	58
Tabulka 14: Závislost hraní rulety na pohlaví	59
Tabulka 15: Závislost hraní rulety na věku	59
Tabulka 16: Závislost hraní rulety na dosaženém vzdělání	59
Tabulka 17: Závislost hraní rulety na lokalitě trvalého bydliště	60
Tabulka 18: Závislost hraní rulety na měsíčním příjmu	60
Tabulka 19: Závislost hraní rulety na způsobu trávení volného času.....	60
Tabulka 20: Závislost hraní rulety na hraní hazardních her blízkých lidí	61
Tabulka 21: Závislost hraní rulety na konzumaci alkoholu.....	61
Tabulka 22: Závislost hraní rulety na užívání drog	61
Tabulka 23: Závislost hraní rulety na vybraných faktorech	62
Tabulka 24: Závislost účasti v loteriích na pohlaví	62
Tabulka 25: Závislost účasti v loteriích na věku	63
Tabulka 26: Závislost účasti v loteriích na dosaženém vzdělání.....	63
Tabulka 27: Závislost účasti v loteriích na lokalitě trvalého bydliště	63
Tabulka 28: Závislost účasti v loteriích na měsíčním příjmu.....	63
Tabulka 29: Závislost účasti v loteriích na způsobu trávení volného času.....	64
Tabulka 30: Závislost účasti v loteriích na hraní hazardních her blízkých lidí	64
Tabulka 31: Závislost účasti v loteriích na míře konzumace alkoholu.....	64
Tabulka 32: Závislost účasti v loteriích na užívání drog	65
Tabulka 33: Závislost účasti v loteriích na vybraných faktorech	65
Tabulka 34: Závislost sázení kurzových sázek na pohlaví	66
Tabulka 35: Závislost sázení kurzových sázek na věku	66
Tabulka 36: Závislost sázení kurzových sázek na dosaženém vzdělání.....	66
Tabulka 37: Závislost sázení kurzových sázek na lokalitě trvalého bydliště	66
Tabulka 38: Závislost sázení kurzových sázek na měsíčním příjmu.....	67
Tabulka 39: Závislost sázení kurzových sázek na způsobu trávení volného času.....	67
Tabulka 40: Závislost sázení kurzových sázek na hraní hazardních her blízkých lidí	67
Tabulka 41: Závislost sázení kurzových sázek na míře konzumace alkoholu	68
Tabulka 42: Závislost sázení kurzových sázek na užívání drog	68
Tabulka 43: Závislost sázení kurzových sázek na vybraných faktorech	68
Tabulka 44: Závislost hraní pokeru na pohlaví	69
Tabulka 45: Závislost hraní pokeru na věku.....	69
Tabulka 46: Závislost hraní pokeru na dosaženém vzdělání	70
Tabulka 47: Závislost hraní pokeru na lokalitě trvalého bydliště.....	70
Tabulka 48: Závislost hraní pokeru na měsíčním příjmu	70

Tabulka 49: Závislost hraní pokeru na způsobu trávení volného času	71
Tabulka 50: Závislost hraní pokeru na hraní hazardních her blízkých lidí	71
Tabulka 51: Závislost hraní pokeru na míře konzumace alkoholu	71
Tabulka 52: Závislost hraní pokeru na užívání drog	71
Tabulka 53: Závislost hraní pokeru na vybraných faktorech	72
Tabulka 54: Závislost frekvence hraní výherních hracích přístrojů na pohlaví	73
Tabulka 55: Závislost frekvence hraní výherních hracích přístrojů na věku.....	73
Tabulka 56: Závislost frekvence hraní výherních hracích přístrojů na vzdělání.....	74
Tabulka 57: Závislost frekvence hraní výherních hracích přístrojů na bydlišti	74
Tabulka 58: Závislost frekvence hraní výherních hracích přístrojů na příjmu.....	74
Tabulka 59: Závislost frekvence hraní výherních hracích přístrojů na způsobu trávení volného času	75
Tabulka 60: Závislost frekvence hraní výherních hracích přístrojů na hraní hazardních her blízkých lidí	75
Tabulka 61: Závislost frekvence hraní výherních hracích přístrojů na konzumaci alkoholu...	75
Tabulka 62: Závislost frekvence hraní výherních hracích přístrojů na užívání drog	76
Tabulka 63: Závislost frekvence hraní výherních hracích přístrojů na vybraných faktorech ..	76
Tabulka 64: Závislost frekvence hraní rulety na pohlaví	77
Tabulka 65: Závislost frekvence hraní rulety na věku.....	77
Tabulka 66: Závislost frekvence hraní rulety na vzdělání.....	78
Tabulka 67: Závislost frekvence hraní rulety na bydlišti	78
Tabulka 68: Závislost frekvence hraní rulety na příjmu.....	78
Tabulka 69: Závislost frekvence hraní rulety na způsobu trávení volného času	79
Tabulka 70: Závislost frekvence hraní rulety na hraní hazardních her blízkých lidí	79
Tabulka 71: Závislost frekvence hraní rulety na konzumaci alkoholu.....	79
Tabulka 72: Závislost frekvence hraní rulety na užívání drog	80
Tabulka 73: Závislost frekvence hraní rulety na vybraných faktorech	80
Tabulka 74: Závislost frekvence účasti v loteriích na pohlaví	81
Tabulka 75: Závislost frekvence účasti v loteriích na věku.....	81
Tabulka 76: Závislost frekvence účasti v loteriích na vzdělání.....	82
Tabulka 77: Závislost frekvence účasti v loteriích na bydlišti	82
Tabulka 78: Závislost frekvence účasti v loteriích na příjmu.....	82
Tabulka 79: Závislost frekvence účasti v loteriích na způsobu trávení volného času	83
Tabulka 80: Závislost frekvence účasti v loteriích na hraní hazardních her blízkých lidí	83
Tabulka 81: Závislost frekvence účasti v loteriích na pití alkoholu	83
Tabulka 82: Závislost frekvence účasti v loteriích na užívání drog	84
Tabulka 83: Závislost frekvence účasti v loteriích na vybraných faktorech	84
Tabulka 84: Závislost frekvence sázení kurzových sázek na pohlaví	85
Tabulka 85: Závislost frekvence sázení kurzových sázek na věku	85
Tabulka 86: Závislost frekvence sázení kurzových sázek na vzdělání.....	86
Tabulka 87: Závislost frekvence sázení kurzových sázek na bydlišti	86
Tabulka 88: Závislost frekvence sázení kurzových sázek na příjmu.....	86
Tabulka 89: Závislost frekvence sázení kurzových sázek na způsobu trávení volného času...	87
Tabulka 90: Závislost frekvence sázení kurzových sázek na hraní hazardních her blízkých lidí	87
Tabulka 91: Závislost frekvence sázení kurzových sázek na pití alkoholu.....	87
Tabulka 92: Závislost frekvence sázení kurzových sázek na užívání drog	88
Tabulka 93: Závislost frekvence sázení kurzových sázek na vybraných faktorech	88
Tabulka 94: Závislost frekvence hraní pokeru na pohlaví.....	89
Tabulka 95: Závislost frekvence hraní pokeru na věku	89

Tabulka 96: Závislost frekvence hraní pokeru na vzdělání	90
Tabulka 97: Závislost frekvence hraní pokeru na bydlišti.....	90
Tabulka 98: Závislost frekvence hraní pokeru na příjmu	90
Tabulka 99: Závislost frekvence hraní pokeru na způsobu trávení volného času	91
Tabulka 100: Závislost frekvence hraní pokeru na hraní hazardních her blízkých lidí.....	91
Tabulka 101: Závislost frekvence hraní pokeru na pití alkoholu	91
Tabulka 102: Závislost frekvence hraní pokeru na užívání drog.....	92
Tabulka 103: Závislost frekvence hraní pokeru na vybraných faktorech.....	92
Tabulka 104: Závislost klasifikace výherních hracích přístrojů na jejich hraní	99
Tabulka 105: Závislost klasifikace rulety na jejím hraní.....	100
Tabulka 106: Závislost klasifikace loterie na účasti v loteriích.....	101
Tabulka 107: Závislost klasifikace kurzových sázek na jejich hraní.....	102
Tabulka 108: Závislost klasifikace pokeru na jeho hraní	103
Tabulka 109: Závislost klasifikace jednotlivých her na jejich hraní	103

1 Úvod

Kvalitu a pestrost společenského i rodinného života ovlivňuje řada okolností. Jednou z důležitých je i problematika hazardního hraní, obzvlášť pokud přechází do hraní patologického. V České republice je v posledních několika letech hraní hazardních her na vzestupu, a to především kvůli nárůstu on-line hazardního hraní.

Ve světě mají hazardní hry dalekosáhlou historii. Na výsledek různých náhodných událostí se sázelo již ve starém Egyptě, Řecku či Římě. Lidé tehdy neměli tušení o tom, jak funguje pravděpodobnost u jednotlivých her a předpokládali, že výsledek náhodných událostí určuje Bůh. Matematické základy prostudovali teprve francouzští matematici Pierre de Fermat a Blaise Pascal v 17. století.

Velký „boom“ hazardních her přišel ve druhé polovině 20. století, kdy byly hazardní hry legalizovány. V současnosti má trh s hazardními hrami obrovské zisky. Jen ve Spojených státech amerických lidé každoročně utratí za hraní hazardních her více než 26 miliard dolarů (přes 625 miliard Kč).

Hraní hazardních her má vliv na nejrůznější oblasti života, jednou z nich je i zdraví. Je třeba odlišovat mezi rekreačním a patologickým hráčstvím. Patologické hráčství je nutné brát vážně. Tato závislost bývá často podceňována, v krajním případě ale může vést k poruchám psychickým i psychosomatickým.

Existují tisíce druhů hazardních her, tato práce se bude zabývat těmi, které jsou v České republice, ale i po celém světě nejoblíbenější. Jsou jimi výherní hrací přístroje, ruleta, loterie, kurzové sázky a poker. Práce se bude zabývat tím, jaké faktory ovlivňují vybrané hry a tím, jaký je vlastně názor českých občanů na tuto problematiku.

2 Cíl práce a metodika

2.1 Cíl práce

Hlavním cílem práce je identifikace a vyhodnocení faktorů, které ovlivňují frekvenci hazardního hraní na území České republiky. Dílčím cílem práce je vyhodnocení názoru respondentů na hazardní hraní.

2.2 Metodika

Práce je rozdělena na teoretickou a praktickou část. Teoretická část vychází z odborných publikací, týkajících se problematiky hazardního hraní a patologického hráčství. Praktická část vychází z vlastního dotazníkového průzkumu. Těžiště zpracování bude založeno na analýze kategoriálních dat, vyhodnocení proběhne prostřednictvím statistického programu STATISTICA 12.

2.2.1 Asociační tabulky

Při sledování dvou kvalitativních alternativních statistických znaků je výsledek třídění uspořádán do asociační tabulky 2 x 2.

Tabulka 1: Asociační tabulka

Znak A	Znak B		Celkem
	Ano	Ne	
Ano	a	b	a + b
Ne	c	d	c + d
Celkem	a + c	b + d	n

Zdroj: Svatošová, Kába, 2008

Vnitřní pole tabulky obsahuje sdružené četnosti, které vyhovují třídění podle obou znaků, okrajové (marginální) četnosti pak představují výsledky třídění podle jednoho znaku.

2.2.1.1 Testy o nezávislosti znaků v asociační tabulce

Při těchto testech se vychází z předpokladu, že H_0 : Mezi sledovanými znaky neexistuje žádná závislost a lze užít dva testovací postupy.

- χ^2 test nezávislosti
- Fisherův faktoriálový test

Pokud je rozsah souboru vyšší než 40, používá se χ^2 test nezávislosti. Pokud je rozsah souboru nižší než 20, používá se Fisherův faktoriálový test. Pokud je rozsah souboru v intervalu od 20 do 40, musí být vyjádřeny očekávané četnosti a_0 , b_0 , c_0 a d_0 .

Pakliže jsou všechny očekávané četnosti větší než 5, použije se test pro nezávislost. Když je alespoň jedna očekávaná četnost menší než 5, je nutno použít Fisherův faktoriálový test.

χ^2 test nezávislosti

Testován pomocí testového kritéria χ^2

$$\chi^2 = \frac{n(ad - bc)^2}{(a + b)(a + c)(b + d)(c + d)}$$

V tabulkách χ^2 rozdělení je poté vyhledána odpovídající kritická hodnota, která se porovnává s vypočítanou hodnotou testového kritéria. Je-li $\chi^2 > \chi_{\alpha(1)}^2$, H_0 se zamítá.

(Svatošová, Kába, 2008)

Fisherův faktoriálový test

Pokud je využit Fisherův faktoriálový test, musí být postupováno podle daných pravidel.

- Vyhledá se nejmenší skutečná sdružená četnost
  - Tato četnost se v pomocných tabulkách postupně snižuje až na nulu, a to při zachování okrajových četností
- Následně je vypočítána pro každou tabulku pravděpodobnost p_i pomocí faktoriálů:

$$p_i = \frac{(a + b)! (c + d)! (a + c)! (b + d)!}{n! a! b! c! d!}$$

- Součtem všech p_i se dostává hodnota testového kritéria porovná se s hladinou významnosti α
- Když $\sum p_i < \alpha$, pak se H_0 zamítá (Svatošová, Kába, 2008)

Určení síly závislosti v asociační tabulce

Při měření stupně závislosti lze využít řadu charakteristik. Nejčastěji se k určení závislosti používá koeficient asociace V .

$$V = \frac{ad - bc}{\sqrt{(a + b)(c + d)(a + c)(b + d)}}$$

Koeficient asociace nabývá hodnot z intervalu $\langle -1; 1 \rangle$ Při jeho výpočtu je možné vyjít z vypočítané hodnoty testového kritéria, vyjadřuje se v absolutní hodnotě.

$$|V| = \sqrt{\frac{\chi^2}{n}} \quad (\text{Svatošová, Kába, 2008})$$

2.2.2 Kontingenční tabulky

Kontingence je vztahem dvou či více kvalitativních statistických znaků, z nichž alespoň jeden je znakem množným.

Tabulka 2: Kontingenční tabulka

Znak B Znak A	b ₁	b ₂	.....	b _j	.....	b _m	Celkem
a ₁	n ₁₁	n ₁₂		n _{1j}		n _{1m}	n ₁
a ₂	n ₂₁	n ₂₂		n _{2j}		n _{2m}	n ₂
.			.....		.....		
a _i				n _{ij}			n _i
.							
a _k	n _{k1}	n _{k2}	.....	n _{kj}	.....	n _{km}	n _{k.}
Celkem	n ₁	n ₂	.....	n _j	.....	n _m	

Zdroj: Svatošová, Kába, 2008

2.2.2.1 Testy o nezávislosti znaků v kontingenční tabulce

Jako test nezávislosti v kontingenční tabulce užíváme χ^2 – test, který je zobecněním χ^2 – testu pro asociační tabulku. Vycházíme zde z rozdílu skutečných četností n_{ij} a teoretických četností n_{oj} .

$$n_{oj} = \frac{n_i \cdot n_j}{n}$$

χ^2 test nezávislosti

H₀: mezi sledovanými znaky neexistuje závislost

$$\chi^2 = \sum \sum \frac{(n_{ij} - n_{oj})^2}{n_{oj}}$$

Vypočítaná hodnota testového kritéria musí být porovnána s kritickou hodnotou $\chi_{\alpha(k-1)(m-1)}^2$, kde „k“ představuje počet obměn prvního znaku a „m“ počet obměn druhého znaku. Pokud je $\chi^2 > \chi_{\alpha(k-1)(m-1)}^2$, nulovou hypotézu o nezávislosti zamítáme.

(Svatošová, Kába, 2008)

Určení síly v kontingenční tabulce pomocí Cramerova koeficientu kontingence

$$V = \sqrt{\frac{\chi^2}{n(q-1)}}, \text{ kde } q = \min(r, s)$$

„Uvedené míry závislosti podávají dobrou informaci mezi dvěma sledovanými znaky, ale rovněž vykazují některé nedostatky. Především se jedná o jejich citlivost na rozměry zpracovávané kontingenční tabulky a marginální rozdělení analyzovaných znaků, protože dávají větší váhu řádkům či sloupcům s menšími marginálními četnostmi. Problematická je rovněž jejich interpretace. Přesnou interpretaci mají pouze krajní hodnoty 0 a 1.“ (Svatošová, Kába, 2008)

Význam hodnot Cramerova koeficientu kontingence

- Hodnoty mezi 0 a 0,1 značí zanedbatelnou závislost
- Hodnoty mezi 0,1 a 0,3 značí slabou závislost
- Hodnoty mezi 0,3 a 0,7 značí střední závislost
- Hodnoty mezi 0,7 a 1 značí silnou závislost

2.3 Testování pomocí p-hodnoty

Statistické programy typu STATISTICA 12 poskytují ve svých výstupech také p-hodnotu. Ta udává nejnižší možnou hladinu významnosti, při které bude ještě nulová hypotéza zamítnuta. Je-li $p \leq \alpha$, pak H_0 zamítáme. (Budíková, 2010)

2.4 χ^2 test dobré shody

Pro zjištění, zda výběrový soubor odpovídá základnímu se používá χ^2 test dobré shody nebo také Pearsonův test. Ten srovnává pozorované (X_i) a očekávané (Np_i) četnosti.

$$\chi^2 = \sum_{i=1}^K \frac{(X_i - Np_i)^2}{Np_i}, \text{ kde } K \text{ je počet kategorií}$$

Výsledná hodnota se následně porovnává s tabulkovou hodnotou pro příslušnou hladinu významnosti a $K-1$ stupňů volnosti. Pokud je námi vypočtená hodnota nižší než tabulková, nelze (na stanovené hladině významnosti) prohlásit, že by byl předpoklad porušen a soubory tedy mohou být považovány za shodné. (Budíková, 2010)

3 Teoretická východiska

3.1 Historie hazardních her

Hazardní hry se hrají už tisíciletí a setkáváme se s nimi ve všech kulturách. Ačkoliv se v dějinách vyskytlo bezpočet pokusů hazardní hry zakázat, stále se těší vysoké oblibě. Dnešní hry v kasinech se vyvíjely stovky let v různých zemích světa. Původně sázeli jednotlivci jeden proti druhému, až později vznikla kasina, v nichž lidé hrají proti „bance“ disponující značnými finančními rezervami. Celosvětová legalizace hazardních her v polovině 20. století vedla k rozvoji mohutného průmyslového odvětví s obrovskými zisky. Například ve Spojených státech amerických vydají lidé každý rok za hazardní hry více než 26 miliard dolarů (v přepočtu přes 625 miliard českých korun) a stát Nevada kryje více než 40 % svého rozpočtu z daní placených kasiny v Las Vegas.

„Hazardní hry se vyskytovaly od pradávna ve všech kulturách. Ve starém Egyptě, v Řecku i v Římě sázeli lidé různým způsobem na výsledek náhodných událostí. Bez ohledu na hluboké pochopení matematiky neměli Řekové představu o pravděpodobnostech a předpokládali, že výsledek náhodných her určuje vůle bohů. Matematické základy her prostudovali teprve o mnoho staletí později francouzští matematici Pierre de Fermat a Blaise Pascal; výsledkem byla Pascalova teorie pravděpodobnosti z roku 1654. První doložené hazardní hry se hrály s označenými kotoučky či kostmi (předchůdci kostek) a s koly štěstěny a káčami. Karetní hry vznikly teprve později, po vynalezení papíru. Tyto tři druhy hracích pomůcek se staly základem dnešních her v kasinech.“ (Levezová, 2004)

3.2 Definice hazardu

Slovo „hazard“, užívané často ve spojení „hazardní hra“, patrně vzniklo ve středověku z arabského názvu hracích kostek – „azzahr“. V některých jazycích se tento pojem spojuje s riskantním hledáním šťastného osudu, které závisí na náhodě, pravděpodobnosti apod. I u nás slouží slovo „hazard“ k označení velmi riskantního podnikání, jednání, jehož výsledek závisí na šťastné náhodě.

Pokud je v literatuře definován pojem „hazard“ přímo ve spojení s herní činností, pak je dokonce často uváděno, že se jedná o ten druh hry, kdy o výsledku rozhoduje výlučně náhoda, nikoliv hráčská dovednost.

Hartl a Hartlová pak uvádějí, že „hazardní hra“ je hrou, v níž si hráč může koupit výhru, která je založena na riziku a možnosti vysokých finančních výher či ztrát. Ty mohou

tvořit jak peníze, tak i jiný majetek. Přední český psychiatr Nešpor pak za hazardní hru považuje takový druh herní aktivity, kde je výsledek nejistý a záleží na náhodě.

Ontario Problem Research Centre ve své knize Koncepční rámec škodlivého hráčství upřesňuje definici hazardního hraní. Obecně hraní hazardních her podle autorů zahrnuje jakékoliv jednání, které vyžaduje nevratné investice s vidinou zisku založeného na náhodě nebo nejistém výsledku (což je případ her, které vyžadují určitou dovednost). Definice hraní hazardních her se ale dle autorů tohoto rámce bude i nadále vyvíjet podle společností a kultur s tím, jak se během doby v různých zemích postupně mění normy týkající se hazardních her. „Hazardní hry, kdysi vnímané jako nezákonné, nemorální nebo pochybné, jsou dnes v mnoha společnostech chápány jako forma rekreace, a dokonce i jako zdroj příjmů.“

3.3 Druhy hazardních her

Druhů hazardních her jsou tisíce, v práci budou zastoupeny jen ty nejoblíbenější a nejvíce zastoupené. Těmi jsou v současné době výherní hrací přístroje, ruleta, loterie, kurzové sázení a poker. Vybrané druhy hazardních her lze dále dělit na ty, ve kterých nelze za žádných okolností dlouhodobě* vyhrávat (výherní hrací přístroje, ruleta a loterie) a na ty, u kterých existují profesionální hráči a je u nich možné dlouhodobě vykazovat zisk (kurzové sázení a poker).

* Dlouhé období (long run) – V krátkém časovém úseku je možné vše, pokud si desetkrát hodíte mincí, zákon pravděpodobnosti říká, že byste „měli“ hodit stejný počet obou stran. Při deseti opakováních hodů je docela dobře možné hodit desetkrát pannu, ale čím vícekrát házíte, ať je to tisíc, milión nebo třeba miliarda hodů, tím více se bude celkové skóre blížit hodnotě 50 na 50. Dlouhé období je tedy zkrátka takové, které stačí k tomu, aby se prokázaly matematické zákony. (Autor utajený, 2011)

Podle autorů publikace Herní právo lze již od středověku s určitou mírou zjednodušení rozlišovat tři základní typy her:

- hry, jejichž výsledek závisí na dovednosti či znalosti hráče čili **hry znalostní nebo dovednostní** (např. hry sportovní, šachy, znalostní soutěže ad.),
- hry, jejichž výsledek závisí na náhodě čili **hry náhodné** (např. hry v kostky, některé karetní hry, kola štěstí ad.),
- hry kombinující prvky her znalostních či dovednostních a her náhodných čili **hry z tohoto hlediska kombinované nebo smíšené** (např. některé složitější druhy karetních her nebo sázení se o předem neznámý výsledek nějaké události).

Hry znalostní či dovednostními se neřadí pod hazardní hry, nebudou se tedy v práci vyskytovat. Do her **náhodných** lze zařadit první skupinu vybraných hazardních her: výherní hrací přístroje, ruletu a loterie, do her **smíšených** pak kurzové sázení a poker.

3.3.1 Náhodné hry

Do her náhodných se řadí mimo jiné výherní hrací přístroje, ruleta či loterie.

3.3.1.1 Výherní hrací přístroje

„Výherní hrací přístroj (VHP) je obvykle kompaktní, funkčně nedělitelné herní zařízení, které není řízeno centrálně, ale zařízením a programem, zabudovanými přímo v přístroji. Na monitoru přístroje se nejčastěji objevují tři řady válců s různými obrazovými motivy (zpravidla ovoce). VHP musejí mít nastaven výherní podíl (tj. část vsazených peněz, která se vrací hráčům) alespoň na 75 % a jedna hra musí trvat minimálně jednu sekundu.“ (Mravčík a kol., 2014)

Automaty, na kterých je možno hrát, se dělí na „zábavní hrací přístroje“ a „výherní hrací přístroje“. U zábavních herních automatů si lze po vložení stanoveného obnosu prodlužovat možnost zábavy. Jedinci, kteří takto tráví volný čas, nejsou považováni za hazardní hráče. V souladu s definicí hazardu se ve své podstatě ani nejedná o hazardní hru.

Výherní hrací přístroje jsou nejvíce rozšířenou možností hazardního hraní na světě. Označení „výherní“ podle Prunera není příliš šťastné, všechny výherní automaty jsou totiž naprogramovány tak, aby ve finále zabezpečovaly majiteli automatu potřebné zisky, a to včetně uhrazení nákladů na jeho pořízení. Ve své podstatě tak zákonitě musí výrazně převyšovat velikost „zadržného vkladu“ nad „velikostí zpětně poskytnuté výhry“. Pruner si myslí, že by se tyto přístroje měly nazývat spíše „přístroje proherní“.

„Smyslem hry je ovládat válce tak, aby se vedle sebe nebo nad sebou zastavily na payline (rovná či šikmá čára napříč válci, ve které musí být symboly vyrovnány, aby hráč vyhrál). Existuje hodnotové pořadí symbolů, podle něhož se řídí výše výher. Navíc existují různé struktury výher. Některé automaty mají pevné plány výher, které jsou uvedeny na strojích. „Progressive slots“, skupiny automatů propojených počítačem, mají proměnlivé částky výher, protože každý vklad u jednoho z propojených automatů plyne do celkového jackpotu.“ (Levezová, 2004)

Podle Levezové jsou automaty nejoblíbenější hrou hranou v kasinu, protože od hráče nevyžadují žádné zvláštní schopnosti. Navíc lákají vyhlídkou na mimořádně vysoké výhry při nízkých investicích.

Modernější obdobou výherních hracích přístrojů jsou tzv. video-loterijní terminály (VLT), ty nabízí větší množství her i vyšší výhry. Princip je u VLT ale stejný jako u VHP.

3.3.1.2 Ruleta

„Pro většinu lidí je hazard neomylně spojen se slovem ruleta. Právě ruleta bývá dominantou všech světových kasin, je až magicky přitažlivá a v obecném povědomí je vnímána jako něco nebezpečně riskantního, něco, co je výhradně spojeno se štěstím a náhodou.“ (Kňazovčík, 2009)

Existují různé typy rulety, těmi nejběžnějšími jsou ruleta francouzská (evropská), která se hraje s 36 čísly a jednou nulou a ruleta americká, u které se vyskytují dvě nuly. Právě kvůli dvěma nulám je americká ruleta pro kasino výhodnější než ruleta francouzská, a i díky tomu je ruleta v Evropě (u hráčů) oblíbenější než v Americe.

Nejvyšší výhry lze dosáhnout předpovědí jediného vyhrávajícího čísla, ovšem s největším rizikem (1:37 v případě rulety francouzské a 1:38 v případě rulety americké). Nejnižší riziko a zároveň nejnižší výherní poměr mají „jednoduché šance“: červená nebo černá, sudé nebo liché číslo a nízké nebo vysoké číslo. Sázet se dá také na dvě, tři, čtyři, šest či dvanáct sousedních čísel. (Burton, 2017)

Důležitou součástí rulety je podle Levezové krupiér. Krupiér předpověď vyhrávajícího čísla ztěžuje, protože může házet kuličku různou rychlostí. Také rychlost kola rulety se neustále mění. Před každým hodem může krupiér rychlost zvýšit nebo snížit. Fasetovité překážky ve spodní části kotle dráhu kuličky odvádějí, dokud definitivně nepadne na nějaké číslo. Krupiéři se pravidelně střídají, protože má každý svůj rytmus.

Profesionální hráči rulety podle Kňazovčíka nemohou existovat. Je podle něj nepochybné, že by jejich souboj s matematickou pravděpodobností rulety skončil naprostou

porážkou. Ve francouzské ruletě, tj. ruleta s jednou nulou, je 37 čísel, přičemž výplatní poměr při sázce na kterékoliv z nich je 36. Při každém zatočení rulety má kasino navrch nad hráčem 2,7 %. Podstatné ovšem také je, že vezmete-li libovolný, dostatečně velký výběr pokusů, budou všechny vykazovat naprosto shodné vlastnosti. Není tedy naděje, že se hráčům nějakým výběrem podaří vyzrát nad pravděpodobností, která jde proti nim.

Systém Martingale

Snad jedinou, a to pouze teoretickou, možností, jak porazit ruletu, je systém zvaný „martingale“, česky také „spirála“. V reálném světě je však naprosto nepoužitelný, protože jistota výhry je vykoupena neomezeným rizikem bankrotu. Princip tohoto systému je jednoduchý, stačí jen zdvojnásobit sázku po každé prohře s vědomím, že nemůžete prohrávat pořád. A když konečně vyhrajete, vrátí se vám všechny předchozí ztráty. Proč tato metoda funguje jen teoreticky? Hráč může například začít sázet po \$1 na červenou.

Poprvé prohraje, takže v dalším kole vsadí \$2, opět prohraje a další sázka je \$4, červená ale znovu nepadne, a tak vsadí \$8. Tentokrát hráč vyhraje a má zpět své ztráty plus \$1 navíc. Problém je v tom, že jedna z barev může padnout klidně dvacetkrát za sebou. Pokud by hráč začínal na \$1, tak by po dvacáté musel vsadit \$524.288, aby vyhrál zpět svůj \$1. Neomezenost finančních prostředků hráče však není jediným problémem, dalším je, že má každá ruleta v kasinu nastavený určitý limit sázek, například \$200. Ani tento systém tedy nemůže fungovat. (Autor utajený, 2011)

3.3.1.3 Loterie

První zmínky o loteriích pocházejí už ze starodávné císařské Číny, z období okolo roku 200 př. n. l. Tehdejší loterie měly pomoci financovat velké vládní projekty včetně Velké čínské zdi. První evropské loterie začaly fungovat v období Římské říše, tehdy loterie sloužily především k zábavě při tehdejších posezeních, přičemž tikety byly do loterií většinou darovány organizátorem či vlastníkem budovy. První loterie, do kterých si museli účastníci tiket koupit, byly pořádány císařem Augustem. Vybrané peníze šly na opravy Říma.

Prvními loteriemi, které nabízely jako ceny peníze, byly zaznamenány v 15. století na území dnešní Belgie a Nizozemska, ale také Itálie. Odtud se loterie rozšířily po celé Evropě a následně i do Ameriky. Většina výtěžků šla opět na financování oprav a budování měst a staveb.

V současnosti se loterie hrají téměř po celém světě, s výjimkou některých států v Africe a Asii. Nejpopulárnější jsou ve Velké Británii a USA, naopak v ČR zaujímaly v roce 2015 loterie jen 7,3% podíl všech financí vložených do hazardu. (Maffesoli, 1998)

Nejvyšší výhrou v novodobé historii je částka 1,59 miliardy dolarů, tedy v přepočtu 40 miliard korun. Tu si začátkem roku 2016 rozdělili tři výherci v americké loterii Powerball. Rekordní částkou vyplacenou v Česku je výhra 2,466 miliardy korun. Tu získal výherce z Pardubického kraje v roce 2015. (Horáček, 2016)

„Za rozsáhlou skupinu pravidelného sázení je možno považovat „loterii“, činnost, provozovanou prostřednictvím „sázkových tiketů“. Tento druh sázení, reprezentovaný např. Sportkou, má v naší republice velkou tradici z doby, kdy u nás nebylo možno hrát na výherních automatech či v kasinu. I dnes existuje velké procento osob, které si chce takto zlepšit svoji finanční situaci a doufá, že se tentokrát štěstí usměje právě na ně. Riziko je zde částečně utlumováno relativně menší velikostí vkládaných částek (v porovnání se sázkami, které umožňují jiné druhy her). I zde však není vyloučeno, že větší počet uzavíraných sázek (větší počet vložených tiketů) může zvláště sociálně slabší sázkaře přivést k výskytu četných problémů.“ (Prunner, 2008)

Loterie jsou podle Mravčíka a kol. v současnosti nejrozšířenější sázkovou hrou v ČR, někdy v životě je hrálo 50 % dospělé populace, v posledním roce pak 15–30 % dospělé populace.

„Ani banditismus výherních hracích přístrojů, jak je nazývá zákon, však nedosahuje brutality loterií. Ty si rezervují matematickou výhodu 40 %, 46 %, či dokonce, jako v České republice, rovnou plných 50 %. Ani to však není zdaleka všechno: zatímco kasino při kostkách, ruletě, blackjacku či jiné hře přece jenom přinejlepším v krátkodobém výhledu riskuje, že hráči za pomoci mimořádné přízně „Štěstěny“ překonají svou poměrně nevýraznou matematickou nevýhodu a „rozbijí bank“, pořadatel loterie se takovému riziku obvykle nevystavuje. Postupuje tak, že napřed prodá tikety a poté spočítá celkovou tržbu. Z této tržby si ponechá stanovený podíl – řekněme, že onu v Čechách běžnou polovinu – jako svůj hrubý zisk. Teprve zbylou polovinu rozdělí podle stanoveného klíče mezi držitele těch tiketů, které se za pomoci rozhodnutí vyšší moci staly vyhrávajícími. Organizátora proto nemůže zruinovat žádná, byť sebevyšší výhra.“ (Horáček, 2000)

Pravděpodobnost jakékoliv výhry v loterii nemůže být podle zákona menší než 1:200, lhůta pro uplatnění výhry nesmí být kratší než 30 dnů a delší než 90 dnů ode dne následujícího po slosování. (Mravčík a kol., 2014)

3.3.2 Smíšené hry

Do her smíšených se řadí mimo jiné kurzové sázky či poker.

3.3.2.1 Kurzové sázení

Novodobá instituce sázek se podle Horáčka rodí v prostředí anglických dostihů, v jejichž historických počátcích stojí tzv. match – tedy nikoliv závod mnoha koní, ale pouze dvou. Pořádá se na základě dohody mezi dvěma majiteli a jeho jedinou cenou je sázka, kterou mezi sebou uzavřeli.

„Kurzové sázení, tažené především anglicky mluvícím světem, nicméně dlouho přebývalo v jakési poloilegalitě. Jednotlivci se živili jako bookmakeři a obsluhovali svých několik zákazníků. První byznys s hromadným náběrem sázek pak rozjela až americká mafie v 20. až 30. letech 20. století (poměry té doby vykresluje film s duem Redford a Newman – Podraz). V kolébce sázení – Anglii – došlo k úplnému povolení až v roce 1961, Amerika si svůj nesmiřitelný postoj k sázení udržela – až na výjimky typu Las Vegas – dodnes.“ (Vincent, 2009)

„Kurzové sázky jsou typem hry, při níž je výhra podmíněna uhodnutím sportovních výsledků nebo pořadí ve sportovních soutěžích a závodech či uhodnutím jiných vypsáných událostí či skutečností. Výše výhry je přímo úměrná výhernímu poměru, ve kterém byla sázka přijata a výši vsazené částky. Kurzová sázka vychází z kurzu, jenž stanoví míru pravděpodobnosti určité události či zohledňuje vliv jiných skutečností příjmu sázky. Sázky jsou přijímány na sportovní utkání a soutěže (a události s nimi související) a na jiné události, děje či skutečnosti, vzbuzující zájem veřejnosti a neodporující etickým principům.“ (Kňazovčík, 2009)

„Na rozdíl od her typu ruleta, u kurzového sázení není výhoda hráče předem matematicky dána. Sázková kancelář sice má oproti hráčům mírnou výhodu, ale tato výhoda není nijak fixována a může být snadno smazána chybným odhadem bookmakera (osoba, která stanovuje a upravuje sázkové kurzy). Ze své podstaty je sázka náhodná událost, jejíž výsledek není předem znám a není známa ani matematická pravděpodobnost jednotlivých variant výsledku.“ (Kňazovčík, 2009)

Pozice bookmakera je ve srovnání s pozicí sázejícího výhodnější v tom, že případné bookmakerovy chyby při stanovení kurzu zpravidla pokryje marže (poplatek, který si sázková kancelář ponechá z přijatých vkladů sázek na pokrytí provozních a jiných nákladů). Sázející je tedy vůči němu znevýhodněn snížením kurzů o marži. Pokud si bookmaker myslí, že mají obě sázkové varianty (např. výhra jednoho i druhého boxera) shodnou hodnotu či šanci

na vítězství, měl by matematicky zvolit kurz 2:1, je ale třeba zohlednit právě marži, která sázkařským kancelářím vytváří výhodu. Kurz tedy bookmaker zvolí nižší, např. 1,8:1 a sázkař tak v případě úspěchu za vsazených 100 Kč nevyhraje 200 Kč, ale pouze 180 Kč.

Bookmaker se podle Horáčka pohybuje mezi dvěma mezníky, jednak nesmí stanovit kurzy příliš nízko, protože v takovém případě by nebyly pro sázející atraktivní, jednak je nesmí stanovit příliš vysoko, neboť pak by sice atraktivní byly, ale dříve či později by je zruinovaly. Profesionální sázkař řeší naprosto stejný rébus jako bookmaker. Výsledky své úvahy porovnává s těmi bookmakerovými, nalezne-li výraznou odlišnost, hodlá ji využít. Zatímco sázkař-amatér hledá ve startovní listině koně, který nejspíše vyhraje a kurz ho zajímá až ve druhé řadě, zabývá se profesionál především právě kurzy.

„Pro názornost uveďme příklad z jednodušší oblasti, kterou jsou sázky na výsledky tenisových zápasů: Jestliže světová tenisová jednička Martina Hingisová nastupuje proti málo známé juniorce, je amatérovi její nadcházející vítězství jasné a vsadí si na ni v jakkoli nízkém kurzu. Profesionál však vidí, že bookmaker nabízí na vítězství favoritky kurz příliš nízký. To současně nutně znamená, že kurz na outsiderku je příliš vysoký – například 25:1. Hingisová velmi pravděpodobně vyhraje, takřka jistě však je i to, že jednou z dvaceti pokusů se jí to nezdaří (je také jen člověkem a podléhá zraněním, nevolnostem, psychickým stresům, do kalkulace je nadto nutné zahrnout i to, že „neznámá juniorka“ je neznámá dnes, zatímco už zítra může vejít do povědomí jako skvělý talent a vycházející hvězda). Kurs, nabízený chybně uvažujícím bookmakerem na její soupeřku, však není 20:1, nýbrž 25:1 – proto profesionál musí vsadit na outsiderku. Tentokrát zřejmě prohraje a příště opět..., ale až neúprosná matematika přinese pro amatéra šokující porážku Martiny Hingisové, profesionál oslaví své žně. A ty mu nejen bohatě vynahradí všechny předešlé prohry, ale ještě mu vynesou slušný zisk.“ (Horáček, 2000)

„Zkušené hráči si uvědomují, že vyhrávat nelze každý den, že kromě výher také nevyhnutelně přicházejí prohry. Proto mají dobře zpracovaný money management*, který jim pomůže překonat nepříznivé období. Co se týká výběru sázek, vyhovuje jim jakýkoliv typ sázky, který dává dlouhodobě profit, a i nízký zisk považují za úspěšnou sázku. Pro výběr zápasů pracují se statistikou a o svých tipech mají zpracovanou detailní evidenci. Přestože představy o úspěšných sázkařích bývají jiné, zkušený sázkař nevyhrává ani extra vysoké sázky, ani nevyhrává pokaždé, když vsadí. Většinou tedy ani nekraluje soutěžím o nejlepšího sázkaře, protože kritéria těchto soutěží, například nejvyšší trefený kurz, neodpovídají úspěšné strategii sázení. Zkušený sázkař dobře ví, že je velký rozdíl mezi tipováním vítěze a vyděláváním peněz.“ (Kňazovčík, 2009)

* Money management – Jako money management nebo také bankroll management se označuje systém řízení vkladů sázek a obecněji celé zacházení s financemi vyčleněnými pro podávání kurzových sázek, ale i pro hraní pokeru či obchodování na burze. Základním pravidlem je zásada „rozložit riziko“, nikdy nevsadit do jednoho typu hry (cenného papíru) více než 3–5 % z celkové sumy, kterou máte pro danou činnost k dispozici.

Sázení je však podle odborníků obecně riziková záležitost. Velkým lákadlem je pochopitelně možnost výhry, ale tato možnost výhry je často převyšena rizikem neúspěchu. Podle Nešpora se sázkařem nejčastěji stává ten, kdo dříve daný obor dělal, a má tak pocit, že tomu více rozumí a že má takové informace, které výhru zaručí. Někteří této vášni však zcela propadnou, o jejich počtu se však pouze spekuluje. Neexistují totiž podobné studie jako u alkoholiků, které by zaznamenávaly jejich počet či věkovou strukturu. „Postihuje to lidi v období dospívání, kdy je to jakousi formou adrenalinové zábavy, ale i lidi v produktivním věku,“ tvrdí psycholožka Vendula Melanová. Sázkáři se podle odborníků velmi podobají tradičním gamblerům. Od těchto závislých hráčů se ale přesto mírně liší. Nevysedávají například v hernách a kasinech. Většinou však do noci sledují sportovní zpravodajství. Ne všichni, kdo sází, jsou ale nevyléčitelnými hazardéry. Velká většina sázejících bere sázky jako hru a zábavu, a to zábavu, která vyžaduje i určité intelektuální schopnosti.

„Kurzové sázení je považováno za způsob hazardní hry, pro který je potřeba znalost a dovednost. Může tedy vytvářet pocit, že hráč má výsledek pod kontrolou.“

(Blinka a kol., 2015)

Korupce spojená s kurzovým sázením

„Ovlivňování a manipulace s výsledky sportovních utkání se označuje jako „match fixing“. Zřejmým motivem tohoto jednání je snaha získat neoprávněnou výhodu při sázce na sportovní událost. Účastník nebo skupina účastníků na kurzové, dostihové a jiné sportovní sázce může díky této výhodě anticipovat výsledek vypsání sázkové příležitosti, a tak na této nezákonné aktivitě ekonomicky profitovat.“ (Bureš, 2009)

Problém ovlivňování zápasů má nadnárodní charakter. Například v říjnu 2014 byla mezinárodními fotbalovými asociacemi ve spolupráci s Interpolem zahájena celosvětová kampaň proti ovlivňování výsledků zápasů. Některé státy EU přijaly zákonné či podzákonné normy, které umožňují národním regulačním orgánům omezit škálu vypsání sázkových příležitostí. Některé státy zakazují sázky na určité druhy zápasů nebo druhy sportů vůbec. Jsou to např. sporty, ve kterém rozhoduje porota rozhodčích jako třeba gymnastika či krasobruslení.

Jedním z případů možného ovlivnění sportovního utkání ve spojení s kurzovými sázkami je tenisová „kauza Davyděnko“. Davyděnko byl obviněn z korupce, když v roce 2007 vzdal zápas s Martinem Arguellem. Ten stál na světovém žebříčku o 80 příček níže. Obvinění přišlo od onlinové sázkařské společnosti Betfair, která zjistila, že na Davyděnkovu prohru bylo vsazeno 7 milionů dolarů. Sázky přibývaly i během zápasu, přestože Davyděnko první set vyhrál. Davyděnko pochybení nepřiznal a následně byl očištěn. I někteří jiní tenisté uvedli, že byli osloveni lidmi mimo sport s nabídkami na ovlivnění zápasů. (Bureš, 2009)

3.3.2.2 Poker

„Ač se z celosvětového hlediska v žádném případě nejedná o nový vývojový trend, v posledních několika letech získává v naší republice mezi hazardními hráči stále větší oblibu poker. Jedná se o karetní hru pro 2 až 10 hráčů. Základní typ pokeru je „draw poker“, od kterého je odvozena řada nejrůznějších variant a dnes je nejčastěji hranou variantou „Texas Hold'em No Limit“. Cílem hry je vytvořit jednu z mnoha karetních kombinací.“ (Prunner, 2013)

Texas Hold'em No Limit probíhá dle jednoduchého konceptu:

1. Každému hráči jsou rozdány dvě karty
2. První kolo sázek – tzv. preflop fáze hry
3. Dealer rozdá tři společné karty (flop)
4. Druhé kolo sázek
5. Dealer otočí čtvrtou kartu (turn)
6. Třetí kolo sázek
7. Dealer otočí pátou kartu (river)
8. Poslední kolo sázek
9. Showdown – otočení karet a porovnání výherních kombinací

Výherní kombinace v Texas Hold'em No Limit:

- Royal flush (královská postupka) – nejvyšší pokerová kombinace – pět po sobě jdoucích karet v barvě, od desítky po eso

Obrázek 1: Royal flush

Zdroj: www.pokerman.cz

- Straight flush (postupka v barvě) – pět karet stejné barvy jdoucích hodnotově za sebou
- Poker (quads, four of a kind, čtveřice) – čtyři karty stejné hodnoty
- Full house (boat, plný dům) – kombinace jedné trojice a jednoho páru
- Flush (barva) – kombinace pěti jakýchkoliv karet ve stejné barvě
- Straight (postupka, ulice) – pět karet, které jdou hodnotově za sebou a mají různou barvu
- Three of a kind (set, trips, trojice) – tři karty stejné hodnoty
- Two pair (dva páry) – kombinace dvou karet stejné hodnoty spolu s dalšími dvěma kartami stejné hodnoty
- One pair (pár) – dvě karty stejné hodnoty
- High card (vyšší karta) – pokud nikdo nemá vyšší kombinaci než pár, rozhoduje o vítězi nejvyšší z pěti karet, v případě shody druhá nejvyšší atd.

(Novák, 2012)

Dynamiku nárůstu pokeru v samotné Americe lze kromě jiného dokladovat na nárůstu počtu účastníků hlavního turnaje WSOP (World Series Of Poker, česky Mistrovství světa v pokeru). Tento turnaj se poprvé konal v roce 1971 za účasti šesti nejlepších pokerových hráčů světa. Nejprudší nárůst nastal v roce 2004, tehdy se ho zúčastnilo 2576 hráčů, o 2 roky později se tohoto turnaje účastnilo historicky nejvíce hráčů, celkem 8773. I v současnosti se do tohoto turnaje zapojuje okolo 6–7 tisíc hráčů. Tento markantní nárůst umožnil především rozvoj internetových heren. V těchto hernách dostávají zájemci možnost kvalifikovat se na hlavní turnaj WSOP prostřednictvím dílčích turnajů. Hráčům, kteří se chtěli zúčastnit WSOP, ale vstupní poplatek ve výši \$10.000 (asi 250 000 Kč) je pro ně neúměrný, byla touto formou vytvořena možnost probojovat se na turnaj za výrazně nižší cenu.

Cestou internetových kvalifikací šel v roce 2003 i do té doby naprosto neznámý Chris Moneymaker, 27letý řadový účetní z Atlanty. Za pouhých 39 dolarů (asi 1 000 Kč)

se kvalifikoval až do hlavního turnaje WSOP, který následně vyhrál a získal první výhru v hodnotě \$2.500.000 (asi 61 milionů korun). Příběh muže s příhodným jménem „MoneyMaker“ (česky „mašina na peníze“) se stal legendou a inspirací pro mnoho pokerových hráčů, ve světě je známý pojem „The MoneyMaker effect“ (česky MoneyMakerův efekt), který je spojen s obrovským nárůstem hraní on-line pokeru.

O tom, že se na takovýchto světových turnajích mohou vyhrát velké peníze, což je pro mnoho hráčů pokeru patrně jedním z nejdůležitějších impulzů k hraní, svědčí nejvyšší vyplacená výhra, která v roce 2006 dosáhla rekordních \$12.000.000. Nejvyšší výhra českého hráče v dosavadní historii turnajů WSOP byla za druhé místo v hlavním turnaji v roce 2011, kdy Martin Staszko vyhrál \$5.430.928.

„V současné době se hlavně mezi studující mládeží rozmáhá hraní pokeru. Samotní aktivní hráči této pro ně velice přitažlivé hry se dokonce domnívají, že spektrum pokerových hráčů vykazuje jisté odlišnosti od ostatních gamblerů. Sami často tvrdí, že nejvíce se odlišují od hráčů výherních hracích přístrojů. Mnozí hráči pokeru říkají, že poker je ve své podstatě vědomostní hra založená jen na rozhodnutích samotného hráče, a že vlastní aktér svými analytickými schopnostmi do určité míry spolurozhoduje o výsledku hry. Pokerový hráč se tak v jejich očích nestává účastníkem hry, jejíž průběh je závislý pouze na náhodě, jako je tomu například v případě výherních hracích přístrojů nebo rulety. Hráči pokeru vnímají tuto hru mnohem sofistikovaněji. Ve srovnání s výherními hracími přístroji, kde je hráčovo rozhodování závislé hlavně na přednastavené volbě hracího přístroje vyžaduje hraní pokeru disponování konkrétními znalostmi a získání určitých herních dovedností.“ (Prunner, 2013)

„Někteří pokeroví hráči se svým způsobem nadřazují nad ostatní hazardní hráče a považují se za jakousi hráčskou elitu. Dokonce někteří občas tvrdí, že se mezi nimi jen výjimečně vyskytují jedinci z nižších sociálních vrstev a s nižší inteligencí. Jejich „elitářství“ se projevuje například i tím, že hraní hlavně na výherních hracích přístrojích hodnotí jako „podřadné“ a pokud se této aktivitě vůbec věnují, pak to je jen velice okrajově. Občas se stává, že hlavně neúspěšný hráč pokeru se může začít věnovat hře na výherních hracích přístrojích. Že by tomu bylo obráceně, je však velmi ojedinělé.“ (Prunner, 2013)

Ačkoliv pokeroví hráči připouštějí, že výsledek pokerového klání závisí do jisté míry na štěstí, často tvrdí, že převážná odpovědnost za výsledek leží na samotných hráčích a je z velké části založena na rozhodnutích, které v průběhu hry činí. Toto dokládají příklady rozhodovacích procesů, kterými musí pokerový hráč při hře projít. Za jedno z nejdůležitějších rozhodnutí hráči považují, zda se po obdržení karet dané hry vůbec zúčastní. Jako velké umění chápou schopnost odejít ze hry v případě zjištění, že již nelze vyhrát,

a to i přes vložené finanční prostředky.

Velká intelektuální náročnost a řada dalších vstupních aspektů, které spolurozhodují o úspěchu, však určitý druh hráčů spíše silně láká než odpuzuje. Berou poker jako velkou výzvu k prokázání vlastních schopností. Mít možnost zvyšovat pravděpodobnost svého vlastního úspěchu se významným způsobem podílelo na tom, že poker bývá považován za celosvětově nejúspěšnější a nejhranější karetní hru.

Poker bývá hrán v zásadě dvojím způsobem. Jako hra „živá“ a hra „on-line“. Pod pojmem živá hra se rozumí takový způsob hraní, kdy je hráč přímým fyzickým účastníkem dané pokerové hry, turnaje, na reálném existujícím místě a v reálném čase. Tato hra je vázána na určitý prostor a probíhá za předem určených podmínek, a to v kasinu, popřípadě v pokerové herně. Hlavní výhodou živé hry je především možnost fyzického pozorování reakcí ostatních protihráčů, na základě kterých je možné v průběhu hry upravovat svá rozhodnutí. Znalost neverbální komunikace je zde naprosto nutnou podmínkou úspěchu, a to jak z pohledu neprozrazení vlastních pocitů, tak i vzhledem k možné analýze prožitků protihráče. Ve spojení s touto hrou se u populace vžil pojem „poker face“, jako nic neříkající (tajemný, neutrální apod.) výraz hráče pokeru, který má všechny své vysílané signály pod striktní a obezřetnou kontrolou. Mezi nevýhody hraní živého pokeru pak patří časová náročnost (některé živé turnaje trvají i několik dní). Pro některé hráče může být nevýhodou i samotná přítomnost v kasinu a kontakt s výherními hracími přístroji, popřípadě video-loterijními terminály. Je zde i zvýšené riziko možnosti konzumace alkoholu, či „hecování“ ze strany dalších návštěvníků.

Poker on-line se uskutečňuje pomocí softwarových aplikací on-line heren, které si hráč nainstaluje do svého počítače. K možnosti hraní tímto způsobem je nezbytné být připojen k internetu. Mezi hlavní výhody on-line hraní lze řadit především možnost účastnit se pokerových her nezávisle na místě pobytu. Lze se účastnit i více her najednou, vše závisí pouze na finančních prostředcích pokerového hráče a na výkonnosti jeho počítače. Další nespornou výhodou, kterou ocení hlavně méně majetní hráči je velká rozmanitost v možnosti volby vstupních poplatků a typů her. V on-line hernách není výjimkou vstup do turnaje již od 2 centů (asi 50 haléřů), čímž se otevírá možnost hrát i lidem s nižšími finančními možnostmi. Navíc v některých hernách organizují i turnaje, kde je vstupní poplatek nulový (freeroll), přičemž pokerová herna výhry v těchto turnajích dotuje. Za nevýhody lze považovat některé aspekty on-line pokerového hraní, které se jiným naopak zdají jako výhody. Jednou z takových „dvojstranných“ charakteristik je již výše zmiňovaná anonymita. Ta umožňuje hrát i takovým hráčům, kteří své hraní navenek skrývají. Jako

určitou nevýhodu „on-line“ hraní je možno vnímat i nutnost připojení k internetu. V případě, že se hráči z nějakého důvodu nepodaří k internetu připojit, popřípadě internet v průběhu hry „vypadne“, nemůže aktér hry svou hru nijak ovlivnit. V případě turnajů tak většinou přichází o možnost pokračovat ve hře i přes již zaplacený vstupní poplatek. Hráč, který věnuje převážnou část svého volného času on-line hraní se začne velmi často pohybovat ve „virtuálním světě“ a přestane mít potřebu faktických fyzických kontaktů s okolním sociálním světem. Začíná se svým způsobem sociálně izolovat, a zvláště v raných vývojových obdobích může toto přinášet deficitní psychosociální vývoj. (Prunner, 2013)

3.4 Patologické hráčství

„Hraní má významný vliv na nejrůznější oblasti života a jednou z nich je i zdraví. Ve vazbě na tento přístup je třeba velmi ostře diferencovat mezi rekreačním a problémovým či patologickým hraním. Ve spojení s tím je nutné vnímat rozdílné vztahy mezi různými úrovněmi vážnosti hráčské závislosti. Z těch se pak odvíjejí odlišné důsledky na společenské, rodinné a osobní zdraví.“ (Prunner, 2013)

Dalším důležitým pojmem souvisejícím s hazardním hraním je „patologické hraní“, které bývá často jeho přímým produktem. Patologické hraní je určitým druhem závislosti, které má řadu shodných znaků i s jinými druhy závislostí. Patologické hraní je jistá forma závislosti, protože se i u této činnosti objevují následující čtyři základní aspekty, charakteristické pro závislost:

- hráč je stále víc a víc zaměstnaný hrou,
- patologický hráč neustále zvyšuje velikost sázky,
- dochází ke ztrátě kontroly nad hrou,
- hraní narušuje sociální vztahy.

Za patologického hráče nelze považovat člověka, který si občas něco zahraje, a to i v případě, že si svým hraním způsobí nějakou újmu (např. prohraje určitou částku peněz, vrátí se domů později, než předpokládal apod.). Porucha spočívá v častých opakovaných epizodách hráčství, které dominují v životě subjektu na úkor sociálních, materiálních, rodinných a pracovních hodnot a závazků. Patologický hráč je jedinec, který na rozdíl od hráče „normálního“ trvale opakuje svoji herní aktivitu a často zvyšuje její intenzitu i přes vznikající negativní důsledky této činnosti. (Nešpor, 2011)

„Stejně tak se ukazuje, že hráčská závislost má řadu společných znaků s ostatními závislostmi. Mezi ně lze počítat např. závislost na alkoholu či drogách. Zároveň se ukazuje,

že porozumění patologickému hraní z pohledu psychologického i biologického by mohlo být značně užitečné i pro porozumění závislostních a impulzivních poruch obecně.“

(Prunner, 2013)

3.4.1 Stupnice hráčských závislostí

Tak jako se v lékařské praxi aplikují u popálenin nebo cukrovky určité stupnice, i v případě hráčství se používá číselná stupnice pro určení vážnosti problému. V případě hráčských závislostí bývá používána pětibodová stupnice v bodových hodnotách od 0 do 4.

Na úrovni „0“ hra není vůbec provozována, úroveň „1“ značí rekreační hraní bez jakéhokoliv negativního dopadu na reálný život. U úrovně „2“ hraní přináší občasné výskyt drobných problémů (také označované již za „problémové hraní“). Na úrovni „3“ vede hraní ke vzniku velkých problémů a nepříznivých souvislostí, které jsou dostatečně vážné a výraznou měrou negativně zasahují do nejrůznějších oblastí reálného života (splňují klinická kritéria pro „patologické hraní“). Pod úroveň „4“ spadá hraní motivované potřebou hledat řešení již existujících problémů spojených s patologickým hraním, a to bez ohledu na soustavné prodlužování a většinou i zvětšování vzniklých nesnází.

Ze sociálně-psychologického hlediska se již úroveň „2“ jeví jako riziková a lze ji považovat za přechodovou hranici. Jednoznačně maladaptivní (sociálně nepřizpůsobivá) je úroveň „3“. Tato hráčská aktivita výrazným způsobem negativně ovlivňuje jak život samotného hráče, tak i život osob pohybujících se v jeho okolí.

3.4.2 Vývoj hráčské závislosti a přechod k maladaptivnímu jednání

Z pohledu vývoje (geneze) gamblingu bývá patologické hraní posuzováno jako progresivní vícestupňová nemoc. Cesta vedoucí k patologické herní závislosti může být různě dlouhá, nenápadná a probíhá v několika fázích. Přechod od rekreačního hraní v patologické hráčství bývá různě rychlý. Zkušenosti Nešpora signalizují, že v naší republice většinou trvá 1 až 3 roky.

První fáze je označována jako „vítězná“ neboli „**stadium vyhrávání**“. Tato fáze, kdy je začátek sázení spojován s prvotním úspěchem, je častěji nacházena u mužů.

U mužské populace je hráčské „nastartování spojené s počáteční výhrou patrně v úzkých vazbách na jejich větší soutěživost, která se projevuje ve způsobu hraní. Výhra danému jedinci často umožňuje získat různé pocity. Například pocit vyššího postavení, vlastních vyšších kvalit, vyšších schopností anebo i pocit jakési „všemocnosti“. Za velmi důležité je nutno považovat zjištění, že mnoho začínajících hráčů přisuzuje zdroj prvotní výhry daleko

více svým schopnostem, než aby výhru považovali za efekt momentálního štěstí. Pokud se začne hráči dařit, většinou mu stoupne hráčské sebevědomí. Hráč si o sobě začne myslet, že hře rozumí a že ji má pod plnou kontrolou. O některých hrách si začne myslet, že jsou to pro něj naprosto jasné výhry. Považuje je za absolutní „tutovky“ a jde do sázky často i s větším finančním obnosem. Protože s „jídlem roste chuť“, začnou s sebou prvotní výhry přinášet touhu vyhrávat stále více. U hráče to představuje různě rychlé rozšiřování herních aktivit. Zvyšování frekvence hraní, spojené mnohdy se zvyšováním velikosti vsazeného obnosu, s sebou zákonitě přináší i zvýšený výskyt sázek prohraných. Prohry, a to i ty, které jsou pro hráče „zcela nečekané“, jsou pak většinou vnímány jako momentální selhání (smůla).

Úvodní silný hráčský optimismus začne ustupovat a hráčská geneze v naprosté většině přejde do fáze druhé. **Druhá fáze** je nazývána jako „ztrátová“ neboli „**stadium prohrávání**“. Podle Nešpora v této fázi již většinou jde o patologické hráčství. Postižený myslí hlavně na hraní a s hrou již nedokáže přestat. V této fázi se hráč pokouší dobýt zpět „ztracené pozice“. Pro druhou fázi je typický jev označovaný pojmem „chasing“ (stíhání, štvání výhry). Ten se projevuje tím, že prohrávající hráč se neustálým sázením zoufale snaží získat zpět ztracené peníze. Investuje do sázení další peníze místo toho, aby ukončil své neúspěšné hraní a pochopil, že sázením není schopen dosáhnout výher, na které aspiruje. Ve druhé fázi prohrávající hráč většinou ještě zvyšuje frekvenci sázení a zvětšuje i velikost svých sázek. Fáze prohrávání s sebou přináší vznik nejrůznějších problémů. Ty se hráč snaží řešit nejrůznějšími improvizacemi. Dostává se do situací, kdy začíná řadu věcí slibovat a samozřejmě i lhát. Protože problémový hráč lže všem osobám, které se okolo něho vyskytují, narušuje si svoji sociální situaci.

Soustavné hraní nevede ke zlepšení jeho finanční situace a prohrávající hráč někdy pochopí, že „zapíráním“ problémů souvisejících s hraním, vzniklý stav nevyřeší. V daný okamžik řada problémových hráčů zažije „crunch“ (bod zlomu), který je spojen s tím, že hráči dojdou oficiální zdroje peněz. V případě, že se ke svému hraní členům rodiny přízná, mohou mu příbuzní ještě „hodit záchranné lano“ a danému hráči v jeho obtížné situaci pomoci. Záchrana hráče je možná za situace, kdy jsou členové rodiny ještě schopni pokrýt finanční závazky, které v souvislosti s problémovým hraním vznikly. Pokud jsou rodinou poskytnuty potřebné finance na zaplacení hráčových dluhů, má tento „záchranný čin“ pro problémového hráče „ozdravný“ efekt pouze v případě, má-li jednoznačně ultimativní charakter. Podmínkou poskytnutí finančního krytí musí být jednak jednoznačný závazek hrajícího hráče, že okamžitě zcela své herní aktivity ukončí a jednak musí být při zaplacení dluhů dáno hráči naprosto jednoznačně najevo, že v případě porušení dohody z jeho strany a pokračování

v hráčských aktivitách již za žádných podmínek nebudou poskytnuty další finance na pokrytí nově vzniklých dluhů. Příbuzní, kteří problémovému hráči poskytli peníze na pokrytí vzniklých dluhů, si musí uvědomit, že splatit dluhy za hrajícího jedince „smí pouze jednou“. V případě, že podlehnou emočnímu nátlaku podruhé a opět hrajícímu jedinci půjčí, pak daného hráče sami motivují ke vzniku názoru, že mu půjčí vždy. V případě, že patologický hráč získá pocit, že má za sebou osoby, které mu vždy pomohou dostat se ze vzniklých problémů, pak se daleko lehčeji do takových problémů dostává.

Pokud zvyšující se počet proher a narůstající dluhy (zvláště v případě, že se problémovému hráči podaří ze vzniklých finančních dluhů „nějakým způsobem“ vymanit – např. za pomoci příbuzných) problémového hráče od hraní neodradí a daný jedinec v hraní dále pokračuje, začne se roztáčet spirála proher vedoucí ke třetí fázi hraní. **Třetí fáze** bývá nazývána jako „**stadium zoufalství**“. Stav, do kterého se prohrávající a stále více se zadlužující hráč dostává, způsobuje, že daný jedinec začne reagovat značně maladaptivně. Snaha za každou cenu se vymanit ze vzniklých problémů iniciuje problémového hráče i k nelegálním aktivitám. Ve třetí fázi se zadlužený jedinec uchyluje k nejrůznějším podvodům a zpronevěrám. Není výjimkou, že osoby, které do té doby žily naprosto spořádaným způsobem a v zaměstnání na ně bylo plné spolehnutí, začnou v zaměstnání zneužívat svého postavení. Prohrávající hráč z důvodu nutnosti dále hrát, vzhledem k potřebě splácet finanční dluhy, padělá úřední dokumenty, vypisuje nekryté šeky, bere peníze z pokladny, krade, okrádá své kolegy apod. Stále hlubší propadání se, jdoucí po spirále proher, vyvolává v psychice hráče časté stavy, kdy přemýšlí o „úniku“ ze vzniklé situace. Za dané situace není výjimkou, že těžce zadluženého hráče, který si uvědomuje riziko spojené s pravděpodobností odhalení jeho kriminálního jednání, jako jedna z možností vyřešení vzniklých problémů napadá i varianta sebevraždy.

Přestože se v naší literatuře setkáváme s teorií tří stádií geneze patologického hráčství, přesto lze v literatuře světové objevit i dělení, které hovoří o tom, že u některých hráčů dochází ke vzniku ještě i **čtvrté fáze**. Ta bývá označována jako „**stadium rezignační**“. Hráč se v této fázi dostává do stadia, kdy rezignuje na vyřešení vzniklých problémů vlastní silou. Nachází se ve stavu beznadějného zoufalství. Ve stádiu rezignace se v důsledku výrazného stresu objevují kromě silné neurotizace i nejrůznější psychické poruchy (včetně silných depresí s výraznými suicidálními sklony). Vznikají rovněž těžké psychosomatické odezvy vyplývající z těžké psychické zátěže. V dané fázi hráči trpí vysokým krevním tlakem, pociťují často silná bušení srdce, trpí nespavostí, střevními a žaludečními potížemi. (Prunner, 2013)

3.5 Prevence a léčba gamblerství

3.5.1 Prevence

Stoupajícím množstvím lehce přístupných herních příležitostí a v souvislosti s tím vzrůstající atraktivitou i pro mladistvé, je zřejmá stoupající poptávka po vědecky založených preventivních a léčebných programech. Snahy o pochopení ekonomických, společenských a psychologických dopadů problémového hraní v posledních letech značně posílily. Zjištění, že mladiství jsou náchylní k problémovému chování obecně a k problémovému hraní obzvláště, ještě zesiluje nutnost efektivních preventivních činností, zaměřených hlavně na mladistvé. Obecně je dostatečně známo, že v zápase s nějakým negativním jevem je prevence účinnějším a efektivnějším nástrojem, než následné odstraňování či nápravy negativních důsledků. Preventivní působení je navíc v mnoha případech i výrazně méně ekonomicky náročnou záležitostí. (Prunner, 2013)

Preventivní strategie v oblasti problémového hráčství lze jednoduše rozdělit na čtyři kategorie:

1. informační a preventivní programy pro obecnou populaci i hráče (typicky zprostředkující informace o rizicích hazardních her včetně školních programů, školení personálu pro kontakt s hráči, informační centra zodpovědného hraní v kasinech),
2. programy podporující kontrolu hráčského chování (typicky nastavení limitů, přestávka ve hře, omezení přístupu k finančním zdrojům jako prevence tzv. dohánění ztrát),
3. opatření omezující přístup k hazardním hrám (typicky omezení věku pro hazardní hraní a nástroje sebevyloučení ze hry),
4. opatření v oblasti zodpovědného marketingu. Míra realizace preventivních opatření v oblasti hazardního hraní je v ČR obecně velmi nízká. Ze studie „Patologičtí hráči v léčbě“ z r. 2015 vyplývá, že pouze 15,4 % hráčů byla někdy nabídnuta možnost omezit své hraní prostřednictvím nastavení limitů hry nebo možnost nechat se vyloučit z možnosti hrát. Nízký podíl nabídky omezujících opatření je zřejmý zejména u technických her. Vyšší podíl hráčů, kterým bylo nabídnuto omezení nebo vyloučení ze hry, je mezi hráči on-line her, zejména kurzových sázek.

Prevence problémového hráčství u dětí a mládeže je formálně součástí systému školské prevence rizikového chování. Existující (certifikované) preventivní programy v oblasti školské prevence v ČR se však problematiky hraní hazardních her dotýkají spíše okrajově, a to z důvodů neexistence poptávky ze strany škol, ale také neexistence jasné metodiky v této oblasti.

Od r. 2015 realizuje Společnost Podané ruce program prevence problémového hráčství u dětí a mládeže s názvem Hra na hraně, jehož cílem je zvýšit informovanost o rizicích problémového hráčství a schopnost odpovědného rozhodování a který využívá multimediální a interaktivní prvky a zahrnuje šest na sebe navazujících lekcí. (Mravčík a kol., 2016)

Hroncová ve shodě s dalšími autory člení prevenci na tři druhy. Jedná se o prevenci primární, sekundární a terciální.

Úlohou **primární prevence** je předcházet vzniku závislosti, je zaměřena Na tzv. populaci v normě, která ještě nemá zkušenosti s hraním. Primární prevence by podle Nešpora měla probíhat ve více rovinách, a to na úrovni jednotlivce, rodiny, školy, dále na úrovni zaměstnavatelů, společnosti, průmyslu hazardní hry a také ve sdělovacích prostředcích. S ohledem na možnost vzniku herních závislostí je podle Prunera relativně ve větším riziku osoba, která k hazardnímu hraní nemá „primárně“ vytvořený negativní postoj. Více ohrožený je jedinec, který je k této činnosti buď ve vztahu neutrálního postoje, nebo dokonce již v poloze postoje pozitivně laděného. Dále Prunner naznačuje, že pokud není osoba, která je vystavena možnosti hazardně hrát, primárně negativně postojově laděna vůči této činnosti, pak je ve své podstatě jedno, jaký druh hry je jí předložen, a nebo kdo ji k provozování této aktivity iniciuje.

Sekundární prevence je podle Hroncové zaměřena na ty jedince, kteří experimentují se hrou, ale zatím na ni nejsou závislí. Jejím cílem je včasné zajištění odborné pomoci.

Terciální prevence se dle Hroncové zaměřuje na závislé, kteří už prošli léčbou. Je součástí resocializačního procesu. Jejím cílem je zabránit recidivě a minimalizovat sociální handicap postižené osoby.

Včasnost preventivního působení není závislá na věku oslovených osob. Je limitována hlavně tím, zda se preventivní intervence k danému jedinci dostane dříve než podnět, proti kterému má prevence působit. Jak je z realizovaných výzkumů patrné, v případě herních aktivit je při „celoplošném preventivním působení“ vhodné zaměřit se již na žáky školou povinné. V některých lokalitách by měli být dokonce preventivně s riziky patologického hraní seznamováni již žáci prvního stupně základní školy. Z dospělých, kteří se ve svém životě

s hazardním hraním doposud nesetkali, by to měli být hlavně ženy a senioři a dále pak i ty osoby, které se pracovně pohybují v prostředí, kde je zvýšené riziko kontaktu s těmito aktivitami (pracovníci heren, kasin, ale i např. osoby provádějící v těchto zařízeních pravidelné kontroly).

Účinnost prevence je však podle Prunera podstatnou měrou ovlivněna i nástroji, které jsou v daném procesu použity. Svůj nezanedbatelný podíl zde má odborná vybavenost i celková kvalita osob, které vlastní prevenci realizují. Velký význam má i prezentovaný způsob vlastní argumentace a možnost dokladování konkrétních patologických jevů.

3.5.2 Léčba

Problémové hráčství je poměrně úspěšně léčitelné, míra vstupu problémových hráčů do léčby je však nízká kvůli nízké dostupnosti specializované péče v ČR, ale také přítomnosti bariér na straně hráčů (obava ze stigmatizace, popírání problému, nedostatek informací apod.). Informovanost hráčů o rizicích hraní a možnostech pomoci je stále neuspokojivá, uváděnými zdroji informací jsou především rodina, přátelé a známí.

Péče je poskytována zejména v poradenských a léčebných pobytových i ambulantních adiktologických a psychiatrických zařízeních. Z dostupných údajů vyplývá, že v ČR je 10–20 zařízení specializovaných na poskytování služeb problémovým hráčům, jejich počet se v r. 2015 zásadně nezměnil. V letech 2004–2013 bylo v ČR v psychiatrických ambulancích léčeno ročně přibližně 1 300 až 1 400 pacientů s diagnózou patologické hráčství.

Mezi významné služby pro patologické hráče patří dluhové a finanční poradenství, jehož dostupnost či intenzita je však v adiktologických službách nízká. Nabídka odborné pomoci prostřednictvím internetu se v ČR rozvíjí, specializovaná telefonní linka pomoci neexistuje. Svépomocné aktivity jsou v ČR stále ve stadiu rozvoje, v současnosti jsou aktivní 3 svépomocné skupiny Anonymních gamblerů (2 v Praze a 1 v Brně).

„Je-li daný jedinec na počátku „hráčské kariéry“ a prožívá-li v dané době zároveň i intenzivní citový vztah, nacházející se ve fázi úvodního emočního vzplanutí, pak vyvine-li emoční protějšek v této době zvýšené úsilí ve směru inkongruentní změny (snaží se, aby partner přestal s hraním), je možné se domnívat, že má „historicky“ největší naději na její dosažení. To znamená, že v daném případě je největší naděje, že by začínající hráč mohl nežádoucích aktivit zanechat nebo je významným způsobem omezit.“ (Prunner, 2013)

„Naopak nejhůře terapeuticky řešitelní jsou takoví hráči, kteří se hraním připravili o veškerý majetek, mají velké dluhy, rozpadlo se jim rodinné zázemí a k tomu se navíc např. dostali do rozporu se zákonem a připravili se tak o možnost získat dobrou práci.

Míra devastace jejich osobního, rodinného i pracovního života je natolik výrazná, že návrat do normálního, dostatečně kvalitního sociálního začlenění je proces velice obtížný a mnohdy téměř nemožný. Možnosti terapeutického řešení „debaklových životních osudů“ se u patologických hráčů ještě výrazně komplikuje tím, že potřeba inkongruentních postojových změn není jediným, co musí tento proces řešit. Obtížnost pozitivního vyřešení je výrazně znesnadňována i existencí závislosti a výskytem abstinčních stavů, které daného jedince vybízejí k recidivě. Navíc, i když se daný jedinec naprosto dobrovolně a zcela zodpovědně rozhodne, že bude na svém nežádoucím stavu systematicky pod odborným dozorem pracovat, nelze jeho záměr i výraznou snahu označit za stav, který povede k zaručenému úspěchu.“ (Prunner, 2013)

3.6 Výroční zpráva o hazardním hraní v České republice v roce 2015

Výroční zprávu vytvořilo Národní monitorovací středisko pro drogy a závislosti, které hazardní hraní u nás spravuje. Jedná se o teprve druhou výroční zprávu o hazardním hraní v ČR, která navazuje na výroční zprávu za rok 2014.

„V celé zprávě je užíván pojem „hazardní hra“ pro činnost, jejímž hlavním principem je sázka materiální nebo peněžní hodnoty na událost s nejistým výsledkem s úmyslem tuto hodnotu navýšit (tj. vyhrát), přičemž (více či méně) rozhodujícím činitelem ovlivňujícím výsledek je náhoda. To je v souladu jak s obecným označením her tohoto typu v ČR, tak s terminologií návrhu nového zákona o hazardních hrách, který by měl být účinný od 1. 1. 2017.“ (Mravčík a kol., 2014)

3.6.1 Nový zákon č. 186/2016 Sb., o hazardních hrách

Zákonný rámec, který v ČR představuje zákon č. 202/1990 Sb., o loteriích a jiných podobných hrách (loterijní zákon), byl zastaralý a nevyhovoval tehdejšími potřebám kvůli nesystematickému třídění hazardních her a jejich regulaci, uzavřenosti provozovatelům hazardních her ze zemí Evropského hospodářského prostoru, nedostatečné regulaci on-line hazardního hraní a nedostatečné ochraně hráčů před rizikem rozvoje problémového hráčství.

Od 1. 1. 2017 je účinný nový zákon o hazardních hrách, jenž otevírá český trh zahraničním provozovatelům, upravuje kategorizaci hazardních her a stanovuje podmínky pro jejich provozování, zavádí centrální informační systém (AISG), umožňuje provozování většiny typů her na internetu a stanovuje pro něj podmínky.

Nový zákon zavedl nový systém povolování technických her (TH) provozovaných pomocí elektronických herních zařízení, živých her (tj. her v kasinu) a binga. U ostatních her

je zachován dosavadní povolovací proces. Ministerstvo financí (MF) nově vydává primární povolení pro provozování a obecní úřad sekundární povolení pro hernu či kasino. Dozorovými orgány jsou MF a nově celní úřady. Nový zákon umožňuje blokaci internetových stránek nepovolených internetových her i s tím souvisejících plateb na účty.

Zákona rovněž omezuje druhy herních prostředí na hernu a kasino. Neumožňuje tedy provozování TH v provozovnách se zvláštním režimem. V herně musí být nejméně 15 TH. V kasinu nejméně 3 stoly živé hry po celou provozní dobu kasina a minimálně 30 TH, pokud jsou v kasinu TH provozovány. Na každý stůl živé hry může být povoleno max. 10 TH. Zákon zavede řadu opatření v oblasti prevence problémového hráčství. Maximální sázka do hry na TH je stanovena na 100 Kč v herně a 1 000 Kč, v kasinu, maximální výhra z jedné hry na 50 tis. v herně a 500 tis. v kasinu, maximální prohra za hodinu je 45 tis. Kč v herně, resp. 450 tis. v kasinu.

Po 120 minutách hry je stanovena povinná pauza v délce 15 minut. Herna nesmí být v provozu v době 03:00–10:00 hod. U každé TH musí být informace o škodlivosti hraní, délce účasti na hře a celkový přehled čistých proher od aktivace uživatelského konta. Minimální interval mezi jednotlivými hrami byl stanoven (pouze) na 2 sekundy, což umožňuje až 1 800 her za hodinu.

Zákon zavedl povinnou registraci hráčů TH, kurzových sázek a hazardních her na internetu (on-line). Pokud to je technicky možné, provozovatel musí umožnit sebeomezující opatření – u kurzové sázky limity na výši sázek a výši proher, u binga a živé hry na výši proher a počet návštěv a u TH a on-line her na výši sázek, výši proher, počet a dobu přihlášení na uživatelském účtu a dobu, po kterou po odhlášení nelze hrát.

Hráči mají nově možnost nechat se dobrovolně zcela vyloučit z účasti na hraní v herně, kasinu a on-line. Ze zákona jsou z hraní vyloučeny osoby pobírající dávky v hmotné nouzi a osoby, vůči kterým je prohlášen úpadek. Vyloučené osoby jsou nově uvedeny v rejstříku, který vede MF. Osoby, které o zapsání do rejstříku požádaly samy, mohou po uplynutí minimálně 1 roku požádat o výmaz.

Od 1. 1. 2017 zavedl zákon o dani z hazardních her dvě sazby zdanění – 35 % pro TH a 23 % pro ostatní hazardní hry. Zrušena byla rovněž sleva na dani o dar poskytnutý Českému olympijskému výboru (od 1. 1. 2014 měli provozovatelé loterií a kurzových sázek možnost dílčí odvod z loterií a kurzových sázek snížit až o čtvrtinu o částku poskytnutou jako dar). Od 1. 1. 2017 se rovněž změnilo dělení výnosu z daně z hazardních her u TH tak, že 35 % výnosu jde do státního rozpočtu a 65 % do rozpočtů obcí. Poměr dělení u ostatních hazardních her se nezměnil. (Mravčík a kol., 2014)

3.6.1.1 Problémy nového zákona

Jedním z problémů na trhu s hazardními hrami v ČR byly do roku 2017 nelicencované internetové hry a rovněž reklama na ně. Češi hráli na nelicencovaných on-line portálech přibližně ve stejné míře jako na licencovaných. Ve studii Patologičtí hráči v léčbě z r. 2015 tvořily v ČR licencované on-line stránky 60 % a v ČR nelicencované stránky 40 % všech respondenty uvedených stránek s nabídkou hazardních her (nejčastěji byly uvedeny Pokerstars a Bwin.com), ČR tak přicházela na odvodech z nelicencovaných on-line her odhadem o 1 mld. Kč ročně. (Mravčík a kol., 2014)

Tuto situaci se vláda snažila napravit výše zmíněným zákonem. Od 1. 1. 2017 na českém trhu s hazardními hrami nemohou působit nelicencované on-line herny. Pokud chce herna provozovat on-line hazardní hry, musí získat licenci ministerstva financí, která zajišťuje mj. dohodu s hernami ohledně danění příjmů.

S tím jsou ale spojené některé problémy. Samotný zákon byl zmatečný a nedokonalý, komunikace mezi ministerstvem financí a jednotlivými hernami byla špatně nastavená a rychlé vyřešení udělení licencí znemožňovaly také nesrozumitelné formulace a pravidla uvedené v zákoně.

V konečném důsledku na to doplatili hráči pokeru, kteří nemohli hrát oproti původně plánovanému plynulému přechodu až do 16. února 2017. Dalším problémem je, že kvůli nastavení zákona není možné hrát nejzajímavější pokerové hry a turnaje. Na to nedoplácí jen hráči, ale i český stát. Mnoho aktivních českých hráčů se totiž kvůli zmatečnému a nedokonalému zákonu stěhují do jiných států a ČR tak přichází o peníze z výběru daní. (Kvasnička, 2017)

3.6.2 Výsledky a ukazatele za uplynulé roky

3.6.2.1 Hraní hazardních her v obecné populaci

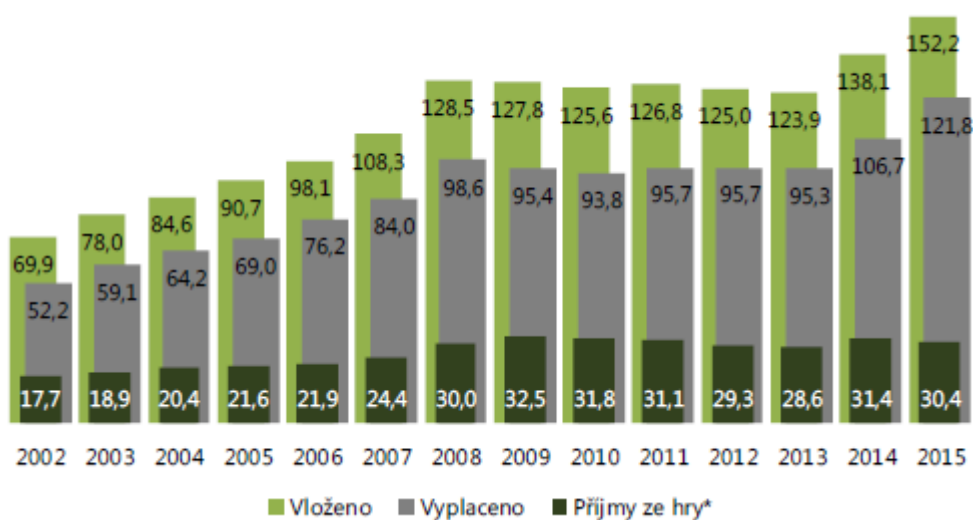
Studie zaměřené na sledování rozsahu hraní hazardních her v obecné populaci v l. 2012–2015 ukazují obdobný vzorec – některou ze sledovaných hazardních her (bez loterií a drobných sázek, které se v některých studiích nesledovaly) hrálo v posledních 12 měsících 10–20 % dotázaných, ve sledovaném období je patrný nárůst prevalence (podíl počtu jedinců trpících danou nemocí a počtu všech jedinců ve sledované populaci) hraní z přibližně 10 % v letech 2012–2013 na přibližně dvojnásobnou úroveň v letech 2014–2015. Za nárůstem stojí nárůst kurzového sázení, a především nárůst on-line hazardního hraní. Nárůst rozsahu hraní je patrný zejména u mužů (u žen vzrostl výskyt hraní v nižší míře)

a napříč všemi věkovými skupinami; určitý vliv zde může hrát i zařazení podrobnějších otázek na různé druhy hazardního hraní a sázení.

Ve srovnání s předchozím rokem došlo v r. 2015 v dospělé populaci k mírnému nárůstu celoživotní prevalence hraní hazardních her i prevalence hraní v posledních 12 měsících. K významnému nárůstu rozsahu hazardního hraní v posledních 12 měsících došlo ve věkové skupině mladých dospělých, tj. osob ve věku 15–24 let, a to z 20,3 % v roce 2014 na 35,5 % v roce 2015. K nárůstu došlo u všech typů sledovaných her – u technických her a her v kasinu, u kurzových sázek v sázkových kancelářích i u on-line hazardního hraní.

V r. 2015 uvedlo celoživotní zkušenost s kurzovými sázkami v sázkových kancelářích 28,2 %, s technickými hrami nebo hrami v kasinu 22,3 % a s on-line hrami 14,3 % dotázaných dospělých osob. Muži nejčastěji uváděli zkušenost s kurzovými sázkami, ženy nejčastěji uváděly shodně zkušenost s kurzovými sázkami a technickými hrami nebo hrami v kasinu.

Obrázek 2: Objem trhu s hazardními hrami v ČR v letech 2002–2015, v mld. Kč

Zdroj: Ministerstvo financí (2015)

* Příjmy ze hry představují rozdíl mezi položkami „vloženo“ a „vyplaceno“

Tabulka 3: Hazard v roce 2015

Typ hazardní hry	Vloženo		Vyplaceno		Příjmy ze hry		Vyplaceno/vloženo (%)
	mil. Kč	podíl (%)	mil. Kč	podíl (%)	mil. Kč	podíl (%)	
VLT+VHP*	81 199	53,3	64 370	52,8	16 891	55,5	79,3
Loterie**	11 156	7,3	5 747	4,7	5 407	17,8	51,5
Internetové kurzové sázky	38 053	25,0	33 882	27,8	4 171	13,7	89
Kurzové sázky	5 794	3,8	4 323	3,6	1 471	4,8	74,6
EMR***	6 006	4,4	5 229	4,9	777	2,5	87,1
Karetní turnaje v kasinu****	1 231	0,8	1 146	0,9	85	0,3	93,1
Ostatní	14 764	9,8	12 306	10,2	2399	7,9	83,4
Celkem	152 197	100	121 774	100	30 424	100	80,0

Zdroj: Vlastní zpracování

* výherní loterijní terminály a výherní hrací přístroje

** číselné, okamžité, peněžité a věcné loterie dohromady

*** Elektro-magnetická ruleta

**** On-line karetní turnaje se hrály do začátku roku 2017 především

u zahraničních společností, které neměly v České republice licence, data tedy k dispozici nejsou

Pozn.: Mezi ostatními hazardními hrami, tedy těmi, které do práce nebyly zahrnuty, zaujímají nejvyšší podíl na trhu živé hry v kasinu (5,7% podíl vložených peněz, např. blackjack) a LLS (lokální loterijní systém, 2,7% podíl vložených peněz). Ostatní hazardní hry na trhu zaujímají zanedbatelný podíl.

3.6.2.2 Hraní hazardních her mezi dětmi a mládeží

Hraní hazardních her v posledních 12 měsících uváděli nejčastěji respondenti ve věkové skupině 15–24 let, dále respondenti ve věku 25–34 let. Ve všech věkových skupinách bylo nejčastější kurzové sázení, následované hraním hazardních her na internetu. Ve věkové skupině 15–24 let bylo vyrovnané on-line hraní hazardních her a hraní TH a her v kasinu.

Hraní her o peníze v posledních 12 měsících uvedlo celkem 9,1 % dotázaných 16letých studentů (15,3 % chlapců a 3,1 % dívek), z nichž 3,0 % (4,9 % chlapců a 0,9 % dívek) uvedla hraní o peníze dvakrát týdně nebo častěji. Studenti hráli nejčastěji on-line – nejčastěji uváděnou hrou o peníze hranou na internetu byly karty nebo kostky, následované shodně kurzovými sázkami na sport a loteriemi. Vyšší míru hraní hazardních her uváděli chlapci – nejvýraznější rozdíl v hraní mezi chlapci a dívkami byl v případě kurzových sázek na sport nebo dostihy na internetu, nejmenší naopak u loterií a stíracích losů mimo internet.

Hraní her o peníze v posledních 12 měsících nejčastěji uváděli studenti středních odborných škol bez maturity nebo odborných učilišť (13,4 %), dále žáci 9. tříd základních škol (9,1 %). Studenti gymnázií uváděli hraní her o peníze v nejnižší míře (4,2 %). Nejvíce času trávili hrou o peníze rovněž studenti středních odborných škol bez maturity nebo odborných učilišť.

3.6.2.3 Patologické hráčství

Od r. 2012 jsou k dispozici odhady výskytu problémového (patologického) hráčství v ČR provedené standardními nástroji a srovnatelnými metodami. Z dosavadních výsledků do r. 2014 vyplývá, že v riziku rozvoje problémového hráčství je přibližně 5 % dospělé populace (cca 450 tis.), z toho v pásmu problémového hráčství se nachází 1,5–2,3 % dospělých osob (130–200 tis.), z nichž cca polovinu tvoří patologičtí hráči (0,6–1,2 % dospělé populace, tj. cca 55–110 tis. osob).

Přibližně čtvrtinu problémových hráčů tvoří ženy. Problémové hráčství je v ČR spojeno především s TH, ale významný výskyt rizika vzniku problémového hráčství vykazovali také hráči kurzových a live sázek a on-line hazardních her. Za r. 2015 nejsou odhady problémového hráčství v dospělé populaci k dispozici.

V r. 2015 proběhla druhá vlna studie „Patologičtí hráči v léčbě“ (první byla realizována v r. 2013). Z celkových 259 respondentů studie bylo 81 % mužů a 19 % žen, průměrný věk byl 35,2 roku (muži 35,6 a ženy 33,2). Až 38 % patologických hráčů v léčbě pracovalo před vstupem do léčby v profesích, které jsou spojovány s vyšším rizikem patologického hráčství – 20 % v pohostinství, 5 % jako profesionální sportovci, 4 % v hazardním průmyslu, 4 % jako řidiči dálkové dopravy, 3 % v ozbrojených složkách.

Převážná většina patologických hráčů v léčbě v r. 2015 (67 %) uvedla, že hazardní hrou zodpovědnou za jejich problémy byly technické hry (83 % v r. 2013). On-line hry uvedlo 14 % (10 % v r. 2013), z toho kurzové sázky 10 %. Kurzové sázky v kamenných pobočkách uvedlo v r. 2015 jako svůj hlavní problém 9 % respondentů (4 % v r. 2013).

Živé hry v kasinu byly hlavním problémem u 6 % léčených hráčů v r. 2015 (4 % v r. 2013). Mezi kurzovými sázkaři byli téměř výhradně zastoupeni muži.

Míra užívání návykových látek mezi léčenými problémovými hráči je vysoká. Týká se to především alkoholu a tabáku, jejichž užívání v posledních 12 měsících uvedlo 80 %, resp. 73 % respondentů. Z nelegálních drog byly nejčastěji užívány konopné látky a stimulantia (pervitin), které v posledních 12 měsících užilo 30 %, resp. 29 % respondentů.

V posledních 30 dnech před léčbou vykazovalo 17 % problémových hráčů zvýšenou přítomnost úzkostně-depresivních příznaků, 66 % úzkostně-depresivní poruchou trpělo. Respondenti rovněž často trpěli psychosomatickými potížemi, jako jsou únava a vyčerpání, nechutenství, chvění a třes, necitlivost a brnění v končetinách, bolesti v oblasti žaludku apod. Sebevražednými myšlenkami se někdy v životě zabývalo 65 % respondentů, o sebevraždu se pokusilo 29 % hráčů v léčbě, z toho polovina opakovaně.

(Mravčík a kol., 2014)

3.6.2.4 Sociální důsledky a souvislosti

Hazard má tendenci se koncentrovat v chudších, ekonomicky znevýhodněných oblastech. Výzkumy potvrzují, že nízkopříjmové skupiny utrácejí proporcčně větší část svých příjmů za hazardní hraní, které tak funguje jako forma regresivního zdanění. V sociálně vyloučených lokalitách (SVL) představuje hazardní hraní ve srovnání s ostatními problémy středně závažný problém, jako nejzávažnější jsou hodnoceny nezaměstnanost, zadluženost a nízké vzdělání/kvalifikace. Jako nejzávažnější problém spojený s hraním hazardních her vnímali dotazovaní pracovníci v SVL hraní příjemců sociálních dávek a zadluženost jednotlivců a rodin.

Většina (91,5 %) patologických hráčů v léčbě v r. 2015 uvedla, že má dluhy. Minimum bylo 4 800 Kč, maximum 6 mil. Kč, v průměru 596 tis. Kč. U většiny hráčů (59,0 %) dluhy nepřesáhly částku 500 tis. Kč. Celková výše dluhu z hazardních her byla vyšší u hráčů technických her a on-line live sázek (v průměru 760–780 tis. Kč) než u hráčů kurzových sázek nebo karetních her (kolem 400 tis. Kč). Celkem 39 % hráčů uvedlo, že na jejich majetek nebo plat byla někdy uvalena exekuce.

Problémoví hráči mají poměrně dobrý přehled o tom, kolik a komu dluží. Na rozdíl od zadlužených uživatelů drog své zadlužení také častěji aktivně řeší a častěji se jim daří výši svého zadlužení snižovat. Zdrojem zadlužení patologických hráčů jsou především bankovní půjčky a spotřebitelské úvěry.

3.6.2.5 Kriminalita

V r. 2015 došlo k výraznému nárůstu počtu trestných činů primárně souvisejících s hazardním hraním, resp. trestných činů neoprávněného provozování hazardních her.

V r. 2015 bylo zjištěno 82 trestných činů neoprávněného provozování loterie a podobné sázkové hry a v dané souvislosti bylo stíháno 31 osob, k nárůstu případů došlo rovněž v dalších fázích trestního řízení.

Jako kriminalita sekundárně související s hraním hazardních her se označuje trestná činnost, která je páchána v důsledku problémového hráčství nebo za účelem získání prostředků na hru či splacení dluhu ze hry. Problémoví hráči sahají v krajnosti po vyčerpání legálních prostředků k problematickým, nemorálním a nezákonným způsobům získávání finančních prostředků. Často jde o získávání hotovosti trestnými činy krádeže, podvodu či zpronevěry vůči osobám blízkým, sousedům, kolegům z práce či zaměstnavateli. Mnohdy se tak děje s přesvědčením, že peníze vrátí, až je vyhrají zpět.

Podle výsledků studie „Patologičtí hráči v léčbě“ z r. 2015 se krádeže někdy dopustilo 46 % hráčů, podvodu 36 %, zpronevěry 33 %, drogové trestné činnosti 19 % a loupeže 9 % hráčů. Kriminální činnost tvořila odhadem 8 % zdrojů příjmů v posledních 12 měsících před vstupem do léčby.

3.6.2.6 Názory veřejnosti na hazardní hry

V rámci studie Magistrátu hl. m. Prahy a agentury Ipsos, zaměřené na postoje obyvatel Prahy a turistů v oblasti kriminality a bezpečí na území hlavního města celkem 50 % respondentů ohodnotilo hraní hazardních her jako závažný problém, z toho více než polovina jako problém rozhodně závažný (27 % všech dotázaných). Většina respondentů vyjádřila negativní postoj ke zřízení provozoven s nabídkou hraní hazardních her v okolí svého bydliště – 90 % respondentů by vadila herna s „automaty“ v blízkosti bydliště, 87 % respondentů kasino s ruletou.

3.6.3 Politika a strategie v oblasti hazardního hraní

Národní strategie protidrogové politiky 2010–2018 v oblasti hazardního hraní stanovila tyto cíle:

- snížit míru hazardního hraní mezi dětmi a mládeží,
- snížit míru problémového hráčství,

- snížit potenciální rizika spojená s problémovým hráčstvím pro jedince a společnost,
- posílit zákonnou regulaci hazardního hraní.

Tomu odpovídají priority Národní strategie protidrogové politiky 2010–2018 pro oblast hazardního hraní:

- v oblasti primární prevence: zvýšení informovanosti o povaze a rizicích hazardního hraní v obecné populaci; korekce chybných informací a přesvědčení hazardních hráčů; podpora principů tzv. zodpovědného hraní; zajištění dostupnosti efektivních preventivních opatření,
- v oblasti léčby a dalších intervencí: snížení míry problémového hráčství a s ním spojených ekonomických, sociálních a zdravotních dopadů; zvýšení dostupnosti efektivních léčebných intervencí k omezení a předcházení škod způsobených problémovým hráčstvím,
- v oblasti snižování rizik: snížení negativních dopadů problémového hráčství na fyzické i duševní zdraví, bezpečnost a majetek jedinců, komunit i společnosti,
- v oblasti snižování dostupnosti a posílení kontroly a regulace dostupnosti hazardních her a jejich reklamy: regulace hazardních her; prosazování opatření snižování rizika rozvoje problémového hráčství; harmonizace podmínek pro provozování hazardních her s legislativou EU.

Akční plán pro hazardní hraní na období 2015–2018 stanovil následující priority:

- zvýšení informovanosti obecné i hráčské populace o hazardním hraní,
- prevence rozvoje problémového hráčství,
- včasný záchyt a intervence problémového hráčství,
- zvýšení kontaktu problémových hráčů s pomáhajícími službami,
- zvýšení dostupnosti poradenských a léčebných programů,
- důsledná kontrola dodržování přijatých regulačních opatření,
- redukce nelegálního provozování hazardních her,
- realizace komplexní politiky v oblasti hazardního hraní a její finanční zajištění, pravidelný monitoring a vyhodnocování situace a dopadů regulace v oblasti hazardního hraní. (Mravčík a kol., 2014)

4 Praktická část

Zkoumány byly dva vzorky respondentů, první z nich (hlavní vzorek) byl získán dotazníkem, šířeným prostřednictvím internetového serveru vyplnto.cz a dodatečným osobním dotazováním. Tento vzorek čítal 240 respondentů. Druhý (vedlejší) vzorek respondentů tvořili závislí patologičtí hráči v léčení a ti, kteří již mají terapii za sebou. Těchto respondentů bylo celkem 40.

4.1 První vzorek

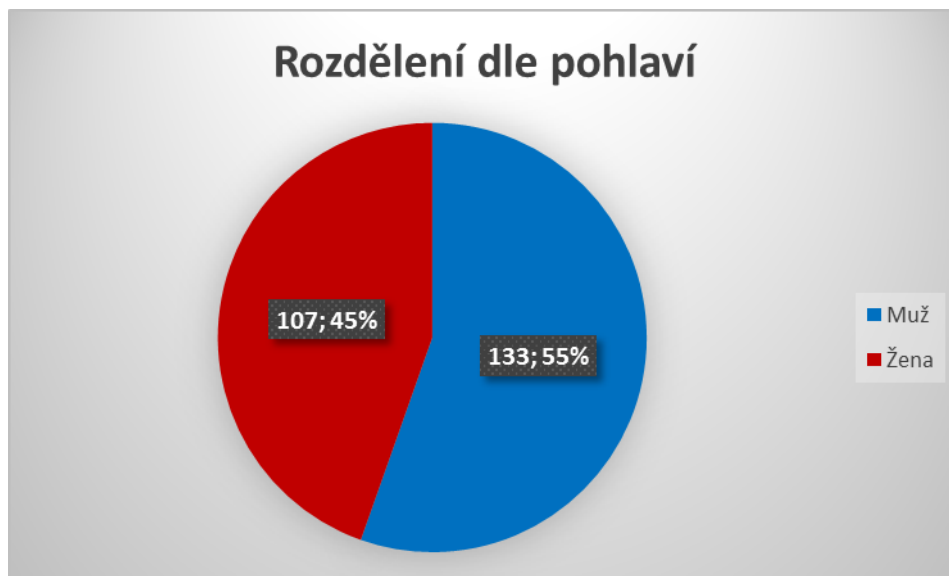
První (hlavní) vzorek tvořili respondenti internetového dotazníku, publikovaného na serveru vyplnto.cz a respondenti papírového dotazníku, šířeného osobním kontaktováním. Internetový dotazník vyplnilo 199 respondentů, papírový 41 respondentů. Celkem tedy hlavní vzorek čítal 240 respondentů.

4.1.1 Popisné statistiky

Respondenty lze rozdělit do několika skupin, a to podle jejich pohlaví, věku, dosaženého vzdělání, měsíčního příjmu, místa bydliště či způsobu trávení volného času.

4.1.1.1 Rozdělení dle pohlaví

Obrázek 3: Rozdělení dle pohlaví

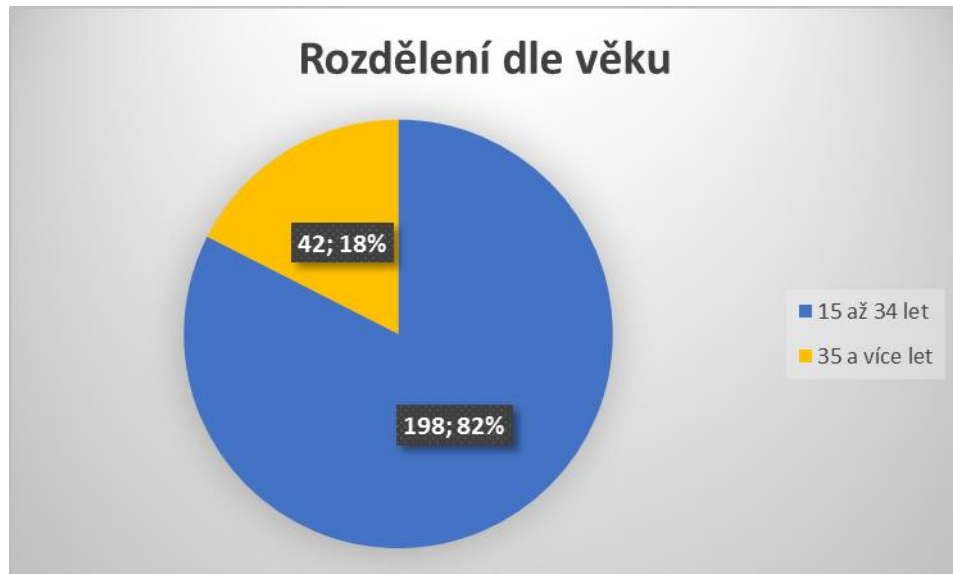

Zdroj: Vlastní zpracování

Žen se zúčastnilo 107. Mužů bylo 133 a tvořili 55 % respondentů.

4.1.1.2 Rozdělení dle věku

Obrázek 4: Rozdělení dle věku

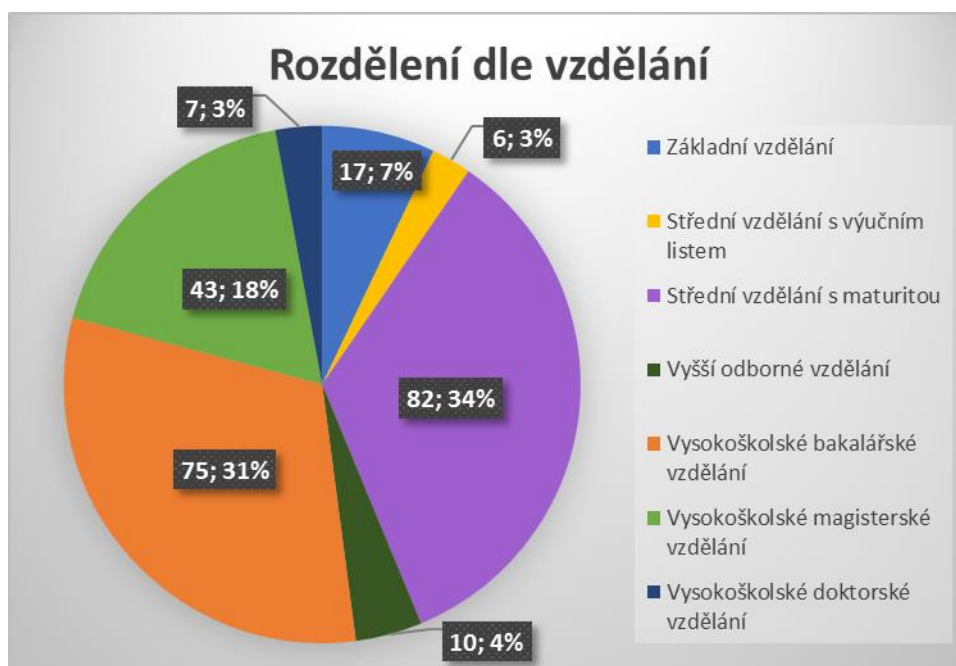

Zdroj: Vlastní zpracování

Průměrný věk respondenta byl 28,8 let. Respondenti byli v souladu s teorií o patologickém hráčství rozdělení na dvě věkové skupiny. První byla skupina 15 až 34 let, která byla zastoupena 198 respondenty (82 %), druhou byla skupina respondentů 35 a více let, ta tvořila zbylých 18 %.

4.1.1.3 Rozdělení dle dosaženého vzdělání

Obrázek 5: Rozdělení dle dosaženého vzdělání

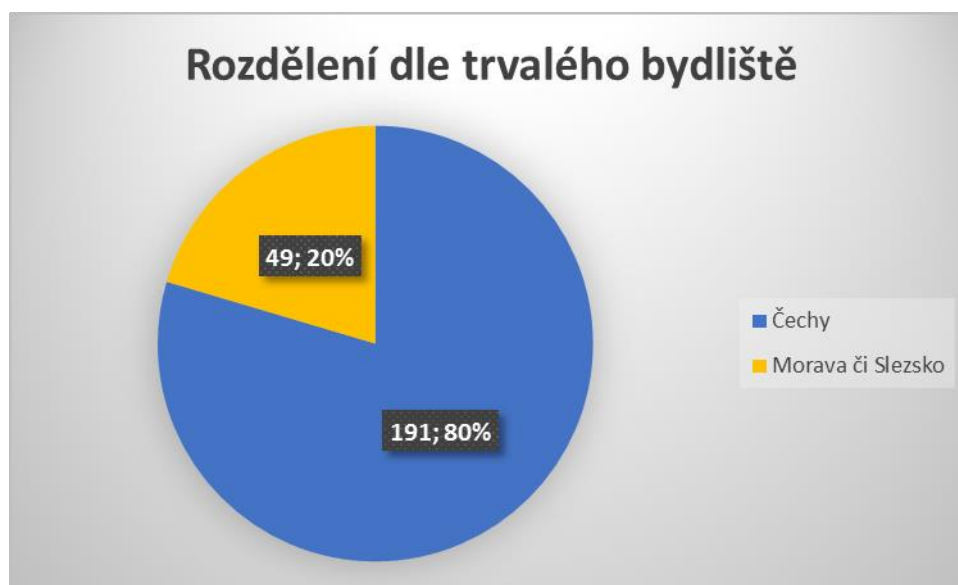

Zdroj: Vlastní zpracování

Průzkumu se zúčastnilo 17 respondentů se základním vzděláním (7 %), 6 respondentů se středním vzděláním s výučním listem (3 %), 82 respondentů se středním vzděláním s maturitou (34 %), dále 10 respondentů s vyšším odborným vzděláním (4 %), 75 respondentů s vysokoškolským bakalářským vzděláním (31 %), 43 respondentů s vysokoškolským magisterským vzděláním (18 %) a 7 respondentů s vysokoškolským doktorským vzděláním (3 %).

4.1.1.4 Rozdělení dle trvalého bydliště

Obrázek 6: Rozdělení dle trvalého bydliště

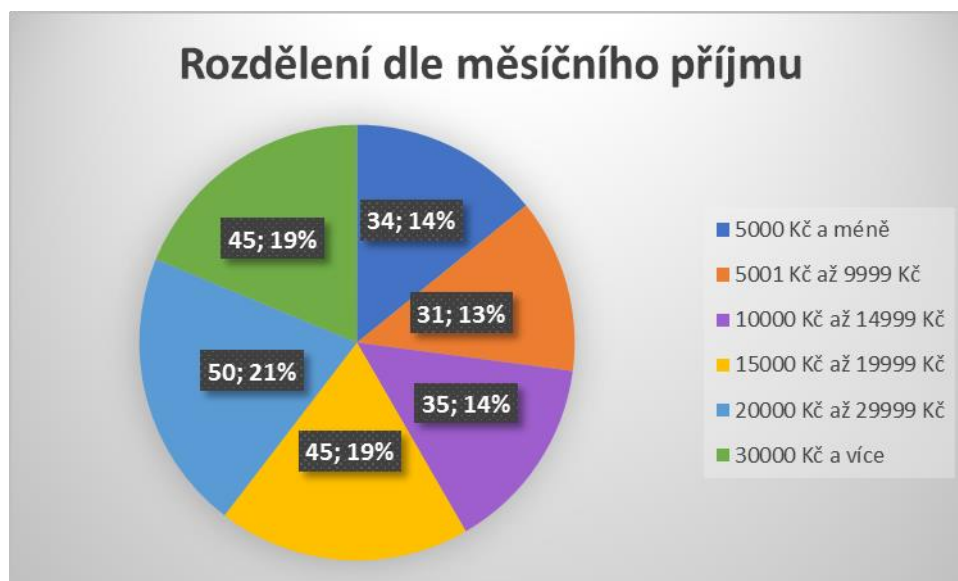

Zdroj: Vlastní zpracování

Respondenti byli rozděleni do dvou územních celků – Čechy a Morava či Slezsko. Respondentů z Čech bylo 191 a zaujímali 80 % všech respondentů. Dotazovaných z Moravy a Slezska bylo méně, došlo tedy k jejich sloučení, po kterém jich bylo 49, tedy 20 % všech dotazovaných.

4.1.1.5 Rozdělení dle čistého měsíčního příjmu

Obrázek 7: Rozdělení dle čistého měsíčního příjmu

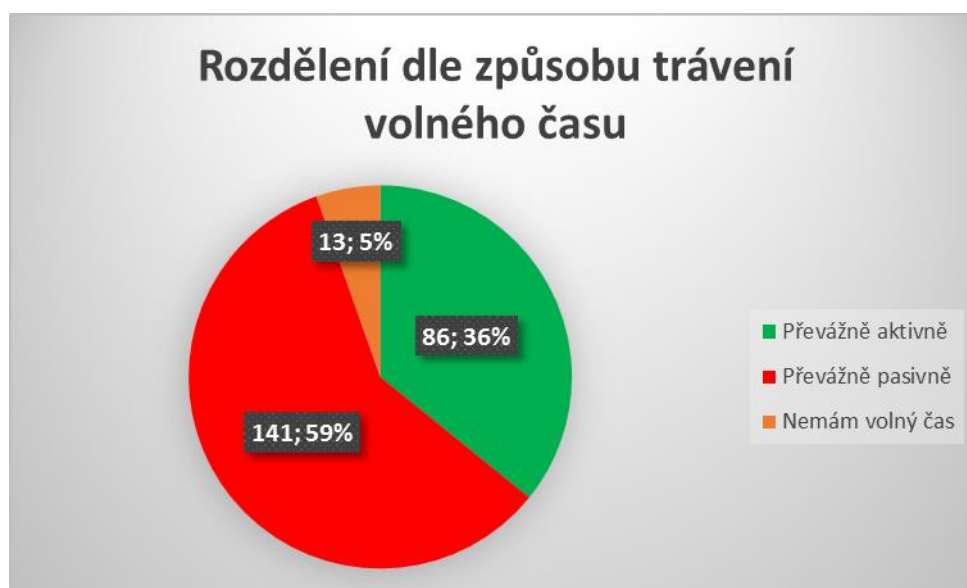

Zdroj: Vlastní zpracování

Rozdělení respondentů podle čistého měsíčního příjmu bylo poměrně vyrovnané. Nejčastěji spadali respondenti do příjmové kategorie „20 000 Kč až 29 999 Kč“, bylo jich celkem 50 (21 %). Následovaly kategorie „30 000 Kč a více“ a „15 000 Kč až 19 999 Kč“ (obě 45 respondentů, resp. 19 %). Další byly příjmové kategorie „10 000 Kč až 14999 Kč“ (35; 14 %) a „5 000 Kč a méně“ (34; 14 %). Nejméně zastoupeni byli respondenti spadající do příjmové skupiny „5 001 Kč až 9 999 Kč“ (31; 13 %).

4.1.1.6 Rozdělení dle způsobu trávení volného času

Obrázek 8: Rozdělení dle způsobu trávení volného času

Zdroj: Vlastní zpracování

Většina respondentů (141; 59 %) tráví svůj volný čas převážně pasivně, dalších 86 (36 %) tráví svůj volný čas převážně aktivně. Zbylých 13 respondentů (5 %) uvedlo, že žádný volný čas nemají.

4.1.1.7 Rozdělení dle hraní blízkých

Obrázek 9: Rozdělení dle hraní blízkých

Zdroj: Vlastní zpracování

Většina respondentů (156, 65 %) uvedla, že nikdo z jejich blízkých hazardní hry nehraje, ostatních 84 respondentů (35 %) uvedlo, že některý z jejich blízkých hraje nějakou hazardní hru.

4.1.1.8 Rozdělení dle konzumace alkoholu

Obrázek 10: Rozdělení dle konzumace alkoholu

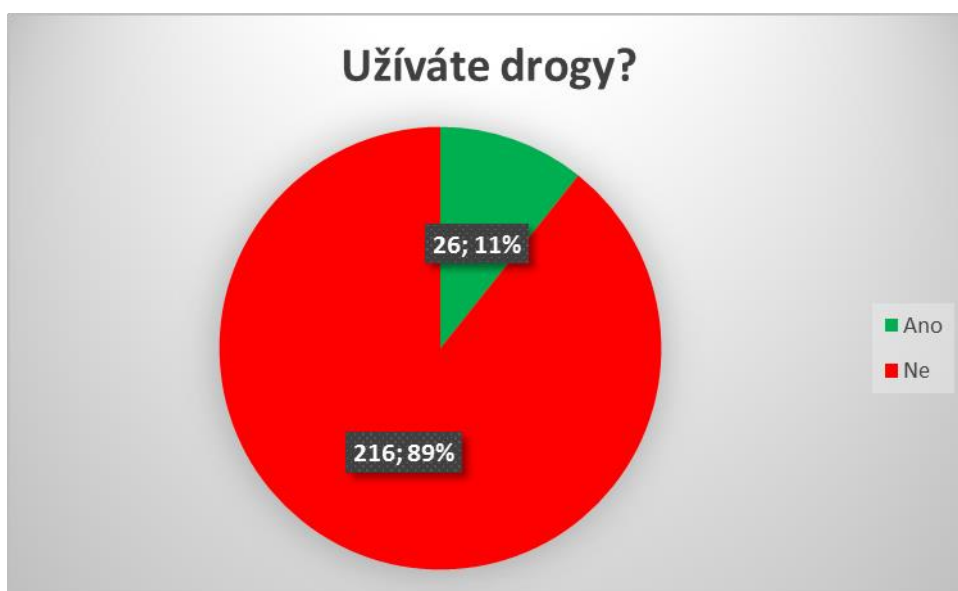

Zdroj: Vlastní zpracování

Průzkumu se zúčastnilo 171 respondentů (71 %), kteří pijí alkohol a 69 respondentů (29 %), kteří alkohol nepijí.

4.1.1.9 Rozdělení dle užívání drog

Obrázek 11: Rozdělení dle užívání drog

Zdroj: Vlastní zpracování

Většina dotazovaných uvedla, že drogy nekonsumuje, bylo jich 216 (89 %). Zbýlých 26 dotazovaných (11 %) uvedlo, že drogy užívá.

4.1.2 Reprezentativnost vzorku dle pohlaví

Na základě testu dobré shody bylo ověřováno, zda daný vzorek respondentů odpovídá složení populace ČR ohledně faktoru pohlaví. Dotazovaných žen bylo 44,6 %, mužů pak 55,4 %, v české populaci bylo v roce 2015 dle Českého statistického úřadu 50,9 % žen a 49,1 % mužů. Dosazením četností a následným výpočtem vyšel $\chi^2 = 3,751$. Daný výsledek byl porovnán s tabulkovou hodnotou $\chi_{0,05(1)}^2 = 3,841$. Jelikož je vypočítaná hodnota χ^2 nižší než tabulková hodnota, je možné konstatovat, že struktura respondentů dle pohlaví odpovídá struktuře pohlaví v populaci ČR.

4.1.3 Testování závislostí ohledně hraní vybraných her

V této části byly testovány závislosti faktorů na hraní pěti vybraných her.

4.1.3.1 Testování závislostí ohledně hraní výherních hracích přístrojů

Řešen bude vliv vybraných faktorů na hraní výherních hracích přístrojů. Vybranými faktory jsou pohlaví, věk, dosažené vzdělání, územní celek, výše příjmu, způsobu trávení volného času, hraní hazardních her osob blízkých respondentovi, konzumace alkoholu a užívání drog.

Tabulka 4: Závislost hraní výherních hracích přístrojů na pohlaví

Hrajete výherní hrací přístroje?	Jakého jste pohlaví?		
	Muž	Žena	Celkem
Ano	31	6	37
Ne	102	101	203
Celkem	133	107	240

Zdroj: Vlastní zpracování

Výherní hrací přístroje hraje 23,3 % dotázaných mužů a 5,6 % dotázaných žen.

Tabulka 5: Závislost hraní výherních hracích přístrojů na věku

Hrajete výherní hrací přístroje?	Kolik je vám let?		
	15 až 34	35 a více	Celkem
Ano	32	5	37
Ne	166	37	203
Celkem	198	42	240

Zdroj: Vlastní zpracování

Výherní hrací přístroje hraje 16,2 % dotázaných ve věku 15 až 34 let a 11,9 % dotázaných ve věku 35 a více let.

Tabulka 6: Závislost hraní výherních hracích přístrojů na dosaženém vzdělání

Hrajete výherní hrací přístroje?	Jaké je vaše nejvyšší dosažené vzdělání?			Celkem
	Základní vzdělání	Středoškolské vzdělání	Vyšší odborné a vysokoškolské vzdělání	
Ano	1	14	22	37
Ne	16	74	113	203
Celkem	17	88	135	240

Zdroj: Vlastní zpracování

Kontrolou teoretických četností bylo zjištěno, že je více než 20 % četností menších než 5, byly tedy sloučeny kategorie „Vyšší odborné vzdělání“ a „Vysokoškolské vzdělání“. Výherní hrací přístroje hraje 5,9 % respondentů se základním vzděláním, dále 15,9 % respondentů se středoškolským vzděláním, a 16,3 % respondentů s vyšším odborným či s vysokoškolským vzděláním.

Tabulka 7: Závislost hraní výherních hracích přístrojů na lokalitě trvalého bydliště

Hrajete výherní hrací přístroje?	Kde se nachází vaše trvalé bydliště?		
	Čechy	Morava či Slezsko	Celkem
Ano	31	6	37
Ne	160	43	203
Celkem	191	49	240

Zdroj: Vlastní zpracování

Výherní hrací přístroje hraje 16,2 % respondentů s bydlištěm v Čechách a 12,2 % respondentů s Moravy či Slezska.

Tabulka 8: Závislost hraní výherních hracích přístrojů na měsíčním příjmu

Hrajete výherní hrací přístroje?	Jaký je váš čistý měsíční příjem (Kč)?						Celkem
	5 000 a méně	5 001 až 9 999	10 000 až 14 999	15 000 až 19 999	20 000 až 29 999	30 000 a více	
Ano	4	2	7	5	9	10	37
Ne	30	29	28	40	41	35	203
Celkem	34	31	35	45	50	45	240

Zdroj: Vlastní zpracování

Výherní hrací přístroje hraje 11,8 % respondentů s příjmem 5 000 Kč a méně, dále 6,5 % respondentů spadajících do kategorie „5 001 až 9 999 Kč“, 20 % respondentů vydělávajících 10 000 až 14 999 Kč, 11,1 % respondentů z kategorie

„15 000 až 19 999 Kč“, 18 % respondentů s příjmem 20 000 až 29 999 Kč a 22,2 % dotázaných, kteří si měsíčně vydělávají 30 000 Kč a více.

Tabulka 9: Závislost hraní výherních hracích přístrojů na způsobu trávení volného času

Hrajete výherní hrací přístroje?	Jak trávíte volný čas?		
	Převážně aktivně	Převážně pasivně	Celkem
Ano	15	18	33
Ne	71	123	194
Celkem	86	141	227

Zdroj: Vlastní zpracování

Výherní hrací přístroje hraje 17,4 % respondentů, kteří tráví svůj volný čas převážně aktivně a 12,8 % těch, kteří tráví svůj čas převážně pasivně. Ze vzorku byly odebráni respondenti, kteří uvedli, že nemají volný čas, důvodem byl jejich nízký počet a obtížná interpretace výsledků.

Tabulka 10: Závislost hraní výherních hracích přístrojů na hraní hazardních her blízkých lidí

Hrajete výherní hrací přístroje?	Hraje některý z vám blízkých lidí (rodina, blízcí přátelé, partner/ka) nějakou hazardní hru?		
	Ano	Ne	Celkem
Ano	21	16	37
Ne	63	140	203
Celkem	84	156	240

Zdroj: Vlastní zpracování

Výherní hrací přístroje hraje 25 % respondentů, kteří uvedli, že některý z jejich blízkých hraje nějakou hazardní hru. Z respondentů, kteří naopak uvedli, že nikdo z jejich blízkých hazardní hry nehraje, výherní hrací přístroje hraje 10,3 % dotázaných.

Tabulka 11: Závislost hraní výherních hracích přístrojů na konzumaci alkoholu

Hrajete výherní hrací přístroje?	Pijete alkohol?		
	Ano	Ne	Celkem
Ano	31	6	37
Ne	140	63	203
Celkem	171	69	240

Zdroj: Vlastní zpracování

Výherní hrací přístroje hraje 18,1 % respondentů, kteří pijí alkohol a 8,7 % respondentů, kteří alkohol nepijí.

Tabulka 12: Závislost hraní výherních hracích přístrojů na užívání drog

Hrajete výherní hrací přístroje?	Užíváte drogy?		
	Ano	Ne	Celkem
Ano	5	32	37
Ne	21	182	203
Celkem	26	203	240

Zdroj: Vlastní zpracování

Výherní hrací přístroje hraje 19,2 % respondentů, kteří užívají drogy a 15,8 % respondentů, kteří drogy neužívají.

Tabulka 13: Závislost hraní výherních hracích přístrojů na vybraných faktorech

Hraní výherních hracích přístrojů					
	Stupeň volnosti χ^2	Hodnota χ^2	p – hodnota χ^2	H ₀ pro $\alpha = 0,05$	Síla závislosti
Pohlaví	1	14,25	0,00016	zamítáme	0,24
Věk	2	0,98	0,61346	nezamítáme	–
Vzdělání	2	1,28	0,52688	nezamítáme	–
Bydliště	1	0,48	0,49069	nezamítáme	–
Příjem	5	5,32	0,37852	nezamítáme	–
Volný čas	1	0,94	0,33226	nezamítáme	–
Hraní blízkých	1	9,10	0,00255	zamítáme	0,19
Alkohol	1	3,35	0,06701	nezamítáme	–
Drogy	1	0,33	0,56844	nezamítáme	–

Zdroj: Vlastní zpracování

Statisticky významný vliv na hraní výherních hracích přístrojů byl zjištěn u faktorů pohlaví a hraní blízkých. Nulové hypotézy tedy byly u těchto faktorů zamítnuty. Pohlaví ovlivňuje hraní výherních hracích přístrojů, je možné říci, že výherní hrací přístroje hrají spíše muži než ženy. Hraní hazardních her blízkých osob taktéž ovlivňuje hraní výherních hracích přístrojů. Respondenti, jejichž blízcí hrají některou hazardní hru, jsou k hraní výherních hracích přístrojů více náchylní než ti, jejichž blízcí žádnou hazardní hru nehrají. Oba faktory mají slabou sílu závislosti, faktor pohlaví má vyšší sílu závislosti než hraní blízkých.

4.1.3.2 Testování závislostí ohledně hraní rulety

Řešen bude vliv vybraných faktorů na hraní rulety. Vybranými faktory jsou pohlaví, věk, dosažené vzdělání, územní celek, výše příjmu, způsobu trávení volného času, hraní hazardních her osob blízkých respondentovi, konzumace alkoholu a užívání drog.

Tabulka 14: Závislost hraní rulety na pohlaví

Hrajete ruletu?	Jakého jste pohlaví?		
	Muž	Žena	Celkem
Ano	32	5	37
Ne	101	102	203
Celkem	133	107	240

Zdroj: Vlastní zpracování

Ruletu hraje 24,1 % dotázaných mužů a 4,7 % dotázaných žen.

Tabulka 15: Závislost hraní rulety na věku

Hrajete ruletu?	Kolik je vám let?		
	15 až 34	35 a více	Celkem
Ano	35	2	37
Ne	163	40	203
Celkem	198	42	240

Zdroj: Vlastní zpracování

Ruletu hraje 17,7 % dotázaných ve věku 15 až 34 let a 4,8 % dotázaných ve věku 35 a více let.

Tabulka 16: Závislost hraní rulety na dosaženém vzdělání

Hrajete ruletu?	Jaké je vaše nejvyšší dosažené vzdělání?			Celkem
	Základní vzdělání	Středoškolské vzdělání	Vyšší odborné a vysokoškolské vzdělání	
Ano	1	17	19	37
Ne	16	71	116	203
Celkem	17	88	135	240

Zdroj: Vlastní zpracování

Kontrolou teoretických četností bylo zjištěno, že je více než 20 % četností menších než 5, byly tedy sloučeny kategorie „Vyšší odborné vzdělání“ a „Vysokoškolské vzdělání“. Ruletu hraje 5,9 % respondentů se základním vzděláním, dále 19,3 % respondentů se středoškolským vzděláním a 14,1 % respondentů s vyšším odborným či vysokoškolským vzděláním.

Tabulka 17: Závislost hraní rulety na lokalitě trvalého bydliště

Hrajete ruletu?	Kde se nachází vaše trvalé bydliště?		
	Čechy	Morava či Slezsko	Celkem
Ano	32	5	37
Ne	159	44	203
Celkem	191	49	240

Zdroj: Vlastní zpracování

Ruletu hraje 16,8 % respondentů s bydlištěm v Čechách a 10,2 % respondentů s Moravy či Slezska.

Tabulka 18: Závislost hraní rulety na měsíčním příjmu

Hrajete ruletu?	Jaký je váš čistý měsíční příjem (Kč)?						Celkem
	5 000 a méně	5 001 až 9 999	10 000 až 14 999	15 000 až 19 999	20 000 až 29 999	30 000 a více	
Ano	3	2	6	10	8	8	37
Ne	31	29	29	35	42	37	203
Celkem	34	31	35	45	50	45	240

Zdroj: Vlastní zpracování

Ruletu hraje 8,8 % respondentů s příjmem 5 000 Kč a méně, dále 6,5 % respondentů spadajících do kategorie „5 001 až 9 999 Kč“, 17,1 % respondentů vydělávajících 10 000 až 14 999 Kč, 22,2 % respondentů z kategorie „15 000 až 19 999 Kč“, 16 % respondentů s příjmem 20 000 až 29 999 Kč a 17,8 % dotázaných, kteří si měsíčně vydělávají 30 000 Kč a více.

Tabulka 19: Závislost hraní rulety na způsobu trávení volného času

Hrajete ruletu?	Jak trávíte volný čas?		
	Převážně aktivně	Převážně pasivně	Celkem
Ano	20	13	33
Ne	66	128	194
Celkem	86	141	227

Zdroj: Vlastní zpracování

Ruletu hraje 23,3 % respondentů, kteří tráví volný čas převážně aktivně a 9,2 % těch, kteří jej tráví převážně pasivně. Ze vzorku byly odebráni respondenti, kteří uvedli, že nemají volný čas, důvodem byl jejich nízký počet a obtížná interpretace výsledků.

Tabulka 20: Závislost hraní rulety na hraní hazardních her blízkých lidí

	Hraje některý z vám blízkých lidí (rodina, blízcí přátelé, partner/ka) nějakou hazardní hru?		
Hrajete ruletu?	Ano	Ne	Celkem
Ano	24	13	37
Ne	60	143	203
Celkem	84	156	240

Zdroj: Vlastní zpracování

Ruletu hraje 28,6 % respondentů, kteří uvedli, že některý z jejich blízkých hraje nějakou hazardní hru. Z respondentů, kteří naopak uvedli, že nikdo z jejich blízkých hazardní hry nehraje, ruletu hraje 8,3 % dotázaných.

Tabulka 21: Závislost hraní rulety na konzumaci alkoholu

	Pijete alkohol?		
Hrajete ruletu?	Ano	Ne	Celkem
Ano	33	4	37
Ne	138	65	203
Celkem	171	69	240

Zdroj: Vlastní zpracování

Ruletu hraje 19,3 % respondentů, kteří pijí alkohol a 5,8 % respondentů, kteří alkohol nepijí.

Tabulka 22: Závislost hraní rulety na užívání drog

	Užíváte drogy?		
Hrajete ruletu?	Ano	Ne	Celkem
Ano	8	29	37
Ne	18	185	203
Celkem	26	214	240

Zdroj: Vlastní zpracování

Ruletu hraje 30,8 % respondentů, kteří užívají drogy a 13,6 % respondentů, kteří drogy neužívají.

Tabulka 23: Závislost hraní rulety na vybraných faktorech

Hraní rulety					
	Stupeň volnosti χ^2	Hodnota χ^2	p – hodnota χ^2	H ₀ pro $\alpha = 0,05$	Síla závislosti
Pohlaví	1	17,09	0,00004	zamítáme	0,27
Věk	2	4,43	0,03527	zamítáme	0,14
Vzdělání	3	2,69	0,44196	nezamítáme	–
Bydliště	1	1,28	0,25735	nezamítáme	–
Příjem	5	4,93	0,42475	nezamítáme	–
Volný čas	1	8,47	0,00361	zamítáme	0,19
Hraní blízkých	1	17,15	0,00003	zamítáme	0,27
Alkohol	2	6,87	0,00875	zamítáme	0,17
Drogy	1	5,27	0,02169	zamítáme	0,15

Zdroj: Vlastní zpracování

Statisticky významný vliv na hraní rulety byl zjištěn u faktorů pohlaví, věk, volný čas, hraní blízkých, u faktoru alkoholu a drog. Nulové hypotézy byly u těchto faktorů zamítnuty. Všechny faktory, u kterých byly zamítnuty nulové hypotézy, mají slabou sílu závislosti. Nejvyšší síla závislosti byla vypočítána u faktorů pohlaví a hraní blízkých. Pohlaví ovlivňuje hraní rulety, je možné říci, že ruletu hrají spíše muži než ženy. Hraní rulety ovlivňuje také hraní hazardních her blízkých osob. Osoby, jejichž blízcí hrají nějakou hazardní hru, mají vyšší sklon k hraní rulety než osoby, jejichž blízcí žádnou hazardní hru nehrají. K hraní rulety jsou také náchylnější mladší lidé, kteří tráví svůj volný čas převážně aktivně, konzumenti alkoholu a uživatelé drog.

4.1.3.3 Testování závislostí ohledně účasti v loteriích

Řešen bude vliv vybraných faktorů na účast v loteriích. Vybranými faktory jsou pohlaví, věk, dosažené vzdělání, územní celek, výše příjmu, způsobu trávení volného času, hraní hazardních her osob blízkých respondentovi, konzumace alkoholu a užívání drog.

Tabulka 24: Závislost účasti v loteriích na pohlaví

Účastníte se loterie?	Jakého jste pohlaví?		
	Muž	Žena	Celkem
Ano	40	31	71
Ne	93	76	169
Celkem	133	107	240

Zdroj: Vlastní zpracování

Loterií se účastní 30,1 % dotázaných mužů a 29 % dotázaných žen.

Tabulka 25: Závislost účasti v loteriích na věku

Účastníte se loterie?	Kolik je vám let?		
	15 až 34	35 a více	Celkem
Ano	53	18	71
Ne	145	24	169
Celkem	198	42	240

Zdroj: Vlastní zpracování

Loterií se účastní 26,8 % dotázaných ve věku 15 až 34 let a 42,9 % dotázaných ve věku 35 a více let.

Tabulka 26: Závislost účasti v loteriích na dosaženém vzdělání

Účastníte se loterie?	Jaké je vaše nejvyšší dosažené vzdělání?				Celkem
	Základní vzdělání	Středoškolské vzdělání	Vyšší odborné vzdělání	Vysokoškolské vzdělání	
Ano	2	27	5	37	71
Ne	15	61	5	88	169
Celkem	17	88	10	125	240

Zdroj: Vlastní zpracování

Loterií se účastní 11,8 % respondentů se základním vzděláním, dále 30,7 % respondentů se středoškolským vzděláním, 50 % dotázaných s vyšším odborným vzděláním a 29,6 % vysokoškolsky vzdělaných respondentů.

Tabulka 27: Závislost účasti v loteriích na lokalitě trvalého bydliště

Účastníte se loterie?	Kde se nachází vaše trvalé bydliště?		
	Čechy	Morava či Slezsko	Celkem
Ano	56	15	71
Ne	135	34	169
Celkem	191	49	240

Zdroj: Vlastní zpracování

Loterií se účastní 29,3 % respondentů s bydlištěm v Čechách a 30,6 % respondentů s Moravy či Slezska.

Tabulka 28: Závislost účasti v loteriích na měsíčním příjmu

Účastníte se loterie?	Jaký je váš čistý měsíční příjem (Kč)?						Celkem
	5 000 a méně	5 001 až 9 999	10 000 až 14999	15 000 až 19999	20 000 až 29 999	30 000 a více	
Ano	8	7	14	16	14	12	71
Ne	26	24	21	29	36	33	169
Celkem	34	31	35	45	50	45	240

Zdroj: Vlastní zpracování

Loterií se účastní 23,5 % respondentů s příjmem 5 000 Kč a méně, dále 22,6 % respondentů spadajících do kategorie „5 001 až 9 999 Kč“, 40 % respondentů vydělávajících 10 000 až 14 999 Kč, 35,6 % respondentů z kategorie „15 000 až 19 999 Kč“, 28 % respondentů s příjmem 20 000 až 29 999 Kč a 26,7 % dotázaných, kteří si měsíčně vydělávají 30 000 Kč a více.

Tabulka 29: Závislost účasti v loteriích na způsobu trávení volného času

Účastníte se loterie?	Jak trávíte volný čas?		
	Převážně aktivně	Převážně pasivně	Celkem
Ano	27	39	66
Ne	59	102	161
Celkem	86	141	227

Loterií se účastní 31,4 % respondentů, kteří tráví svůj volný čas převážně aktivně a 27,7 % těch, kteří tráví svůj čas převážně pasivně. Ze vzorku byly odebráni respondenti, kteří uvedli, že nemají volný čas, důvodem byl jejich nízký počet a obtížná interpretace výsledků.

Tabulka 30: Závislost účasti v loteriích na hraní hazardních her blízkých lidí

Účastníte se loterie?	Hraje některý z vám blízkých lidí (rodina, blízcí přátelé, partner/ka) nějakou hazardní hru?		
	Ano	Ne	Celkem
Ano	28	43	71
Ne	56	113	169
Celkem	84	156	240

Zdroj: Vlastní zpracování

Loterií se účastní 33,3 % respondentů, kteří uvedli, že některý z jejich blízkých hraje nějakou hazardní hru. Z respondentů, kteří naopak uvedli, že nikdo z jejich blízkých hazardní hry nehraje, hraje výherní hrací přístroje 27,6 % dotázaných.

Tabulka 31: Závislost účasti v loteriích na míře konzumace alkoholu

Účastníte se loterie?	Pijete alkohol?		
	Ano	Ne	Celkem
Ano	47	24	71
Ne	124	45	169
Celkem	171	69	240

Zdroj: Vlastní zpracování

Loterii se účastní 27,5 % respondentů, kteří pijí alkohol a 34,8 % respondentů, kteří alkohol nepijí.

Tabulka 32: Závislost účasti v loteriích na užívání drog

Účastníte se loterie?	Užíváte drogy?		
	Ano	Ne	Celkem
Ano	11	60	71
Ne	15	154	169
Celkem	26	214	240

Zdroj: Vlastní zpracování

Loterii se účastní 42,3 % respondentů, kteří užívají drogy a 29,6 % respondentů, kteří drogy neužívají.

Tabulka 33: Závislost účasti v loteriích na vybraných faktorech

Účast v loteriích					
	Stupeň volnosti χ^2	Hodnota χ^2	p – hodnota χ^2	H_0 pro $\alpha = 0,05$	Síla závislosti
Pohlaví	1	0,03	0,85234	nezamítáme	–
Věk	2	4,31	0,03798	zamítáme	0,13
Vzdělání	3	4,64	0,19988	nezamítáme	–
Bydliště	1	0,03	0,85959	nezamítáme	–
Příjem	5	4,17	0,52586	nezamítáme	–
Volný čas	1	0,36	0,54766	nezamítáme	–
Hraní blízkých	1	0,87	0,35030	nezamítáme	–
Alkohol	1	1,26	0,26228	nezamítáme	–
Drogy	1	2,27	0,13221	nezamítáme	–

Zdroj: Vlastní zpracování

Statisticky významný vliv na účast v loteriích byl zjištěn jen u faktoru věk. Tato nulová hypotéza tedy byla zamítnuta. Loterii se účastní spíše starší lidé, jedná se o slabou sílu závislosti.

4.1.3.4 Testování závislostí ohledně sázení kurzových sázek

Řešen bude vliv vybraných faktorů na sázení kurzových sázek. Vybranými faktory jsou pohlaví, věk, dosažené vzdělání, územní celek, výše příjmu, způsobu trávení volného času, hraní hazardních her osob blízkých respondentovi, konzumace alkoholu a užívání drog.

Tabulka 34: Závislost sázení kurzových sázek na pohlaví

Sázíte kurzové sázky?	Jakého jste pohlaví?		
	Muž	Žena	Celkem
Ano	63	8	71
Ne	70	99	169
Celkem	133	107	240

Zdroj: Vlastní zpracování

Kurzové sázky sází 47,4 % dotázaných mužů a 7,5 % dotázaných žen.

Tabulka 35: Závislost sázení kurzových sázek na věku

Sázíte kurzové sázky?	Kolik je vám let?		
	15 až 34	35 a více	Celkem
Ano	62	9	71
Ne	136	33	169
Celkem	198	42	240

Zdroj: Vlastní zpracování

Kurzové sázky sází 31,3 % dotázaných ve věku 15 až 34 let a 21,4 % dotázaných ve věku 35 a více let.

Tabulka 36: Závislost sázení kurzových sázek na dosaženém vzdělání

Sázíte kurzové sázky?	Jaké je vaše nejvyšší dosažené vzdělání?				Celkem
	Základní vzdělání	Středoškolské vzdělání	Vyšší odborné vzdělání	Vysokoškolské vzdělání	
Ano	1	33	2	35	71
Ne	16	55	8	90	169
Celkem	17	88	10	125	240

Zdroj: Vlastní zpracování

Kurzové sázky sází 5,9 % respondentů se základním vzděláním, dále 37,5 % respondentů se středoškolským vzděláním, 20 % dotázaných s vyšším odborným vzděláním a 28 % vysokoškolsky vzdělaných respondentů.

Tabulka 37: Závislost sázení kurzových sázek na lokalitě trvalého bydliště

Sázíte kurzové sázky?	Kde se nachází vaše trvalé bydliště?		
	Čechy	Morava či Slezsko	Celkem
Ano	55	16	71
Ne	136	33	169
Celkem	191	49	240

Zdroj: Vlastní zpracování

Kurzové sázky sází 28,8 % respondentů s bydlištěm v Čechách a 32,7 % respondentů s Moravy či Slezska.

Tabulka 38: Závislost sázení kurzových sázek na měsíčním příjmu

Sázíte kurzové sázky?	Jaký je váš čistý měsíční příjem (Kč)?						Celkem
	5 000 a méně	5 001 až 9 999	10 000 až 14 999	15 000 až 19 999	20 000 až 29 999	30 000 a více	
Ano	7	6	9	14	18	17	71
Ne	27	25	26	31	32	28	169
Celkem	34	31	35	45	50	45	240

Zdroj: Vlastní zpracování

Kurzové sázky sází 20,6 % respondentů s příjmem 5 000 Kč a méně, dále 19,4 % respondentů spadajících do kategorie „5 001 až 9 999 Kč“, 25,7 % respondentů vydělávajících 10 000 až 14 999 Kč, 31,1 % respondentů z kategorie „15 000 až 19 999 Kč“, 36 % respondentů s příjmem 20 000 až 29 999 Kč a 37,8 % dotázaných, kteří si měsíčně vydělávají 30 000 Kč a více.

Tabulka 39: Závislost sázení kurzových sázek na způsobu trávení volného času

Sázíte kurzové sázky?	Jak trávíte volný čas?		
	Převážně aktivně	Převážně pasivně	Celkem
Ano	35	31	66
Ne	51	110	161
Celkem	86	141	227

Zdroj: Vlastní zpracování

Kurzové sázky sází 40,7 % respondentů, kteří tráví svůj volný čas převážně aktivně a 22 % těch, kteří tráví svůj čas převážně pasivně. Ze vzorku byly odebráni respondenti, kteří uvedli, že nemají volný čas, důvodem byl jejich nízký počet a obtížná interpretace výsledků.

Tabulka 40: Závislost sázení kurzových sázek na hraní hazardních her blízkých lidí

Sázíte kurzové sázky?	Hraje některý z vám blízkých lidí (rodina, blízcí přátelé, partner/ka) nějakou hazardní hru?		
	Ano	Ne	Celkem
Ano	41	30	71
Ne	43	126	169
Celkem	84	156	240

Zdroj: Vlastní zpracování

Kurzové sázky sází 48,8 % respondentů, kteří uvedli, že některý z jejich blízkých hraje nějakou hazardní hru. Z respondentů, kteří naopak uvedli, že nikdo z jejich blízkých hazardní hry nehraje, výherní hrací přístroje hraje 19,2 % dotázaných.

Tabulka 41: Závislost sázení kurzových sázek na míře konzumace alkoholu

Sázíte kurzové sázky?	Pijete alkohol?		
	Ano	Ne	Celkem
Ano	60	11	71
Ne	111	58	169
Celkem	171	69	240

Zdroj: Vlastní zpracování

Kurzové sázky sází 35,1 % respondentů, kteří pijí alkohol a 15,9 % respondentů, kteří alkohol nepijí.

Tabulka 42: Závislost sázení kurzových sázek na užívání drog

Sázíte kurzové sázky?	Užíváte drogy?		
	Ano	Ne	Celkem
Ano	12	59	71
Ne	14	155	169
Celkem	26	214	240

Zdroj: Vlastní zpracování

Kurzové sázky sází 46,2 % respondentů, kteří užívají drogy a 27,6 % respondentů, kteří drogy neužívají.

Tabulka 43: Závislost sázení kurzových sázek na vybraných faktorech

	Sázení kurzových sázek				
	Stupeň volnosti χ^2	Hodnota χ^2	p – hodnota χ^2	H_0 pro $\alpha = 0,05$	Síla závislosti
Pohlaví	1	45,30	0,00000*	zamítáme	0,43
Věk	2	1,63	0,20237	nezamítáme	–
Vzdělání	3	7,82	0,04981	zamítáme	0,18
Bydliště	1	0,28	0,59768	nezamítáme	–
Příjem	5	5,62	0,34516	nezamítáme	–
Volný čas	2	9,07	0,00260	zamítáme	0,20
Hraní blízkých	1	22,93	0,00000*	zamítáme	0,31
Alkohol	2	8,65	0,00327	zamítáme	0,19
Drogy	1	3,84	0,04994	zamítáme	0,13

Zdroj: Vlastní zpracování

* hodnota blíží se nule

Statisticky významný vliv na sázení kurzových sázek byl zjištěn u faktorů pohlaví, vzdělání, volný čas, hraní blízkých, u faktoru alkoholu a u faktoru drog. Nulové hypotézy byly u těchto faktorů zamítnuty. Střední síla závislosti byla vypočítána u faktorů pohlaví a hraní blízkých. Pohlaví ovlivňuje sázení kurzových sázek, lze říci, že kurzové sázky sázejí spíše muži než ženy. Větší tendenci k sázení mají také ti, jejichž blízcí hrají nějakou hazardní hru. Slabá síla závislosti byla vypočítána u faktorů vzdělání, volný čas, u faktorů alkoholu a drog. K sázení kurzových sázek jsou nejvíce náchylní lidé se středoškolským vzděláním, nelze však říci, že by více sázeli méně vzdělaní lidé, respondenti se základním vzděláním v drtivé většině uvedli, že kurzové sázky nesází. Stejně tak není možné dojít k závěru, že by kurzové sázky více sázeli vzdělanější lidé, vysokoškolsky vzdělaní také sázeli méně než středoškolsky vzdělaní. K sázení kurzových sázek jsou také náchylnější lidé, kteří svůj čas tráví převážně aktivně, konzumenti alkoholu a uživatelé drog.

4.1.3.5 Testování závislostí ohledně hraní pokeru

Řešen bude vliv vybraných faktorů na hraní pokeru. Vybranými faktory jsou pohlaví, věk, dosažené vzdělání, územní celek, výše příjmu, způsobu trávení volného času, hraní hazardních her osob blízkých respondentovi, konzumace alkoholu a užívání drog.

Tabulka 44: Závislost hraní pokeru na pohlaví

Hrajete poker?	Jakého jste pohlaví?		
	Muž	Žena	Celkem
Ano	66	16	82
Ne	67	91	158
Celkem	133	107	240

Zdroj: Vlastní zpracování

Poker hraje 49,6 % dotázaných mužů a 15 % dotázaných žen.

Tabulka 45: Závislost hraní pokeru na věku

Hrajete poker?	Kolik je vám let?		
	15 až 34	35 a více	Celkem
Ano	78	4	82
Ne	120	38	158
Celkem	198	42	240

Zdroj: Vlastní zpracování

Poker hraje 39,4 % dotázaných ve věku 15 až 34 let a 9,5 % dotázaných ve věku 35 a více let.

Tabulka 46: Závislost hraní pokeru na dosaženém vzdělání

Účastníte se loterie?	Jaké je vaše nejvyšší dosažené vzdělání?				Celkem
	Základní vzdělání	Středoškolské vzdělání	Vyšší odborné vzdělání	Vysokoškolské vzdělání	
Ano	4	35	2	41	82
Ne	13	53	8	84	158
Celkem	17	88	10	125	240

Zdroj: Vlastní zpracování

Poker hraje 23,5 % respondentů se základním vzděláním, dále 39,8 % respondentů se středoškolským vzděláním, 20 % dotázaných s vyšším odborným vzděláním a 32,8 % vysokoškolsky vzdělaných respondentů.

Tabulka 47: Závislost hraní pokeru na lokalitě trvalého bydliště

Hrajete poker?	Kde se nachází vaše trvalé bydliště?		
	Čechy	Morava či Slezsko	Celkem
Ano	68	14	82
Ne	123	35	158
Celkem	191	49	240

Zdroj: Vlastní zpracování

Poker hraje 35,6 % respondentů s bydlištěm v Čechách a 28,6 % respondentů s Moravy či Slezska.

Tabulka 48: Závislost hraní pokeru na měsíčním příjmu

Hrajete poker?	Jaký je váš čistý měsíční příjem (Kč)?						Celkem
	5 000 a méně	5 001 až 9 999	10 000 až 14 999	15 000 až 19 999	20 000 až 29 999	30 000 a více	
Ano	7	8	13	14	17	23	82
Ne	27	23	22	31	33	22	158
Celkem	34	31	35	45	50	45	240

Zdroj: Vlastní zpracování

Poker hraje 20,6 % respondentů s příjmem 5 000 Kč a méně, dále 25,8 % respondentů spadajících do kategorie „5 001 až 9 999 Kč“, 37,1 % respondentů vydělávajících 10 000 až 14 999 Kč, 31,1 % respondentů z kategorie „15 000 až 19 999 Kč“, 34 % respondentů s příjmem 20 000 až 29 999 Kč a 51,1 % dotázaných, kteří si měsíčně vydělávají 30 000 Kč a více.

Tabulka 49: Závislost hraní pokeru na způsobu trávení volného času

Hrajete poker?	Jak trávíte volný čas?		
	Převážně aktivně	Převážně pasivně	Celkem
Ano	40	37	77
Ne	46	104	150
Celkem	86	141	227

Zdroj: Vlastní zpracování

Poker hraje 46,5 % respondentů, kteří tráví svůj volný čas převážně aktivně a 26,2 % těch, kteří tráví svůj čas převážně pasivně. Ze vzorku byly odebráni respondenti, kteří uvedli, že nemají volný čas, důvodem byl jejich nízký počet a obtížná interpretace výsledků.

Tabulka 50: Závislost hraní pokeru na hraní hazardních her blízkých lidí

Hrajete poker?	Hraje některý z vám blízkých lidí (rodina, blízcí přátelé, partner/ka) nějakou hazardní hru?		
	Ano	Ne	Celkem
Ano	38	44	82
Ne	46	112	158
Celkem	84	156	240

Zdroj: Vlastní zpracování

Poker hraje 45,2 % respondentů, kteří uvedli, že některý z jejich blízkých hraje nějakou hazardní hru. Z respondentů, kteří naopak uvedli, že nikdo z jejich blízkých hazardní hry nehraje, výherní hrací přístroje hraje 28,2 % dotázaných.

Tabulka 51: Závislost hraní pokeru na míře konzumace alkoholu

Hrajete poker?	Pijete alkohol?		
	Ano	Ne	Celkem
Ano	66	16	82
Ne	105	53	158
Celkem	171	69	240

Zdroj: Vlastní zpracování

Poker hraje 33,9 % respondentů, kteří pijí alkohol a 23,2 % respondentů, kteří alkohol nepijí.

Tabulka 52: Závislost hraní pokeru na užívání drog

Hrajete poker?	Užíváte drogy?		
	Ano	Ne	Celkem
Ano	11	71	82
Ne	15	143	158
Celkem	26	214	240

Zdroj: Vlastní zpracování

Poker hraje 42,3 % respondentů, kteří užívají drogy a 33,2 % respondentů, kteří drogy neužívají.

Tabulka 53: Závislost hraní pokeru na vybraných faktorech

Hraní pokeru					
	Stupeň volnosti χ^2	Hodnota χ^2	p – hodnota χ^2	H ₀ pro $\alpha = 0,05$	Síla závislosti
Pohlaví	1	31,69	0,00000*	zamítáme	0,36
Věk	2	13,74	0,00021	zamítáme	0,24
Vzdělání	3	3,08	0,37934	nezamítáme	–
Bydliště	1	0,86	0,35459	nezamítáme	–
Příjem	5	9,82	0,08051	zamítáme	0,20
Volný čas	2	9,79	0,00175	zamítáme	0,21
Hraní blízkých	1	7,04	0,00796	zamítáme	0,17
Alkohol	2	5,19	0,02273	zamítáme	0,15
Drogy	1	0,86	0,35397	nezamítáme	–

Zdroj: Vlastní zpracování

* hodnota blíží se nule

Statisticky významný vliv na hraní pokeru byl zjištěn u faktorů pohlaví, věk, příjem, volný čas, hraní blízkých a u faktoru alkohol. U těchto faktorů byla nulová hypotéza zamítnuta. Střední síla závislosti byla vypočítána u faktoru pohlaví. Poker hrají především muži. Slabá síla závislosti byla vypočítána u faktorů věk, příjem, volný čas, hraní blízkých a u faktoru alkohol. Je možné říci, že větší tendenci k hraní pokeru mají mladší lidé, lidé s vyšším příjmem, dále ti, kteří tráví svůj volný čas převážně aktivně, konzumenti alkoholu a ti, jejichž blízcí hrají nějakou hazardní hru.

4.1.4 Testování závislostí ohledně frekvence hraní vybraných her

V této části byly testovány závislosti faktorů na frekvenci hraní pěti vybraných her.

4.1.4.1 Testování závislostí ohledně frekvence hraní výherních hracích přístrojů

Řešen bude vliv vybraných faktorů na frekvenci hraní výherních hracích přístrojů. Vybranými faktory jsou pohlaví, věk, dosažené vzdělání, územní celek, výše příjmu, způsobu trávení volného času, hraní hazardních her osob blízkých respondentovi, konzumace alkoholu a užívání drog.

U testování závislostí ohledně frekvence hraní výherních hracích přístrojů muselo vzhledem k nízkému „n“ a tím i nárůstu teoretických četností nižších než 5 dojít k úpravě původně zamýšlených tabulek. Ve všech tabulkách byly spojeny frekvenční kategorie „2 až 4x

týdně“ a „5 a vícekrát týdně“ na kategorii „2 a vícekrát týdně“. Vzhledem k nutnému slučování kategorií s teoretickými četnostmi nižšími než 5 dále došlo k vytvoření nových kategorií. U faktoru vzdělání byly zkoumány kategorie „Základní či středoškolské vzdělání“ a „Vyšší odborné či vysokoškolské vzdělání“, u faktoru příjmu byly zkoumány kategorie „14 999 Kč a méně“ a „15 000 Kč a více“. U faktoru volný čas byla ze zkoumání vyloučena kategorie „Nemám volný čas“ z důvodu nízkých teoretických četností a nevhodnosti sloučení této kategorie s kategoriemi jinými, zkoumány tedy byly jen kategorie „Převážně aktivně“ a „Převážně pasivně“. Všechny zkoumané tabulky byly asociační s „n“ větším než 20, a zároveň menším než 40 (konkrétně 37, resp. 33 u faktoru volný čas), po přezkoumání teoretických četností bylo zjištěno, že je nutné přistoupit k Fisherově testu.

Tabulka 54: Závislost frekvence hraní výherních hracích přístrojů na pohlaví

Jak často hrajete výherní hrací přístroje?	Jakého jste pohlaví?		
	Muž	Žena	Celkem
0 až 1x týdně	22	4	26
2 a vícekrát týdně	9	2	11
Celkem	31	6	37

Zdroj: Vlastní zpracování

Výherní hrací přístroje hraje 0 až 1x týdně 71 % hráčů mužského pohlaví a 66,7 % hráček ženského pohlaví, 2 a vícekrát týdně hraje výherní hrací přístroje 29 % hráčů mužského pohlaví a 33,3 % hráček ženského pohlaví.

Tabulka 55: Závislost frekvence hraní výherních hracích přístrojů na věku

Jak často hrajete výherní hrací přístroje?	Kolik je vám let?		
	15 až 34	35 a více	Celkem
0 až 1x týdně	21	5	26
2 a vícekrát týdně	11	0	11
Celkem	32	5	37

Zdroj: Vlastní zpracování

Výherní hrací přístroje hraje 0 až 1x týdně 65,6 % hráčů mezi 15 a 34 lety a 100 % hráčů, kterým je 35 let a více, 2 a vícekrát týdně hraje výherní hrací přístroje 34,4 % hráčů mezi 15 a 34 lety a žádný hráč z kategorie „35 a více let“.

Tabulka 56: Závislost frekvence hraní výherních hracích přístrojů na vzdělání

Jak často hrajete výherní hrací přístroje?	Jaké je vaše nejvyšší dosažené vzdělání?		
	Základní či středoškolské vzdělání	Vyšší odborné či vysokoškolské vzdělání	Celkem
0 až 1x týdně	9	17	26
2 a vícekrát týdně	6	5	11
Celkem	15	22	37

Zdroj: Vlastní zpracování

Výherní hrací přístroje hraje 0 až 1x týdně 60 % hráčů se základním či středním vzděláním a 77,3 % hráčů s vyšším odborným či vysokoškolským vzděláním, 2 a vícekrát týdně pak výherní hrací přístroje hraje 40 % hráčů se základním či středním vzděláním a 22,7 % hráčů s vyšším odborným či vysokoškolským vzděláním.

Tabulka 57: Závislost frekvence hraní výherních hracích přístrojů na bydlišti

Jak často hrajete výherní hrací přístroje?	Kde se nachází vaše trvalé bydliště?		
	Čechy	Morava či Slezsko	
0 až 1x týdně	21	5	26
2 a vícekrát týdně	10	1	11
Celkem	31	6	37

Zdroj: Vlastní zpracování

Výherní hrací přístroje hraje 0 až 1x týdně 67,7 % hráčů z Čech a 83,3 % hráčů z Moravy či Slezska, 2 a vícekrát týdně hraje výherní hrací přístroje 32,3 % hráčů z Čech a 16,7 % hráčů z Moravy či Slezska.

Tabulka 58: Závislost frekvence hraní výherních hracích přístrojů na příjmu

Jak často hrajete výherní hrací přístroje?	Jaký je váš čistý měsíční příjem? (Kč)		
	14 999 Kč a méně	15 000 Kč a více	Celkem
0 až 1x týdně	10	16	26
2 a vícekrát týdně	3	8	11
Celkem	13	24	37

Zdroj: Vlastní zpracování

Výherní hrací přístroje hraje 0 až 1x týdně 76,9 % hráčů z příjmové kategorie „14 999 Kč a méně“ a 66,7 % hráčů z příjmové kategorie „15 000 Kč a více“, 2 a vícekrát týdně hraje výherní hrací přístroje 23,1 % hráčů z příjmové kategorie „14 999 Kč a méně“ a 33,3 % hráčů z příjmové kategorie „15 000 Kč a více“.

Tabulka 59: Závislost frekvence hraní výherních hracích přístrojů na způsobu trávení volného času

Jak často hrajete výherní hrací přístroje?	Jak trávíte volný čas?		
	Převážně aktivně	Převážně pasivně	Celkem
0 až 1x týdně	11	13	24
2 a vícekrát týdně	4	5	9
Celkem	15	18	33

Zdroj: Vlastní zpracování

Výherní hrací přístroje hraje 0 až 1x týdně 73,3 % hráčů, kteří tráví převážnou většinu času aktivně a 72,2 % hráčů, kteří tráví převážnou většinu času pasivně, 2 a vícekrát týdně hraje výherní hrací přístroje 16,7 % hráčů, trávících čas převážně aktivně a 17,8 % hráčů, trávících čas převážně pasivně.

Tabulka 60: Závislost frekvence hraní výherních hracích přístrojů na hraní hazardních her blízkých lidí

Jak často hrajete výherní hrací přístroje?	Hraje některý z vám blízkých lidí (rodina, blízcí přátelé, partner/ka) nějakou hazardní hru?		
	Ano	Ne	Celkem
0 až 1x týdně	12	14	26
2 a vícekrát týdně	9	2	11
Celkem	21	16	37

Zdroj: Vlastní zpracování

Výherní hrací přístroje hraje 0 až 1x týdně 57,1 % hráčů, kteří uvedli, že některý z jejich blízkých hraje nějakou hazardní hru a 87,5 % hráčů, kteří uvedli, že nikdo z jejich blízkých hazardní hry nehraje, 2 a vícekrát týdně hraje výherní hrací přístroje 42,9 % hráčů, kteří uvedli, že některý z jejich blízkých hraje nějakou hazardní hru a 12,5 % hráčů, kteří uvedli, že nikdo z jejich blízkých hazardní hry nehraje.

Tabulka 61: Závislost frekvence hraní výherních hracích přístrojů na konzumaci alkoholu

Jak často hrajete výherní hrací přístroje?	Pijete alkohol?		
	Ano	Ne	Celkem
0 až 1x týdně	22	4	26
2 a vícekrát týdně	9	2	11
Celkem	31	6	37

Zdroj: Vlastní zpracování

Výherní hrací přístroje hraje 0 až 1x týdně 71 % hráčů, kteří pijí alkohol a 66,7 % hráčů, kteří alkohol nepijí, 2 a vícekrát týdně hraje výherní hrací přístroje 29 % hráčů, kteří pijí alkohol a 33,3 % hráčů, kteří alkohol nepijí.

Tabulka 62: Závislost frekvence hraní výherních hracích přístrojů na užívání drog

Jak často hrajete výherní hrací přístroje?	Užíváte drogy?		
	Ano	Ne	Celkem
0 až 1x týdně	2	3	5
2 a vícekrát týdně	24	8	32
Celkem	26	11	37

Zdroj: Vlastní zpracování

Výherní hrací přístroje hraje 0 až 1x týdně 7,7 % hráčů, kteří užívají drogy a 27,3 % hráčů, kteří drogy neužívají, 2 a vícekrát týdně hraje výherní hrací přístroje 92,3 % hráčů, kteří užívají drogy a 72,7 % hráčů, kteří drogy neužívají.

Tabulka 63: Závislost frekvence hraní výherních hracích přístrojů na vybraných faktorech

Frekvence hraní výherních hracích přístrojů					
	Stupeň volnosti χ^2	Hodnota χ^2	p – hodnota	H ₀ pro $\alpha = 0,05$	Síla závislosti
Pohlaví	1	–	1	nezamítáme	–
Věk	1	–	0,11783	nezamítáme	–
Vzdělání	1	–	0,29549	nezamítáme	–
Bydliště	1	–	0,64631	nezamítáme	–
Příjem	1	–	0,71057	nezamítáme	–
Volný čas	1	–	1	nezamítáme	–
Hraní blízkých	1	–	0,07130	nezamítáme	–
Alkohol	1	–	1	nezamítáme	–
Drogy	1	–	0,14377	nezamítáme	–

Zdroj: Vlastní zpracování

Statisticky významný vliv na frekvenci hraní výherních hracích přístrojů nebyl zjištěn u žádného z faktorů. Žádná z nulových hypotéz nebyla zamítnuta.

4.1.4.2 Testování závislostí ohledně frekvence hraní rulety

Řešen bude vliv vybraných faktorů na frekvenci hraní rulety. Vybranými faktory jsou pohlaví, věk, dosažené vzdělání, územní celek, výše příjmu, způsobu trávení volného času, hraní hazardních her osob blízkých respondentovi, konzumace alkoholu a užívání drog.

U testování závislosti ohledně frekvence hraní rulety muselo vzhledem k nízkému „n“, a tím i nárůstu teoretických četností nižších než 5 dojít k úpravě původně zamýšlených tabulek. Ve všech tabulkách byly spojeny frekvenční kategorie „2 až 4x týdně“ a „5 a vícekrát týdně“ na kategorii „2 a vícekrát týdně“. Vzhledem k nutnému slučování kategorií s teoretickými četnostmi nižšími než 5 dále došlo k vytvoření nových kategorií. U faktoru vzdělání byly zkoumány kategorie „Základní či středoškolské vzdělání“ a „Vyšší odborné či vysokoškolské vzdělání“, u faktoru příjmu byly zkoumány kategorie „14 999 Kč a méně“ a „15 000 Kč a více“. U faktoru volný čas byla ze zkoumání vyloučena kategorie „Nemám volný čas“ z důvodu nízkých teoretických četností a nevhodnosti sloučení této kategorie s kategoriemi jinými, zkoumány tedy byly jen kategorie „Převážně aktivně“ a „Převážně pasivně“. Všechny zkoumané tabulky byly asociační s „n“ větším než 20, a zároveň menším než 40 (konkrétně 37, resp. 33 u faktoru volný čas), po přezkoumání teoretických četností bylo zjištěno, že je u faktoru vzdělání nutné přistoupit k χ^2 testu a u ostatních faktorů je nutné přistoupit k Fisherově testu.

Tabulka 64: Závislost frekvence hraní rulety na pohlaví

Jak často hrajete ruletu?	Jakého jste pohlaví?		
	Muž	Žena	Celkem
0 až 1x týdně	22	3	25
2 a vícekrát týdně	10	2	12
Celkem	32	5	37

Zdroj: Vlastní zpracování

Ruletu hraje 0 až 1x týdně 68,8 % hráčů mužského pohlaví a 60 % hráček ženského pohlaví, 2 a vícekrát týdně hraje ruletu 31,2 % hráčů mužského pohlaví a 40 % hráček ženského pohlaví.

Tabulka 65: Závislost frekvence hraní rulety na věku

Jak často hrajete ruletu?	Kolik je vám let?		
	15 až 34	35 a více	Celkem
0 až 1x týdně	23	2	25
2 a vícekrát týdně	12	0	12
Celkem	35	2	37

Zdroj: Vlastní zpracování

Ruletu hraje 0 až 1x týdně 65,7 % hráčů mezi 15 a 34 lety a 100 % hráčů, kterým je 35 let a více, 2 a vícekrát týdně hraje ruletu 34,3 % hráčů mezi 15 a 34 lety a žádný hráč z kategorie „35 a více let“.

Tabulka 66: Závislost frekvence hraní rulety na vzdělání

Jak často hrajete ruletu?	Jaké je vaše nejvyšší dosažené vzdělání?		
	Základní či středoškolské vzdělání	Vyšší odborné či vysokoškolské vzdělání	Celkem
0 až 1x týdně	12	13	25
2 a vícekrát týdně	6	6	12
Celkem	18	19	37

Zdroj: Vlastní zpracování

Ruletu hraje 0 až 1x týdně 66,7 % hráčů se základním či středním vzděláním a 68,4 % hráčů s vyšším odborným či vysokoškolským vzděláním, 2 a vícekrát týdně pak ruletu hraje 33,3 % hráčů se základním či středním vzděláním a 31,6 % hráčů s vyšším odborným či vysokoškolským vzděláním.

Tabulka 67: Závislost frekvence hraní rulety na bydlišti

Jak často hrajete ruletu?	Kde se nachází vaše trvalé bydliště?		
	Čechy	Morava či Slezsko	Celkem
0 až 1x týdně	23	2	25
2 a vícekrát týdně	9	3	12
Celkem	32	5	37

Zdroj: Vlastní zpracování

Ruletu hraje 0 až 1x týdně 71,9 % hráčů z Čech a 40 % hráčů z Moravy či Slezska, 2 a vícekrát týdně hraje ruletu 28,1 % hráčů z Čech a 60 % hráčů z Moravy či Slezska.

Tabulka 68: Závislost frekvence hraní rulety na příjmu

Jak často hrajete ruletu?	Jaký je váš čistý měsíční příjem? (Kč)		
	14 999 Kč a méně	15 000 Kč a více	Celkem
0 až 1x týdně	8	17	25
2 a vícekrát týdně	3	9	12
Celkem	11	26	37

Zdroj: Vlastní zpracování

Ruletu hraje 0 až 1x týdně 73 % hráčů z příjmové kategorie „14 999 Kč a méně“ a 65,4 % hráčů z příjmové kategorie „15 000 Kč a více“, 2 a vícekrát týdně hraje ruletu

27 % hráčů z příjmové kategorie „14 999 Kč a méně“ a 34,6 % hráčů z příjmové kategorie „15 000 Kč a více“.

Tabulka 69: Závislost frekvence hraní rulety na způsobu trávení volného času

Jak často hrajete ruletu?	Jak trávíte volný čas?		
	Převážně aktivně	Převážně pasivně	Celkem
0 až 1x týdně	15	8	23
2 a vícekrát týdně	5	5	10
Celkem	20	13	33

Zdroj: Vlastní zpracování

Výherní hrací přístroje hraje 0 až 1x týdně 75 % hráčů, kteří tráví převážnou většinu času aktivně a 61,5 % hráčů, kteří tráví převážnou většinu času pasivně, 2 a vícekrát týdně hraje výherní hrací přístroje 25 % hráčů, trávících čas převážně aktivně a 38,5 % hráčů, trávících čas převážně pasivně.

Tabulka 70: Závislost frekvence hraní rulety na hraní hazardních her blízkých lidí

Jak často hrajete ruletu?	Hraje některý z vám blízkých lidí (rodina, blízcí přátelé, partner/ka) nějakou hazardní hru?		
	Ano	Ne	Celkem
0 až 1x týdně	14	10	24
2 a vícekrát týdně	11	2	13
Celkem	25	12	37

Zdroj: Vlastní zpracování

Ruletu hraje 0 až 1x týdně 56 % hráčů, kteří uvedli, že některý z jejich blízkých hraje nějakou hazardní hru a 83,3 % hráčů, kteří uvedli, že nikdo z jejich blízkých hazardní hry nehraje, 2 a vícekrát týdně hraje ruletu 44 % hráčů, kteří uvedli, že některý z jejich blízkých hraje nějakou hazardní hru a 16,7 % hráčů, kteří uvedli, že nikdo z jejich blízkých hazardní hry nehraje.

Tabulka 71: Závislost frekvence hraní rulety na konzumaci alkoholu

Jak často hrajete ruletu?	Pijete alkohol?		
	Ano	Ne	Celkem
0 až 1x týdně	23	2	25
2 a vícekrát týdně	10	2	12
Celkem	33	4	37

Zdroj: Vlastní zpracování

Ruletu hraje 0 až 1x týdně 69,7 % hráčů, kteří pijí alkohol a 50 % hráčů, kteří alkohol nepijí, 2 a vícekrát týdně hraje ruletu 30,3 % hráčů, kteří pijí alkohol a 50 % hráčů, kteří alkohol nepijí.

Tabulka 72: Závislost frekvence hraní rulety na užívání drog

Jak často hrajete ruletu?	Užíváte drogy?		
	Ano	Ne	Celkem
0 až 1x týdně	4	4	8
2 a vícekrát týdně	21	8	29
Celkem	25	12	37

Zdroj: Vlastní zpracování

Ruletu hraje 0 až 1x týdně 16 % hráčů, kteří užívají drogy a 33,3 % hráčů, kteří drogy neužívají, 2 a vícekrát týdně hraje ruletu 84 % hráčů, kteří užívají drogy a 66,7 % hráčů, kteří drogy neužívají.

Tabulka 73: Závislost frekvence hraní rulety na vybraných faktorech

Frekvence hraní rulety					
	Stupeň volnosti χ^2	Hodnota χ^2	p – hodnota	H_0 pro $\alpha = 0,05$	Síla závislosti
Pohlaví	1	–	1	nezamítáme	–
Věk	1	–	1	nezamítáme	–
Vzdělání	1	0,01	0,90928	nezamítáme	–
Bydliště	1	–	0,30351	nezamítáme	–
Příjem	1	–	1	nezamítáme	–
Volný čas	1	–	0,46107	nezamítáme	–
Hraní blízkých	1	–	0,14914	nezamítáme	–
Alkohol	1	–	0,58210	nezamítáme	–
Drogy	1	–	0,39450	nezamítáme	–

Zdroj: Vlastní zpracování

Statisticky významný vliv na frekvenci hraní rulety nebyl zjištěn u žádného z faktorů. Žádná z nulových hypotéz nebyla zamítnuta.

4.1.4.3 Testování závislostí ohledně frekvence účasti v loteriích

Řešen bude vliv vybraných faktorů na frekvenci účasti v loteriích. Vybranými faktory jsou pohlaví, věk, dosažené vzdělání, územní celek, výše příjmu, způsobu trávení volného času, hraní hazardních her osob blízkých respondentovi, konzumace alkoholu a užívání drog.

U testování závislostí ohledně frekvence účasti v loteriích muselo vzhledem k nízkému „n“, a tím i nárůstu teoretických četností nižších než 5 dojít k úpravě původně zamýšlených tabulek. U všech tabulek byly spojeny frekvenční kategorie „2 až 4x týdně“ a „5 a vícekrát týdně“ na kategorii „2 a vícekrát týdně“. Vzhledem k nutnému slučování kategorií s teoretickými četnostmi nižšími než 5 dále došlo k vytvoření nových kategorií. U faktoru vzdělání byly zkoumány kategorie „Základní či středoškolské vzdělání“ a „Vyšší odborné či vysokoškolské vzdělání“, u faktoru příjmu byly zkoumány kategorie „9 999 Kč a méně“, „10 000 Kč až 19 999 Kč“ a „20 000 Kč a více“. U faktoru volný čas byla ze zkoumání vyloučena kategorie „Nemám volný čas“ z důvodu nízkých teoretických četností a nevhodnosti sloučení této kategorie s kategoriemi jinými, zkoumány tedy byly jen kategorie „Převážně aktivně“ a „Převážně pasivně“. Testování závislostí ohledně frekvence účasti v loteriích proběhlo pomocí χ^2 testu, „n“ bylo rovno 71, u faktoru volný čas bylo „n“ rovno 66.

Tabulka 74: Závislost frekvence účasti v loteriích na pohlaví

Jak často se účastníte loterie?	Jakého jste pohlaví?		
	Muž	Žena	Celkem
0 až 1x týdně	26	25	51
2 a vícekrát týdně	14	6	18
Celkem	40	31	71

Zdroj: Vlastní zpracování

Loterie se 0 až 1x týdně účastní 65 % účastníků mužského pohlaví a 80,6 % hráček ženského pohlaví, 2 a vícekrát týdně se loterií účastní 35 % účastníků mužského pohlaví a 19,4 % hráček ženského pohlaví.

Tabulka 75: Závislost frekvence účasti v loteriích na věku

Jak často se účastníte loterie?	Kolik je vám let?		
	15 až 34 let	35 a více let	Celkem
0 až 1x týdně	39	12	51
2 a vícekrát týdně	14	6	20
Celkem	53	18	71

Zdroj: Vlastní zpracování

Loterie se 0 až 1x týdně účastní 73,6 % účastníků ve věku 15 až 34 let a 66,7 % účastníků ve věku 35 a více let, 2 a vícekrát týdně se loterií účastní 26,4 % účastníků ve věku 15 až 34 let a 33,3 % účastníků ve věku 35 a více let.

Tabulka 76: Závislost frekvence účasti v loteriích na vzdělání

Jak často se účastníte loterie?	Jaké je vaše nejvyšší dosažené vzdělání?		
	Základní či středoškolské vzdělání	Vyšší odborné či vysokoškolské vzdělání	Celkem
0 až 1x týdně	22	29	51
2 a vícekrát týdně	7	13	20
Celkem	29	42	71

Zdroj: Vlastní zpracování

Loterie se 0 až 1x týdně účastní 75,9 % účastníků se základním či středoškolským vzděláním a 69 % účastníků s vyšším odborným či vysokoškolským vzděláním, 2 a vícekrát týdně se loterií účastní 24,1 % účastníků se základním či středoškolským vzděláním a 31 % účastníků s vyšším odborným či vysokoškolským vzděláním.

Tabulka 77: Závislost frekvence účasti v loteriích na bydlišti

Jak často se účastníte loterie?	Kde se nachází vaše trvalé bydliště?		
	Čechy	Morava či Slezsko	Celkem
0 až 1x týdně	40	11	51
2 a vícekrát týdně	16	4	20
Celkem	56	15	71

Zdroj: Vlastní zpracování

Loterie se 0 až 1x týdně účastní 71,4 % účastníků z Čech a 73,3 % účastníků z Moravy či Slezska, 2 a vícekrát týdně se loterií účastní 28,6 % účastníků z Čech a 26,7 % účastníků z Moravy či Slezska.

Tabulka 78: Závislost frekvence účasti v loteriích na příjmu

Jak často se účastníte loterie?	Jaký je váš čistý měsíční příjem? (Kč)			Celkem
	9 999 Kč a méně	10 000 Kč až 19 999 Kč	20 000 Kč a více	
0 až 1x týdně	13	23	15	51
2 a vícekrát týdně	2	7	11	20
Celkem	15	30	26	71

Zdroj: Vlastní zpracování

Loterie se 0 až 1x týdně účastní 86,7 % účastníků spadajících do příjmové skupiny „9 999 Kč a méně“, 76,7 % účastníků spadajících do příjmové skupiny „10 000 Kč až 19 999 Kč“ a 57,7 % účastníků spadajících do příjmové skupiny „20 000 Kč a více“. 2 a vícekrát týdně se loterií účastní 13,3 % účastníků spadajících do příjmové skupiny

„9 999 Kč a méně“, 23,3 % účastníků spadajících do příjmové skupiny „10 000 Kč až 19 999 Kč“ a 42,3 % účastníků spadajících do příjmové skupiny „20 000 Kč a více“.

Tabulka 79: Závislost frekvence účasti v loteriích na způsobu trávení volného času

Jak často se účastníte loterie?	Jak trávíte volný čas?		
	Převážně aktivně	Převážně pasivně	Celkem
0 až 1x týdně	21	29	50
2 a vícekrát týdně	6	10	16
Celkem	27	39	66

Zdroj: Vlastní zpracování

Loterie se 0 až 1x týdně účastní 77,8 % účastníků, kteří tráví svůj volný čas převážně aktivně a 74,4 % účastníků, kteří tráví svůj volný čas převážně pasivně, 2 a vícekrát týdně se loterie účastní 22,2 % účastníků, kteří tráví svůj volný čas převážně aktivně a 25,6 % účastníků, kteří tráví svůj volný čas převážně pasivně.

Tabulka 80: Závislost frekvence účasti v loteriích na hraní hazardních her blízkých lidí

Jak často se účastníte loterie?	Hraje některý z vám blízkých lidí (rodina, blízcí přátelé, partner/ka) nějakou hazardní hru?		
	Ano	Ne	Celkem
0 až 1x týdně	17	34	51
2 a vícekrát týdně	11	9	20
Celkem	28	43	71

Zdroj: Vlastní zpracování

Loterie se 0 až 1x týdně účastní 60,7 % účastníků, kteří uvedli, že některý z jejich blízkých hraje nějakou hazardní hru a 79,3 % účastníků, kteří uvedli, že nikdo z jejich blízkých hazardní hry nehraje, 2 a vícekrát týdně se loterií účastní 39,3 % účastníků, kteří uvedli, že některý z jejich blízkých hraje nějakou hazardní hru a 20,7 % účastníků, kteří uvedli, že nikdo z jejich blízkých hazardní hry nehraje.

Tabulka 81: Závislost frekvence účasti v loteriích na pití alkoholu

Jak často se účastníte loterie?	Pijete alkohol?		
	Ano	Ne	Celkem
0 až 1x týdně	34	17	51
2 a vícekrát týdně	13	7	20
Celkem	47	24	71

Zdroj: Vlastní zpracování

Loterie se 0 až 1x týdně účastní 72,3 % účastníků, kteří pijí alkohol a 70,8 % účastníků, kteří alkohol nepijí, 2 a vícekrát týdně se loterií účastní 27,7 % účastníků, kteří pijí alkohol a 29,2 % účastníků, kteří alkohol nepijí.

Tabulka 82: Závislost frekvence účasti v loteriích na užívání drog

Jak často se účastníte loterie?	Užíváte drogy?		
	Ano	Ne	Celkem
0 až 1x týdně	7	44	51
2 a vícekrát týdně	4	16	20
Celkem	11	60	71

Zdroj: Vlastní zpracování

Loterie se 0 až 1x týdně účastní 63,6 % účastníků, kteří užívají drogy a 73,3 % účastníků, kteří drogy neužívají, 2 a vícekrát týdně se loterií účastní 36,4 % účastníků, kteří užívají drogy a 26,7 % účastníků, kteří drogy neužívají.

Tabulka 83: Závislost frekvence účasti v loteriích na vybraných faktorech

Frekvence účasti v loteriích					
	Stupeň volnosti χ^2	Hodnota χ^2	p – hodnota	H_0 pro $\alpha = 0,05$	Síla závislosti
Pohlaví	1	2,11	0,14608	nezamítáme	–
Věk	1	0,32	0,57291	nezamítáme	–
Vzdělání	1	0,39	0,53036	nezamítáme	–
Bydliště	1	0,02	0,88420	nezamítáme	–
Příjem	2	4,55	0,10295	nezamítáme	–
Volný čas	1	0,10	0,74999	nezamítáme	–
Hraní blízkých	1	2,82	0,09288	nezamítáme	–
Alkohol	1	0,18	0,89376	nezamítáme	–
Drogy	1	0,43	0,51101	nezamítáme	–

Zdroj: Vlastní zpracování

Statisticky významný vliv na frekvenci účasti v loteriích nebyl zjištěn u žádného z faktorů. Žádná z nulových hypotéz nebyla zamítnuta.

4.1.4.4 Testování závislostí ohledně frekvence sázení kurzových sázek

Řešen bude vliv vybraných faktorů na frekvenci sázení kurzových sázek. Vybranými faktory jsou pohlaví, věk, dosažené vzdělání, územní celek, výše příjmu, způsobu trávení volného času, hraní hazardních her osob blízkých respondentovi, konzumace alkoholu a užívání drog.

U testování závislostí ohledně frekvence účasti v loteriích muselo vzhledem k nízkému „n“, a tím i nárůstu teoretických četností nižších než 5 dojít k úpravě původně zamýšlených tabulek. U všech tabulek byly spojeny frekvenční kategorie „2 až 4x týdně“ a „5 a vícekrát týdně“ na kategorii „2 a vícekrát týdně“. Vzhledem k nutnému slučování kategorií s teoretickými četnostmi nižšími než 5 dále došlo k vytvoření nových kategorií. U faktoru vzdělání byly zkoumány kategorie „Základní či středoškolské vzdělání“ a „Vyšší odborné či vysokoškolské vzdělání“, u faktoru příjmu byly zkoumány kategorie „9 999 Kč a méně“, „10 000 Kč až 19 999 Kč“ a „20 000 Kč a více“. U faktoru volný čas byla ze zkoumání vyloučena kategorie „Nemám volný čas“ z důvodu nízkých teoretických četností a nevhodnosti sloučení této kategorie s kategoriemi jinými, zkoumány tedy byly jen kategorie „Převážně aktivně“ a „Převážně pasivně“. Testování závislostí ohledně frekvence účasti v loteriích proběhlo pomocí χ^2 testu, „n“ bylo rovno 71, u faktoru volný čas bylo „n“ rovno 66.

Tabulka 84: Závislost frekvence sázení kurzových sázek na pohlaví

Jak často sázíte kurzové sázky?	Jakého jste pohlaví?		
	Muž	Žena	Celkem
0 až 1x týdně	25	4	29
2 a vícekrát týdně	38	4	42
Celkem	63	8	71

Zdroj: Vlastní zpracování

Kurzové sázky 0 až 1x týdně sází 39,7 % sázkařů mužského pohlaví a 50 % sázkařek ženského pohlaví, 2 a vícekrát týdně sází kurzové sázky 60,3 % sázkařů mužského pohlaví a 50 % sázkařek ženského pohlaví.

Tabulka 85: Závislost frekvence sázení kurzových sázek na věku

Jak často sázíte kurzové sázky?	Kolik je vám let?		
	15 až 34 let	35 a více let	Celkem
0 až 1x týdně	25	4	29
2 a vícekrát týdně	37	5	42
Celkem	62	9	71

Zdroj: Vlastní zpracování

Kurzové sázky 0 až 1x týdně sází 40,3 % sázkařů ve věku 15 až 34 let a 44,4 % sázkařů ve věku 35 a více let, 2 a vícekrát týdně sází kurzové sázky 26,4 % sázkařů ve věku 15 až 34 let a 33,3 % sázkařů ve věku 35 a více let.

Tabulka 86: Závislost frekvence sázení kurzových sázek na vzdělání

Jak často sážíte kurzové sázky?	Jaké je vaše nejvyšší dosažené vzdělání?		
	Základní či středoškolské vzdělání	Vyšší odborné či vysokoškolské vzdělání	Celkem
0 až 1x týdně	15	14	29
2 a vícekrát týdně	19	23	42
Celkem	34	37	71

Zdroj: Vlastní zpracování

Kurzové sázky 0 až 1x týdně sází 44,1 % sázkařů se základním či středoškolským vzděláním a 37,8 % sázkařů s vyšším odborným či vysokoškolským vzděláním, 2 a vícekrát týdně sází kurzové sázky 55,9 % sázkařů se základním či středoškolským vzděláním a 62,2 % sázkařů s vyšším odborným či vysokoškolským vzděláním.

Tabulka 87: Závislost frekvence sázení kurzových sázek na bydlišti

Jak často sážíte kurzové sázky?	Kde se nachází vaše trvalé bydliště?		
	Čechy	Morava či Slezsko	Celkem
0 až 1x týdně	22	7	29
2 a vícekrát týdně	33	9	42
Celkem	55	16	71

Zdroj: Vlastní zpracování

Kurzové sázky 0 až 1x týdně sází 40 % sázkařů z Čech a 43,8 % sázkařů z Moravy či Slezska, 2 a vícekrát sází kurzové sázky 60 % sázkařů z Čech a 56,2 % sázkařů z Moravy či Slezska.

Tabulka 88: Závislost frekvence sázení kurzových sázek na příjmu

Jak často sážíte kurzové sázky?	Jaký je váš čistý měsíční příjem? (Kč)			Celkem
	9 999 Kč a méně	10 000 Kč až 19 999 Kč	20 000 Kč a více	
0 až 1x týdně	5	8	16	29
2 a vícekrát týdně	8	15	19	42
Celkem	13	23	35	71

Zdroj: Vlastní zpracování

Kurzové sázky 0 až 1x týdně sází 38,5 % sázkařů spadajících do příjmové skupiny „9 999 Kč a méně“, 34,8 % sázkařů spadajících do příjmové skupiny „10 000 Kč až 19 999 Kč“ a 45,7 % sázkařů spadajících do příjmové skupiny „20 000 Kč a více“. Dva a vícekrát týdně sází kurzové sázky 61,5 % sázkařů spadajících do příjmové skupiny „9 999 Kč a méně“, 65,2 % sázkařů spadajících do příjmové skupiny „10 000 Kč

až 19 999 Kč“ a 38,5 % sázkařů spadajících do příjmové skupiny „20 000 Kč a více“.

Tabulka 89: Závislost frekvence sázení kurzových sázek na způsobu trávení volného času

Jak často sázíte kurzové sázky?	Jak trávíte volný čas?		
	Převážně aktivně	Převážně pasivně	Celkem
0 až 1x týdně	13	15	28
2 a vícekrát týdně	22	16	38
Celkem	35	31	66

Zdroj: Vlastní zpracování

Kurzové sázky 0 až 1x týdně sází 37,1 % sázkařů, kteří tráví svůj volný čas převážně aktivně a 48,4 % sázkařů, kteří tráví svůj volný čas převážně pasivně, 2 a vícekrát týdně sází kurzové sázky 62,9 % sázkařů, kteří tráví svůj volný čas převážně aktivně a 51,6 % sázkařů, kteří tráví svůj volný čas převážně pasivně.

Tabulka 90: Závislost frekvence sázení kurzových sázek na hraní hazardních her blízkých lidí

Jak často sázíte kurzové sázky?	Hraje některý z vám blízkých lidí (rodina, blízcí přátelé, partner/ka) nějakou hazardní hru?		
	Ano	Ne	Celkem
0 až 1x týdně	16	13	29
2 a vícekrát týdně	25	17	42
Celkem	41	30	71

Zdroj: Vlastní zpracování

Kurzové sázky 0 až 1x týdně sází 39 % sázkařů, kteří uvedli, že některý z jejich blízkých hraje nějakou hazardní hru a 43,3 % sázkařů, kteří uvedli, že nikdo z jejich blízkých hazardní hry nehraje, 2 a vícekrát týdně sází kurzové sázky 61 % sázkařů, kteří uvedli, že některý z jejich blízkých hraje nějakou hazardní hru a 56,7 % sázkařů, kteří uvedli, že nikdo z jejich blízkých hazardní hry nehraje.

Tabulka 91: Závislost frekvence sázení kurzových sázek na pití alkoholu

Jak často sázíte kurzové sázky?	Pijete alkohol?		
	Ano	Ne	Celkem
0 až 1x týdně	24	5	29
2 a vícekrát týdně	36	6	42
Celkem	60	11	71

Zdroj: Vlastní zpracování

Kurzové sázky 0 až 1x týdně sází 40 % sázkařů, kteří pijí alkohol a 45,5 % sázkařů, kteří alkohol nepijí, 2 a vícekrát týdně sází kurzové sázky 60 % sázkařů, kteří pijí alkohol a 54,5 % sázkařů, kteří alkohol nepijí.

Tabulka 92: Závislost frekvence sázení kurzových sázek na užívání drog

Jak často sázíte kurzové sázky?	Užíváte drogy?		
	Ano	Ne	Celkem
0 až 1x týdně	4	25	29
2 a vícekrát týdně	8	34	42
Celkem	12	59	71

Zdroj: Vlastní zpracování

Kurzové sázky 0 až 1x týdně sází 33,3 % sázkařů, kteří užívají drogy a 42,4 % sázkařů, kteří drogy neužívají, 2 a vícekrát týdně sází kurzové sázky 66,7 % sázkařů, kteří užívají drogy a 57,6 % sázkařů, kteří drogy neužívají.

Tabulka 93: Závislost frekvence sázení kurzových sázek na vybraných faktorech

Frekvence sázení kurzových sázek					
	Stupeň volnosti χ^2	Hodnota χ^2	p – hodnota	H ₀ pro $\alpha = 0,05$	Síla závislosti
Pohlaví	1	0,31	0,57600	nezamítáme	–
Věk	1	0,55	0,81415	nezamítáme	–
Vzdělání	1	0,29	0,59074	nezamítáme	–
Bydliště	1	0,72	0,78825	nezamítáme	–
Příjem	2	0,72	0,69633	nezamítáme	–
Volný čas	1	0,75	0,35629	nezamítáme	–
Hraní blízkých	1	0,13	0,71521	nezamítáme	–
Alkohol	1	0,11	0,73512	nezamítáme	–
Drogy	1	0,34	0,56143	nezamítáme	–

Zdroj: Vlastní zpracování

Statisticky významný vliv na frekvenci sázení kurzových sázek nebyl zjištěn u žádného z faktorů. Žádná z nulových hypotéz nebyla zamítnuta.

4.1.4.5 Testování závislostí ohledně frekvence hraní pokeru

Řešen bude vliv vybraných faktorů na frekvenci hraní pokeru. Vybranými faktory jsou pohlaví, věk, dosažené vzdělání, územní celek, výše příjmu, způsobu trávení volného času, hraní hazardních her osob blízkých respondentovi, konzumace alkoholu a užívání drog.

U testování závislostí ohledně frekvence účasti v loteriích muselo vzhledem k nízkému „n“, a tím i nárůstu teoretických četností nižších než 5 dojít k úpravě původně

zamýšlených tabulek. U všech tabulek byly spojeny frekvenční kategorie „2 až 4x týdně“ a „5 a vícekrát týdně“ na kategorii „2 a vícekrát týdně“. Vzhledem k nutnému slučování kategorií s teoretickými četnostmi nižšími než 5 dále došlo k vytvoření nových kategorií. U faktoru vzdělání byly zkoumány kategorie „Základní či středoškolské vzdělání“ a „Vyšší odborné či vysokoškolské vzdělání“, u faktoru příjmu byly zkoumány kategorie „9 999 Kč a méně“, „10 000 Kč až 19 999 Kč“ a „20 000 Kč a více“. U faktoru volný čas byla ze zkoumání vyloučena kategorie „Nemám volný čas“ z důvodu nízkých teoretických četností a nevhodnosti sloučení této kategorie s kategoriemi jinými, zkoumány tedy byly jen kategorie „Převážně aktivně“ a „Převážně pasivně“. Testování závislostí ohledně frekvence účasti v loteriích proběhlo pomocí χ^2 testu, „n“ bylo rovno 82, u faktoru volný čas bylo „n“ rovno 77.

Tabulka 94: Závislost frekvence hraní pokeru na pohlaví

Jak často hrajete poker?	Jakého jste pohlaví?		
	Muž	Žena	Celkem
0 až 1x týdně	21	11	32
2 a vícekrát týdně	45	5	50
Celkem	66	16	82

Zdroj: Vlastní zpracování

Poker hraje 0 až 1x týdně 31,8 % hráčů mužského pohlaví a 68,8 % hráček ženského pohlaví, 2 a vícekrát týdně hraje poker 68,2 % hráčů mužského pohlaví a 31,2 % hráček ženského pohlaví.

Tabulka 95: Závislost frekvence hraní pokeru na věku

Jak často hrajete poker?	Kolik je vám let?		
	15 až 34 let	35 a více let	Celkem
0 až 1x týdně	31	1	32
2 a vícekrát týdně	47	3	50
Celkem	78	4	82

Zdroj: Vlastní zpracování

Poker hraje 0 až 1x týdně 39,7 % hráčů ve věku 15 až 34 let a 25 % hráčů ve věku 35 a více let, 2 a vícekrát týdně hraje poker 60,3 % hráčů ve věku 15 až 34 let a 75 % hráčů ve věku 35 a více let.

Tabulka 96: Závislost frekvence hraní pokeru na vzdělání

Jak často hrajete poker?	Jaké je vaše nejvyšší dosažené vzdělání?		
	Základní či středoškolské vzdělání	Vyšší odborné či vysokoškolské vzdělání	Celkem
0 až 1x týdně	12	20	32
2 a vícekrát týdně	27	23	50
Celkem	39	43	82

Zdroj: Vlastní zpracování

Poker hraje 0 až 1x týdně 30,8 % hráčů se základním či středoškolským vzděláním a 46,5 % hráčů s vyšším odborným či vysokoškolským vzděláním, 2 a vícekrát týdně hraje poker 69,2 % hráčů se základním či středoškolským vzděláním a 53,5 % hráčů s vyšším odborným či vysokoškolským vzděláním.

Tabulka 97: Závislost frekvence hraní pokeru na bydlišti

Jak často hrajete poker?	Kde se nachází vaše trvalé bydliště?		
	Čechy	Morava či Slezsko	Celkem
0 až 1x týdně	31	1	32
2 a vícekrát týdně	37	13	50
Celkem	68	14	82

Zdroj: Vlastní zpracování

Poker hraje 0 až 1x týdně 45,6 % hráčů z Čech a 7,1 % sázkařů z Moravy či Slezska, 2 a vícekrát týdně poker hraje 54,4 % hráčů z Čech a 92,9 % hráčů z Moravy či Slezska.

Tabulka 98: Závislost frekvence hraní pokeru na příjmu

Jak často hrajete poker?	Jaký je váš čistý měsíční příjem? (Kč)			Celkem
	9 999 Kč a méně	10 000 Kč až 19 999 Kč	20 000 Kč a více	
0 až 1x týdně	11	9	12	32
2 a vícekrát týdně	4	18	28	50
Celkem	15	27	40	82

Zdroj: Vlastní zpracování

Poker hraje 0 až 1x týdně 73,3 % hráčů spadajících do příjmové skupiny „9 999 Kč a méně“, 33,3 % hráčů spadajících do příjmové skupiny „10 000 Kč až 19 999 Kč“ a 30 % hráčů spadajících do příjmové skupiny „20 000 Kč a více“. Dva a vícekrát týdně hraje poker 26,7 % hráčů spadajících do příjmové skupiny „9 999 Kč a méně“, 66,7 % hráčů spadajících do příjmové skupiny „10 000 Kč až 19 999 Kč“ a 70 % hráčů spadajících do příjmové skupiny „20 000 Kč a více“.

Tabulka 99: Závislost frekvence hraní pokeru na způsobu trávení volného času

Jak často hrajete poker?	Jak trávíte volný čas?		
	Převážně aktivně	Převážně pasivně	Celkem
0 až 1x týdně	15	15	30
2 a vícekrát týdně	25	22	47
Celkem	40	37	77

Zdroj: Vlastní zpracování

Poker hraje 0 až 1x týdně 37,5 % hráčů, kteří tráví svůj volný čas převážně aktivně a 40,5 % hráčů, kteří tráví svůj volný čas převážně pasivně, 2 a vícekrát týdně hraje poker 62,5 % hráčů, kteří tráví svůj volný čas převážně aktivně a 59,5 % hráčů, kteří tráví svůj volný čas převážně pasivně.

Tabulka 100: Závislost frekvence hraní pokeru na hraní hazardních her blízkých lidí

Jak často hrajete poker?	Hraje některý z vám blízkých lidí (rodina, blízcí přátelé, partner/ka) nějakou hazardní hru?		
	Ano	Ne	Celkem
0 až 1x týdně	14	18	32
2 a vícekrát týdně	24	26	50
Celkem	38	44	82

Zdroj: Vlastní zpracování

Poker hraje 0 až 1x týdně 36,8 % hráčů, kteří uvedli, že některý z jejich blízkých hraje nějakou hazardní hru a 40,9 % hráčů, kteří uvedli, že nikdo z jejich blízkých hazardní hry nehraje, 2 a vícekrát týdně hraje poker 63,2 % hráčů, kteří uvedli, že některý z jejich blízkých hraje nějakou hazardní hru a 59,1 % hráčů, kteří uvedli, že nikdo z jejich blízkých hazardní hry nehraje.

Tabulka 101: Závislost frekvence hraní pokeru na pití alkoholu

Jak často hrajete poker?	Pijete alkohol?		
	Ano	Ne	Celkem
0 až 1x týdně	27	5	32
2 a vícekrát týdně	39	11	50
Celkem	66	16	82

Zdroj: Vlastní zpracování

Poker hraje 0 až 1x týdně 40,9 % hráčů, kteří pijí alkohol a 31,2 % hráčů, kteří alkohol nepijí, 2 a vícekrát týdně hraje poker 59,1 % hráčů, kteří pijí alkohol a 68,8 % hráčů, kteří alkohol nepijí.

Tabulka 102: Závislost frekvence hraní pokeru na užívání drog

Jak často hrajete poker?	Užíváte drogy?		
	Ano	Ne	Celkem
0 až 1x týdně	3	29	32
2 a vícekrát týdně	8	42	50
Celkem	11	71	82

Zdroj: Vlastní zpracování

Poker hraje 0 až 1x týdně 27,3 % hráčů, kteří užívají drogy a 40,8 % hráčů, kteří drogy neužívají, 2 a vícekrát týdně hraje poker 72,7 % hráčů, kteří užívají drogy a 59,2 % hráčů, kteří drogy neužívají.

Tabulka 103: Závislost frekvence hraní pokeru na vybraných faktorech

Frekvence hraní pokeru					
	Stupeň volnosti χ^2	Hodnota χ^2	p – hodnota	H ₀ pro $\alpha = 0,05$	Síla závislosti
Pohlaví	1	7,38	0,00659	zamítáme	0,30
Věk	1	0,35	0,55549	nezamítáme	–
Vzdělání	1	2,13	0,14445	nezamítáme	–
Bydliště	1	7,21	0,00724	zamítáme	0,30
Příjem	2	9,16	0,01027	zamítáme	0,33
Volný čas	1	0,07	0,78458	nezamítáme	–
Hraní blízkých	1	0,14	0,70656	nezamítáme	–
Alkohol	1	0,50	0,47734	nezamítáme	–
Drogy	1	0,74	0,39052	nezamítáme	–

Zdroj: Vlastní zpracování

Statisticky významný vliv na frekvenci hraní pokeru byl zjištěn u faktorů pohlaví, bydliště a příjem. Nulové hypotézy byly u těchto faktorů zamítnuty. Všechny faktory, u kterých byly zamítnuty nulové hypotézy, jsou na rozmezí nízké a střední síly závislosti. Hráči pokeru mužského pohlaví hrají poker častěji než hráčky. Vyšší tendenci k častému hraní mají také lidé z Moravy či Slezska a lidé s vyšším příjmem.

4.2 Druhý vzorek

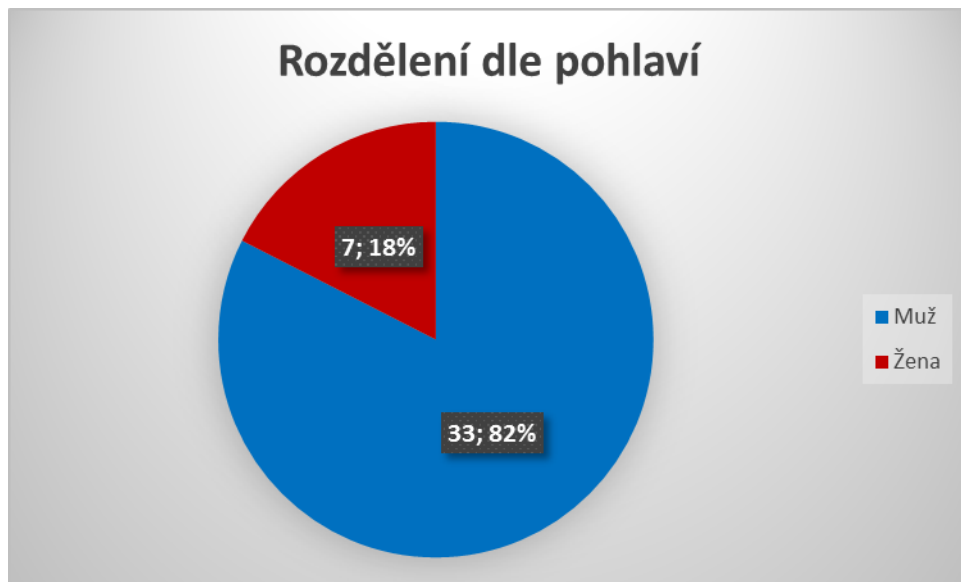
Druhý (vedlejší) vzorek tvořili závislí patologičtí hráči v léčení a ti, kteří již mají terapii za sebou. Tento vzorek sloužil především k porovnání s hlavním vzorkem a měl být určitým náhledem do světa patologických hráčů. Respondenti z druhého vzorku vyplňovali upravený a zkrácený papírový dotazník.

4.2.1 Popisné statistiky

Respondenty lze rozdělit do několika skupin, a to podle jejich pohlaví, věku, dosaženého vzdělání, měsíčního příjmu či způsobu trávení volného času.

4.2.1.1 Rozdělení dle pohlaví

Obrázek 12: Rozdělení dle pohlaví u druhého vzorku respondentů

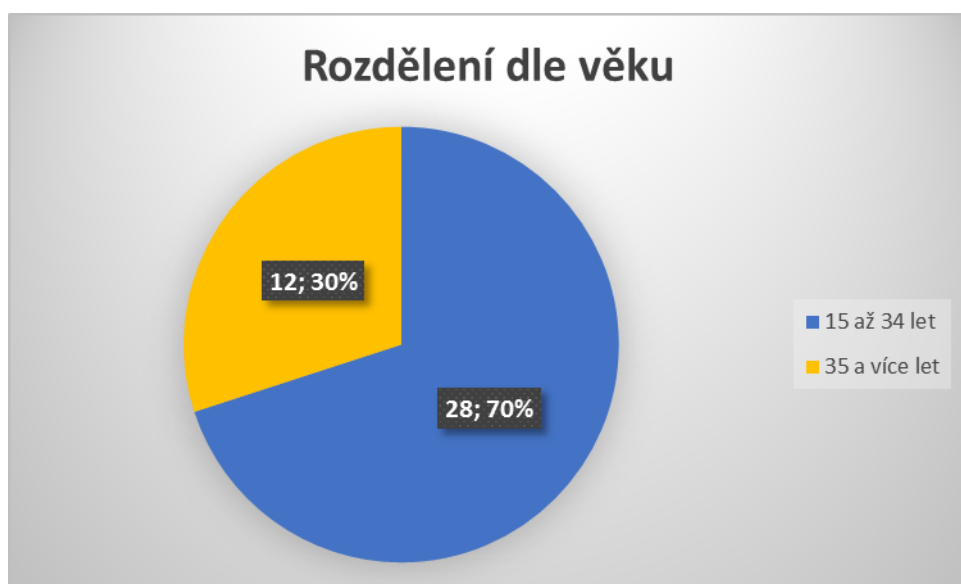

Zdroj: Vlastní zpracování

Mužů se zúčastnilo 33, žen bylo 7.

4.2.1.2 Rozdělení dle věku

Obrázek 13: Rozdělení dle věku u druhého vzorku respondentů

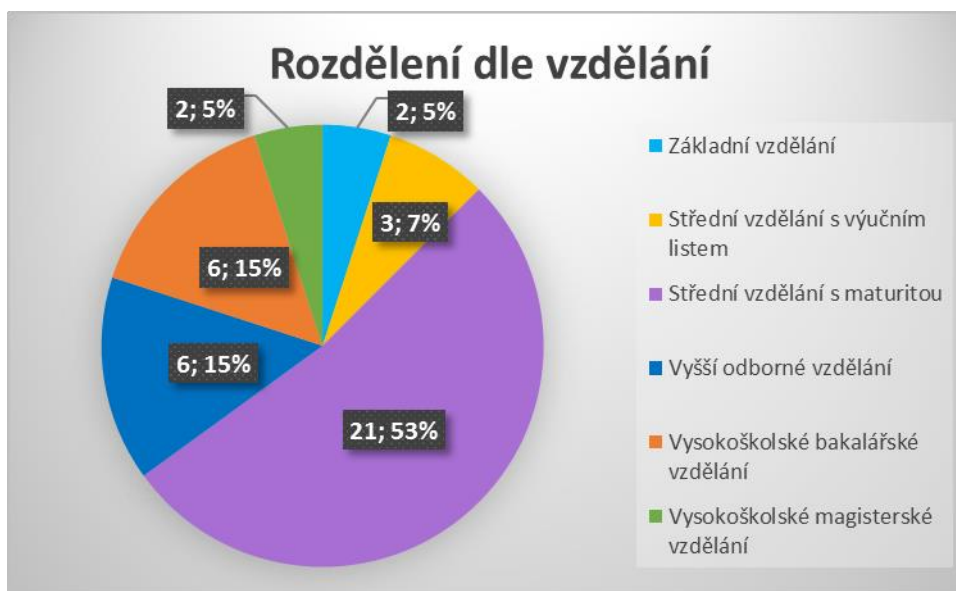

Zdroj: Vlastní zpracování

Respondentů mezi 15 a 34 lety bylo 28, respondentů, kterým bylo 35 a více let, bylo 12. Věkový průměr byl 32,4 let.

4.2.1.3 Rozdělení dle dosaženého vzdělání

Obrázek 14: Rozdělení dle vzdělání u druhého vzorku respondentů

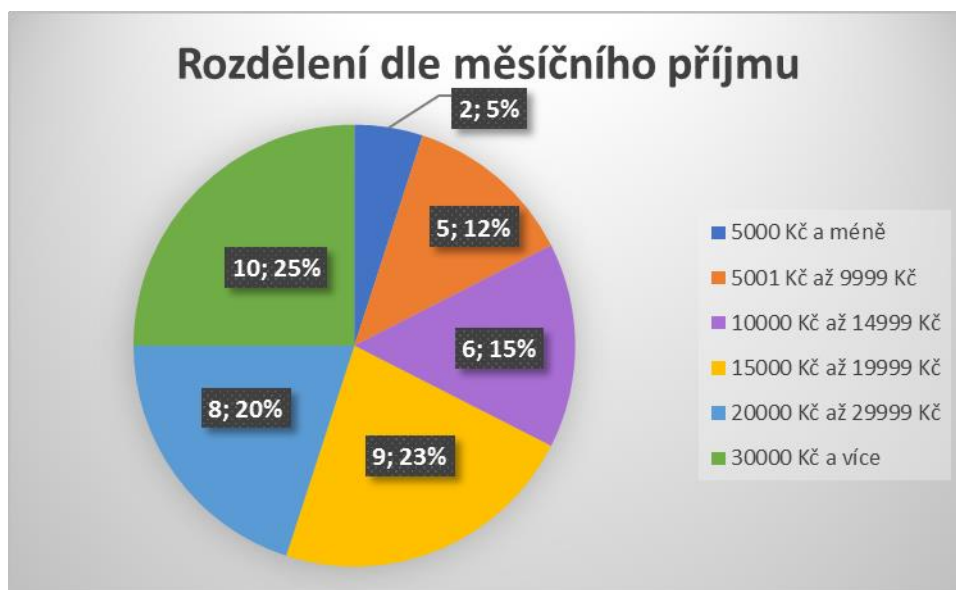

Zdroj: Vlastní zpracování

Průzkumu se zúčastnili 2 respondenti se základním vzděláním, 3 respondenti se středním vzděláním s výučním listem, 21 respondentů se středním vzděláním s maturitou. Dalších 6 respondentů mělo vyšší odborné vzdělání, vysokoškolské bakalářské vzdělání mělo také 6 respondentů a 2 respondenti měli vysokoškolské magisterské vzdělání.

4.2.1.4 Rozdělení dle čistého měsíčního příjmu

Obrázek 15: Rozdělení dle měsíčního příjmu u druhého vzorku respondentů

Zdroj: Vlastní zpracování

Dva respondenti uvedli, že měli před nástupem na terapii příjem 5 000 Kč a méně, respondentů spadajících do kategorie „5 001 Kč až 9 999 Kč“ bylo 5, dalších 6 respondentů vydělávalo 10 000 až 14 999 Kč, do kategorie „15 000 Kč až 19 999 Kč“ spadalo 9 dotazovaných, do kategorie „20 000 Kč až 29 999 Kč“ patřilo 8 dotazovaných a 10 respondentů mělo před nástupem na terapii příjem rovný či vyšší než 30 000 Kč.

4.2.2 Hraní vybraných her respondenty druhého vzorku

U druhého vzorku nebyly testovány žádné nulové hypotézy.

4.2.2.1 Hraní výherních hracích přístrojů

Obrázek 16: Hraní výherních hracích přístrojů u druhého vzorku respondentů

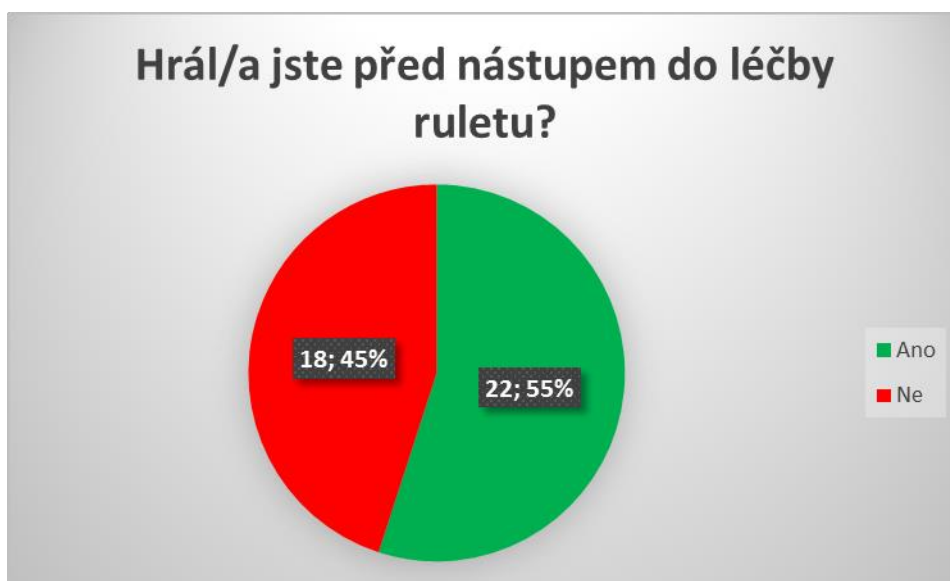

Zdroj: Vlastní zpracování

Výherní hrací přístroje hrálo před nástupem do léčby 33 ze 40 patologických hráčů.

4.2.2.2 Hraní rulety

Obrázek 17: Hraní rulety u druhého vzorku respondentů

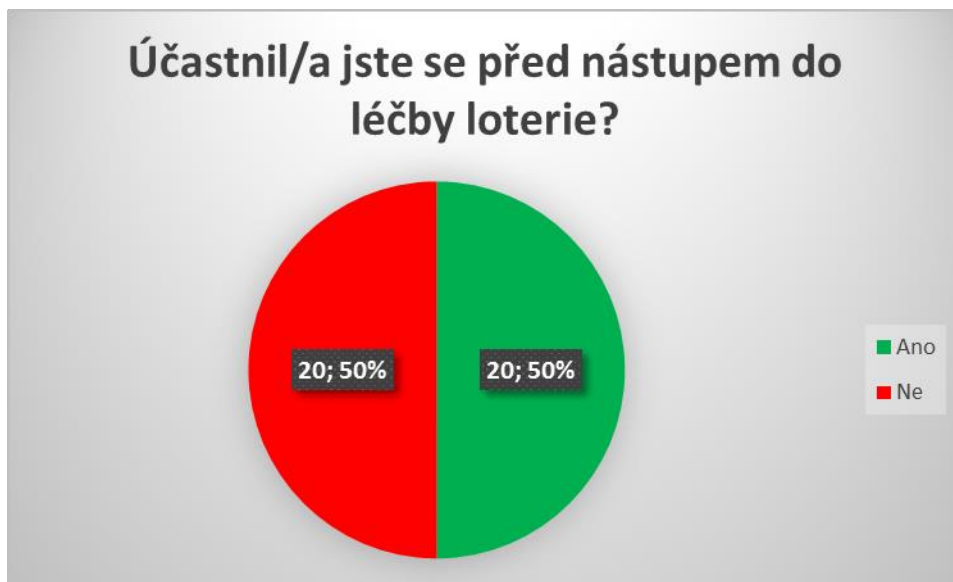
Zdroj: Vlastní zpracování

Ruletu hrálo před nástupem do léčby 22 ze 40 patologických hráčů.

4.2.2.3 Účast v loteriích

Obrázek 18: Účast v loteriích u druhého vzorku respondentů

Zdroj: Vlastní zpracování

Loterie hrálo před nástupem do léčby 20 ze 40 patologických hráčů.

4.2.2.4 Sázení kurzových sázek

Obrázek 19: Sázení kurzových sázek u druhého vzorku respondentů

Zdroj: Vlastní zpracování

Kurzové sázky hrálo před nástupem do léčby 20 ze 40 patologických hráčů.

4.2.2.5 Hraní pokeru

Obrázek 20: Hraní pokeru u druhého vzorku respondentů

Zdroj: Vlastní zpracování

Poker hráli před nástupem do léčby 3 patologičtí hráči.

4.3 Názor respondentů na hazardní hraní

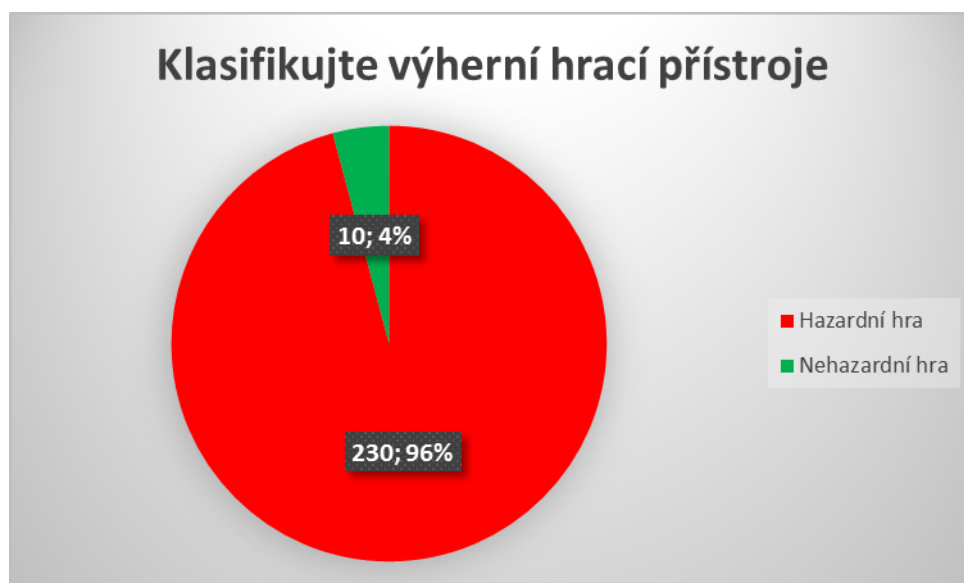
Respondenti obou vzorků byli dotázáni na několik podstatných otázek ohledně hazardního hraní. V první části měli odpovědět na otázky ohledně klasifikace vybraných her, poté měli seřadit vybrané hry podle stupně nebezpečnosti pro jejich účastníka. Dále respondenti odpovídali na otázku ohledně prevence hazardního hraní v ČR. Součástí dotazníku byla i otázka ohledně případné stavby kasina v blízkosti jejich bydliště, tato otázka byla formulována jen pro respondenty z prvního vzorku.

4.3.1 Klasifikace vybraných her respondenty prvního vzorku

V případě klasifikace vybraných her respondenty prvního vzorku byly stanoveny nulové hypotézy ohledně závislosti klasifikace daných her na hraní dané hry.

Klasifikace výherních hracích přístrojů

Obrázek 21: Klasifikace výherních hracích přístrojů u prvního vzorku respondentů

Zdroj: Vlastní zpracování

Tabulka 104: Závislost klasifikace výherních hracích přístrojů na jejich hraní

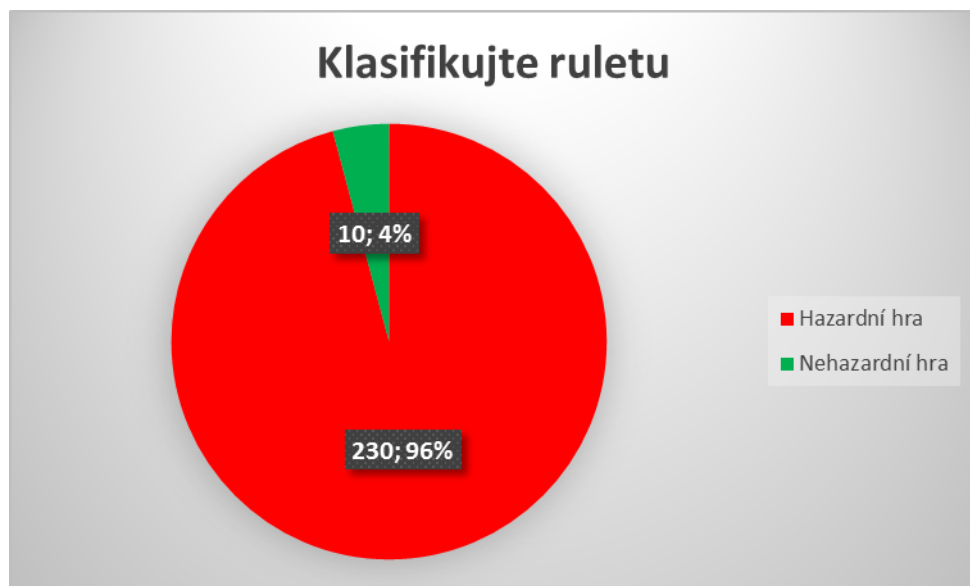
Klasifikujte výherní hrací přístroje	Hrajete výherní hrací přístroje?		
	Ano	Ne	Celkem
Hazardní hra	34	196	230
Nehazardní hra	3	7	10
Celkem	37	203	240

Zdroj: Vlastní zpracování

Výherní hrací přístroje považuje za hazardní hru 91,9 % hráčů výherních hracích přístrojů a 96,6 % respondentů, kteří výherní hrací přístroje nehrají.

Klasifikace rulety

Obrázek 22: Klasifikace rulety u prvního vzorku respondentů

Zdroj: Vlastní zpracování

Tabulka 105: Závislost klasifikace rulety na jejím hraní

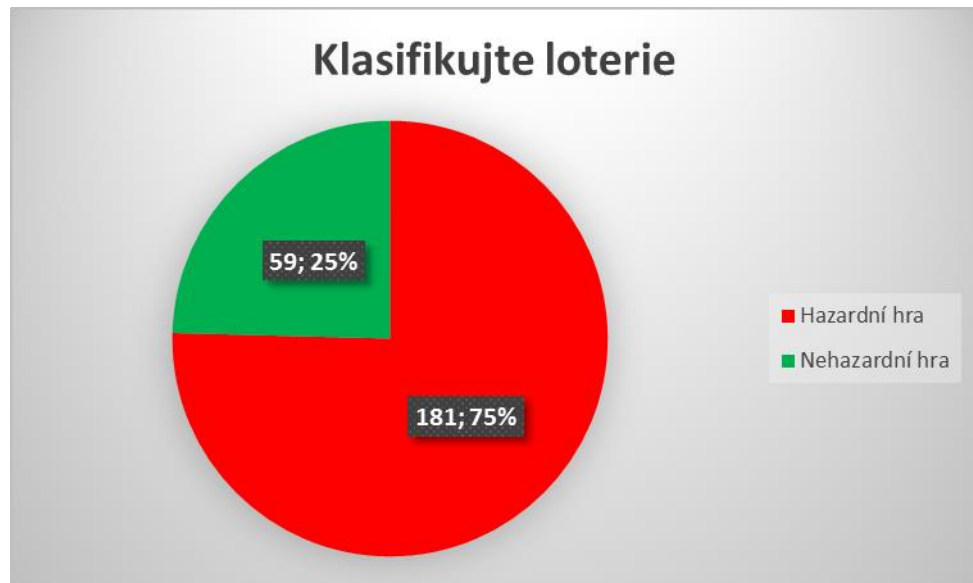
Klasifikujte výherní hrací přístroje	Hrajete ruletu?		
	Ano	Ne	Celkem
Hazardní hra	33	197	230
Nehazardní hra	4	6	10
Celkem	37	203	240

Zdroj: Vlastní zpracování

Ruletu považuje za hazardní hru 89,2 % hráčů výherních hracích přístrojů a 97 % respondentů, kteří ruletu nehrají.

Klasifikace loterií

Obrázek 23: Klasifikace loterií u prvního vzorku respondentů

Zdroj: Vlastní zpracování

Tabulka 106: Závislost klasifikace loterie na účasti v loteriích

Klasifikujte loterie	Účastníte se loterie?		
	Ano	Ne	Celkem
Hazardní hra	47	134	181
Nehazardní hra	24	35	59
Celkem	71	169	240

Zdroj: Vlastní zpracování

Loterie považuje za hazardní hru 66,2 % účastníků loterie a 79,3 % respondentů, kteří se loterie neúčastní.

Klasifikace kurzových sázek

Obrázek 24: Klasifikace kurzových sázek u prvního vzorku respondentů

Zdroj: Vlastní zpracování

Tabulka 107: Závislost klasifikace kurzových sázek na jejich hraní

Klasifikujte kurzové sázky	Sázíte kurzové sázky?		
	Ano	Ne	Celkem
Hazardní hra	24	115	139
Nehazardní hra	47	54	101
Celkem	71	169	240

Zdroj: Vlastní zpracování

Kurzové sázky považuje za hazardní hru 33,8 % sázkařů kurzových sázek a 68 % respondentů, kteří kurzové sázky nesází.

Klasifikace pokeru

Obrázek 25: Klasifikace pokeru u prvního vzorku respondentů

Zdroj: Vlastní zpracování

Tabulka 108: Závislost klasifikace pokeru na jeho hraní

Klasifikujte poker	Hrajete poker?		
	Ano	Ne	Celkem
Hazardní hra	22	123	145
Nehazardní hra	60	35	95
Celkem	82	158	240

Zdroj: Vlastní zpracování

Poker považuje za hazardní hru 26,8 % hráčů pokeru a 77,8 % respondentů, kteří poker nehrají.

Tabulka 109: Závislost klasifikace jednotlivých her na jejich hraní

	Klasifikace jednotlivých her				
	Stupeň volnosti χ^2	Hodnota χ^2	p – hodnota	H ₀ pro $\alpha = 0,05$	Síla závislosti
Hraní výherních hracích přístrojů	1	1,70	0,19205	nezamítáme	–
Hraní rulety	1	4,84	0,02787	zamítáme	0,14
Účast v loteriích	1	4,62	0,03155	zamítáme	0,14
Sázení kurzových sázek	1	24,05	0,00000*	zamítáme	0,32
Hraní pokeru	1	58,76	0,00000*	zamítáme	0,49

Zdroj: Vlastní zpracování

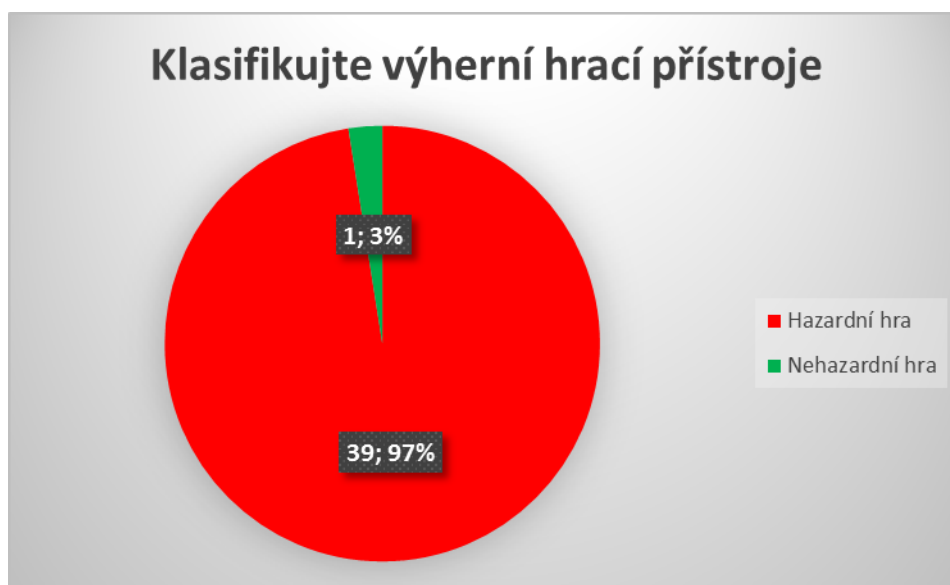
* hodnota blíží se nule

Statisticky významný vliv hraní dané hry na její klasifikaci byl prokázán u hraní rulety, u účasti v loteriích, u sázení kurzových sázek a u pokeru. U těchto faktorů byla zamítnuta nulová hypotéza. Slabá závislost byla vypočítána u faktorů hraní rulety a účasti v loteriích. Hráči rulety a účastníci loterií mají větší sklon k hodnocení daných her jako nehazardní. Dále byla prokázána závislost mezi sázením kurzových sázek, resp. hraním pokeru a klasifikací těchto her. Zjištěná síla závislosti je střední. Většina sázkařů a hráčů pokeru nepovažuje dané hry za hazardní, naopak ti, kteří nesází kurzové sázky, resp. nehrají poker, tyto hry většinou za hazardní považují. U klasifikace výherních hracích automatů a rulety je nutné brát výsledky závislosti na hraní daných her s rezervou, jelikož je za hazardní hru nepovažuje pouze 10 respondentů.

4.3.2 Klasifikace vybraných her respondenty druhého vzorku

Klasifikace výherních hracích přístrojů

Obrázek 26: Klasifikace výherních hracích přístrojů respondenty druhého vzorku

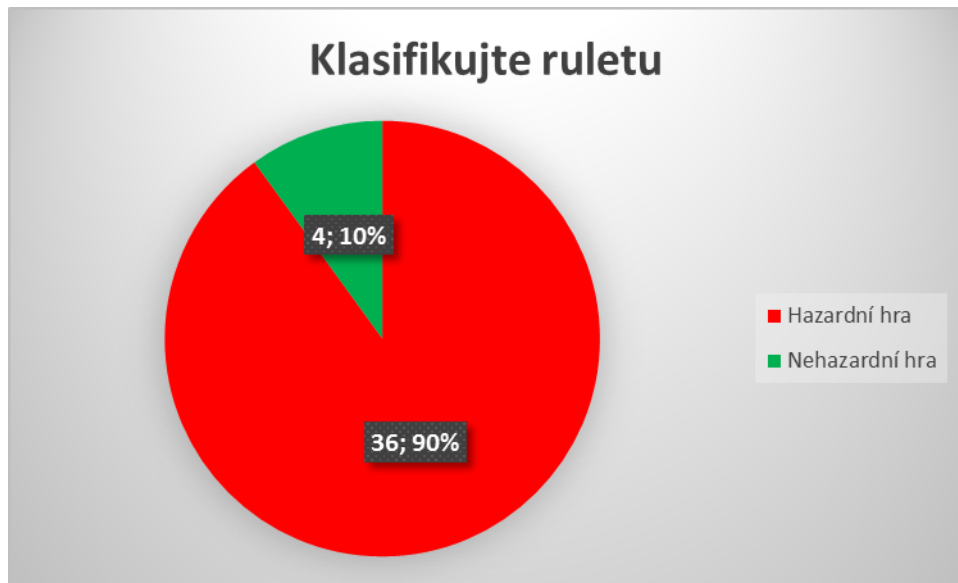
Zdroj: Vlastní zpracování

Výherní hrací přístroje považuje za hazardní hru 39 ze 40 patologických hráčů.

Klasifikace rulety

Obrázek 27: Klasifikace rulety respondenty druhého vzorku

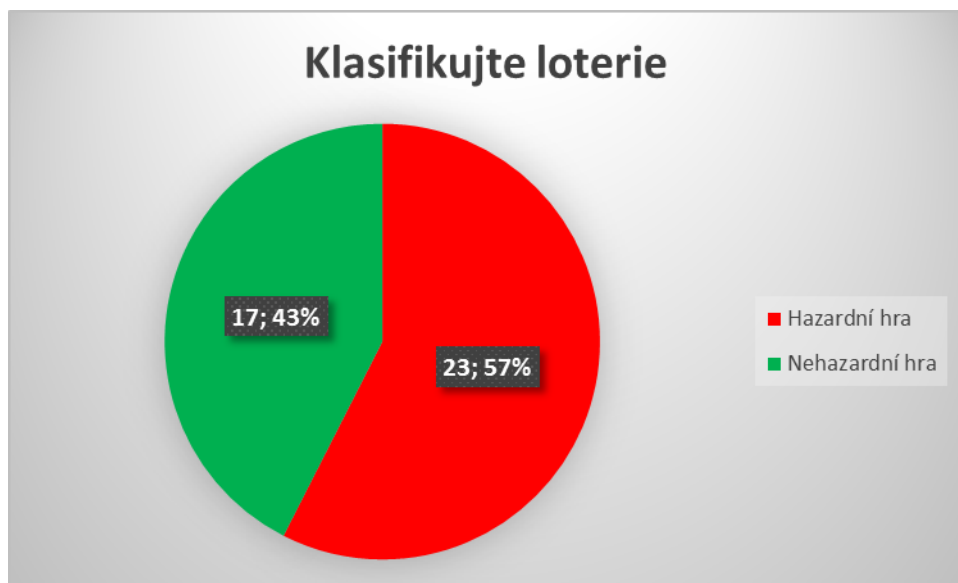

Zdroj: Vlastní zpracování

Ruletu považuje za hazardní hru 36 ze 40 patologických hráčů.

Klasifikace loterií

Obrázek 28: Klasifikace loterií respondenty druhého vzorku

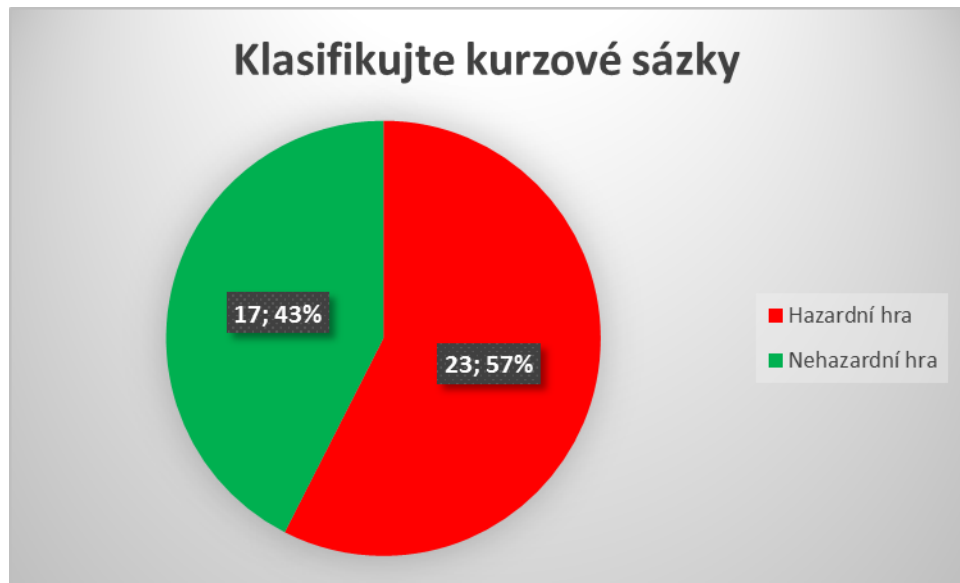

Zdroj: Vlastní zpracování

Loterie považuje za hazardní hru 23 ze 40 patologických hráčů.

Kurzové sázky

Obrázek 29: Klasifikace kurzových sázek respondenty druhého vzorku

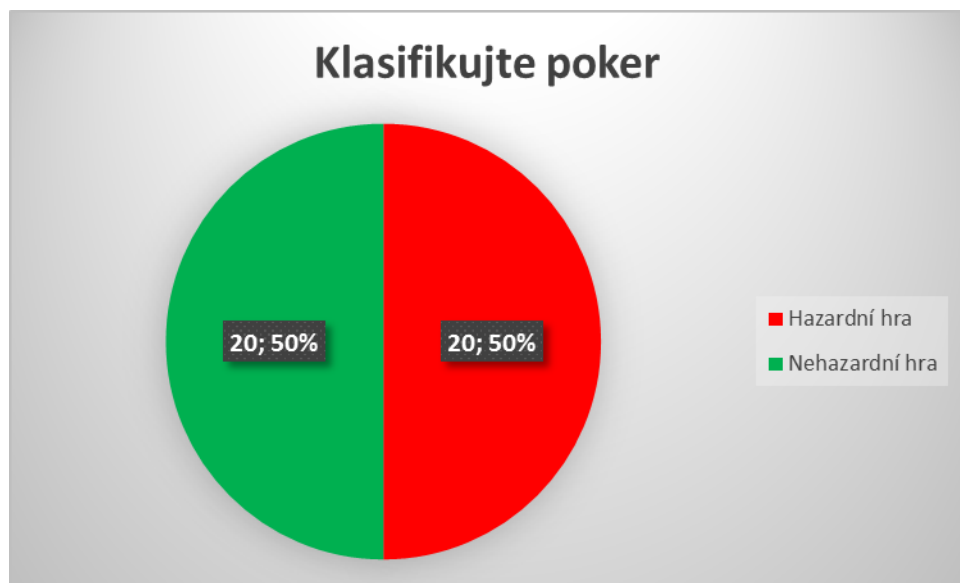

Zdroj: Vlastní zpracování

Kurzové sázky považuje za hazardní hru 23 ze 40 patologických hráčů.

Klasifikace pokeru

Obrázek 30: Klasifikace pokeru respondenty druhého vzorku

Zdroj: Vlastní zpracování

Poker považuje za hazardní hru 20 ze 40 patologických hráčů.

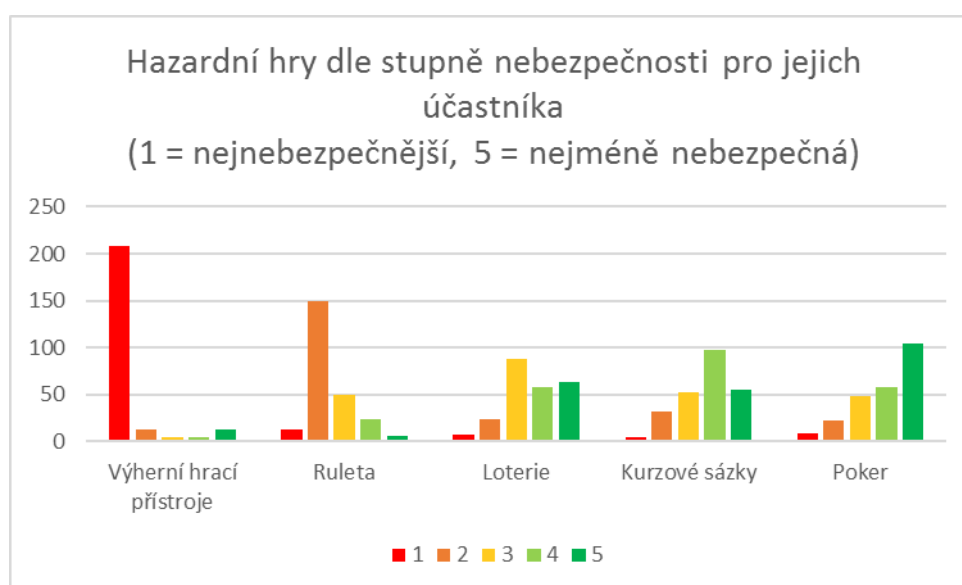
Názory respondentů prvního a druhého vzorku se ohledně klasifikace jednotlivých her příliš neliší. U výherních hracích přístrojů se drtivá většina respondentů prvního a druhého vzorku shoduje, že spadají pod hazardní hry. Stejně tak je tomu u rulety, kterou

za hazardní hru označilo 96 % respondentů z prvního vzorku a 90 % respondentů ze druhého vzorku. Určitý rozdíl je možný považovat u loterií, které považuje za hazardní hru 75 % respondentů z prvního vzorku a jen 57 % respondentů ze druhého vzorku. Kurzové sázky do hazardních her zařadilo 60 % respondentů z prvního vzorku a 57 % respondentů ze druhého vzorku a poker mezi hazardní hry zařadilo 60 % respondentů z prvního vzorku a 50 % respondentů ze druhého vzorku.

4.3.3 Názor respondentů ohledně stupně nebezpečnosti jednotlivých her

První vzorek

Obrázek 31: Hazardní hry dle stupně nebezpečnosti pro jejich účastníka podle respondentů prvního vzorku

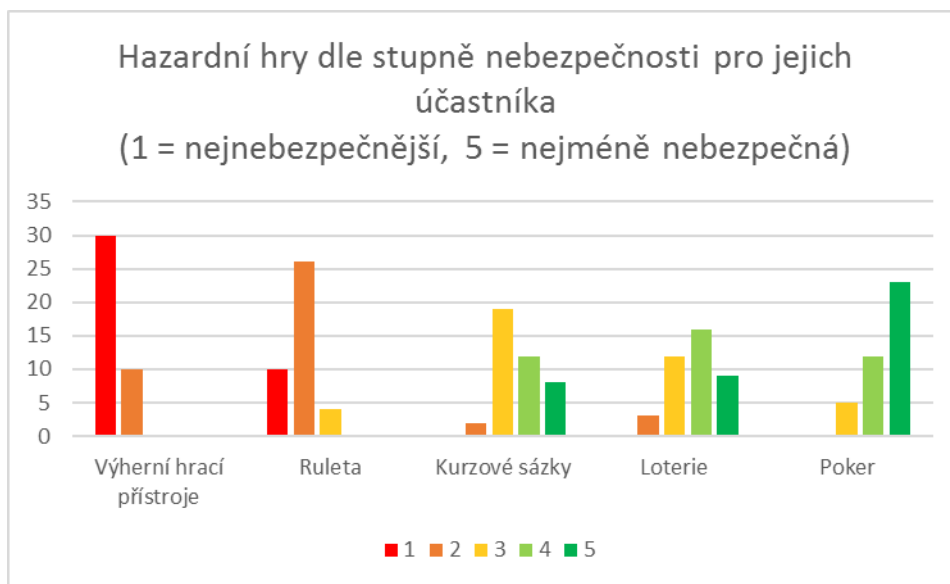

Zdroj: Vlastní zpracování

Průměrné umístění výherních hracích přístrojů u respondentů prvního vzorku bylo 1,33, ruleta měla průměr 2,41, loterie 3,61, kurzové sázky 3,70 a poker 3,94.

Druhý vzorek

Obrázek 32: Hazardní hry dle stupně nebezpečnosti pro jejich účastníka podle respondentů druhého vzorku

Zdroj: Vlastní zpracování

Průměrné umístění výherních hracích přístrojů u respondentů druhého vzorku bylo 1,25, ruleta měla průměr 1,85, kurzové sázky 3,6, loterie 3,78 a poker 4,45.

Respondenti z obou vzorků se shodují na tom, že nejnebezpečnější hrou pro účastníka dané hry jsou výherní hrací přístroje, ty následuje ruleta, která je podle obou vzorků druhou nejnebezpečnější hrou. S větším odstupem za těmito dvěma hrami skončily další hry. Podle respondentů prvního vzorku jsou třetí nejvíce nebezpečnou hrou loterie, následovány kurzovými sázkami a pokerem, dle respondentů druhého vzorku jsou třetí nejvíce nebezpečnou hrou kurzové sázky, následovány loteriemi a pokerem.

4.3.4 Názor respondentů ohledně prevence hazardního hraní

První vzorek

Obrázek 33: Názor respondentů prvního vzorku na prevenci hazardního hraní

Zdroj: Vlastní zpracování

Prevenci hazardu v ČR považuje za nedostatečnou 48 % respondentů z prvního vzorku, 24 % respondentů považuje prevenci hazardu za dostatečnou a 28 % respondentů neví či nemá názor.

Druhý vzorek

Obrázek 34: Názor respondentů druhého vzorku na prevenci hazardního hraní

Zdroj: Vlastní zpracování

Prevenci hazardu v ČR považuje za nedostatečnou 67 % patologických hráčů, 25 % patologických hráčů považuje prevenci hazardu za dostatečnou a 8 % neví či nemá názor.

4.3.5 Názor respondentů prvního vzorku na stavbu kasina v blízkosti jejich bydliště

Obrázek 35: Názor respondentů hlavního vzorku na stavbu kasina v blízkosti jejich bydliště

Zdroj: Vlastní zpracování

Se stavbou kasina v blízkosti bydliště by souhlasilo 38 % respondentů z prvního vzorku.

5 Zhodnocení výsledků a závěr

V práci byly zkoumány dva vzorky respondentů. První vzorek byl pro práci klíčový, tvořilo ho 199 respondentů, kteří vyplnili dotazník na serveru www.vyplnto.cz a dalších 41 respondentů, kteří dotazník vyplnili dodatečným osobním a e-mailovým dotazováním. Celkem první vzorek zahrnoval 240 respondentů. Je možné konstatovat, že struktura respondentů prvního vzorku odpovídá struktuře pohlaví v populaci ČR a tento vzorek je z hlediska pohlaví reprezentativní.

Druhý vzorek tvořili závislí patologičtí hráči v léčení a ti, kteří již mají terapii za sebou. Respondentů, tvořících druhý vzorek, bylo 40. Tento vzorek sloužil především k porovnání s hlavním vzorkem a měl být určitým náhledem do světa patologických hráčů.

Práce měla dva cíle. Prvním byla identifikace a vyhodnocení faktorů, ovlivňujících hazardní hraní a jeho frekvenci. Vyhodnocení faktorů proběhlo pomocí programu STATISTICA 12, kterým byly ověřovány nulové hypotézy, vztahující se k závislosti faktorů ovlivňující hraní jednotlivých vybraných her. Ověřovány byly tendence respondentů prvního vzorku. Druhým cílem bylo vyhodnocení názoru respondentů na hazardní hraní. Vyhodnocení a srovnání názorů se týkalo obou zkoumaných vzorků respondentů.

Závěry studií z let 2012–2015, publikované ve výroční zprávě o hazardním hraní v České republice v roce 2015 (dále jen výroční zpráva), hovoří o rostoucím trendu hazardního hraní v obecné populaci. Trend byl rostoucí především díky nárůstu kurzového sázení a on-line hazardního hraní. Tento trend se potvrdil i u prvního zkoumaného vzorku této práce. Respondenti nejčastěji hráli poker (34 %), sázeli kurzové sázky (30 %) a účastnili se loterií (30 %), loterie však ve studiích z let 2012–2015 zahrnuty nebyly. Nejproblematictější hry z pohledu patologického hráčství, tedy výherní hrací přístroje a ruletu, hrálo 15 % respondentů.

Vyhodnocení faktorů ovlivňujících hraní vybraných her

V provedených studiích, publikovaných ve výroční zprávě, bylo zmíněno šest faktorů ovlivňujících hazardní hraní – pohlaví, věk, vzdělání, příjem, konzumace alkoholu a užívání drog. U faktoru vzdělání se ve výroční zprávě mluví především o současných studentech, nikoliv o dosaženém vzdělání. Kromě těchto šesti faktorů byly do diplomové práce zakomponovány faktory „bydliště“, „volný čas“ a „hraní blízkých“.

Faktor pohlaví měl statisticky významný vliv na hraní výherních hracích přístrojů, na hraní rulety, na sázení kurzových sázek a na hraní pokeru. Faktor pohlaví neměl statisticky významný vliv pouze na účast v loteriích. Bylo prokázáno, že pohlaví ovlivňuje hraní

vybraných her a muži se jich účastní častěji než ženy. Tento fakt koresponduje s výsledky studií i ostatních teoretických východisek.

Faktor věku měl statisticky významný vliv na hraní rulety, na účast v loteriích a na hraní pokeru. Faktor věku naopak neměl statisticky významný vliv na hraní výherních hracích přístrojů a na sázení kurzových sázek. U rulety a hraní pokeru bylo prokázáno, že se daných her účastní především mladší lidé, k účasti v loteriích mají naopak větší tendenci lidé starší 35 let. Ze závěrů studií vyplývala větší tendence hraní hazardních her u mladších lidí, to se potvrdilo u rulety a hraní pokeru. Poměrně překvapivé je, že se nepotvrdil statisticky významný vliv věku na hraní výherních hracích přístrojů a sázení kurzových sázek. Obě hry hrálo více respondentů z kategorie „15 až 34 let“ než z kategorie „35 a více let“, rozdíl však nebyl natolik významný, aby došlo k zamítnutí nulových hypotéz.

Faktor dosaženého vzdělání měl statisticky významný vliv pouze na sázení kurzových sázek. Kurzové sázky sázeli nejčastěji středoškolsky vzdělaní respondenti. Z těchto výsledků můžeme vyvodit závěr, že hraní hazardních her postihuje lidi vzdělanější i méně vzdělané, to dokládají i charakteristiky druhého vzorku respondentů.

Faktor příjmu měl statisticky významný vliv pouze na hraní pokeru. Poker hrají častěji bohatší lidé. To se dá interpretovat dvěma způsoby. Je možné, že si poker zahrají raději bohatí lidé, které prohrané peníze netrápí tolik jako lidi z nižších platových kategorií. Druhou možnou interpretací je, že jsou pokeroví hráči bohatší, jelikož si díky hraní pokeru vydělali vyšší množství peněz. Kromě pokeru neměl faktor příjmu statisticky významný vliv na žádnou jinou hru. Ve výroční zprávě bylo naopak zmíněno, že výzkumy potvrzují vyšší vklady peněz do hazardu u nízkopříjmových skupin, zde se tedy závěry této práce od závěrů výroční práce liší.

Faktor konzumace alkoholu měl statisticky významný vliv na hraní rulety, na sázení kurzových sázek a hraní pokeru. Na hraní výherních hracích přístrojů a účast v loteriích konzumace alkoholu statisticky významný vliv neměla. Výroční zpráva zmiňuje vysokou míru konzumace alkoholu a užívání drog u patologických hráčů, v tomto ohledu je poněkud zarážející rozdílný výsledek výherních hracích přístrojů a rulety.

Faktor užívání drog měl statisticky významný vliv pouze na hraní rulety. Na ostatní hry užívání drog významný vliv nemělo. Stejně jako u faktoru konzumace alkoholu jsou otazníkem rozdílné výsledky u výherních hracích přístrojů a rulety. Je třeba zmínit, že drogy užívalo pouze 26 respondentů.

Faktor bydliště neměl statisticky významný vliv na hraní vybraných her.

Faktor způsobu trávení volného času měl statisticky významný vliv na hraní rulety, pokeru a sázení kurzových sázek. Na hraní výherních hracích přístrojů a účast v loteriích neměl faktor způsobu trávení volného času statisticky významný vliv. K hraní rulety, pokeru a sázení kurzových sázek byli náchylnější lidé trávící volný čas převážně aktivně.

Faktor hraní blízkých osob měl statisticky významný vliv na hraní výherních hracích přístrojů, rulety, pokeru a na sázení kurzových sázek. Tento faktor neměl statisticky významný vliv pouze na účast v loteriích. Bylo prokázáno, že náchylnější k hraní zmíněných čtyř her jsou osoby, jejichž blízcí hrají nějakou hazardní hru.

Vyhodnocení faktorů ovlivňujících frekvenci hraní vybraných her

Žádný z faktorů neměl vliv na frekvenci hraní výherních hracích přístrojů, na frekvenci hraní rulety, na frekvenci účasti v loteriích a na frekvenci sázení kurzových sázek. Jako statisticky významné se ukázaly faktory pohlaví, územního celku a výše příjmu ve vztahu k frekvenci hraní pokeru. Ukázalo se, že hráči pokeru hrají poker častěji než hráčky pokeru. Vyšší frekvence hraní se ukázala také u lidí s vyšším příjmem a u lidí, jejichž bydlištěm je Morava či Slezsko.

Problémem vyhodnocování faktorů ovlivňujících frekvenci hraní vybraných her, byl malý vzorek respondentů. Respondentů hrajících výherní hrací přístroje bylo 37, stejný počet respondentů hrál i ruletu. Loterií se účastnilo 71 respondentů, 71 bylo i sázkařů kurzových sázek. Hráčů pokeru bylo 82. Aby mohly být závěry vyhodnocení faktorů ovlivňujících frekvenci hraní hazardních her interpretovány, bylo by vhodné zkoumat větší počet respondentů.

Druhý vzorek respondentů

Druhý vzorek byl tvořen 40 patologickými hráči. Mužů bylo 33, tedy 82 %, což odpovídá studii „Patologičtí hráči v léčbě“, které se v roce 2013 účastnilo 259 respondentů, z nichž 81 % zastupovali muži. Průměrný věk respondentů druhého vzorku byl 32,4 let, v případě výše zmíněné studie byl průměr 35,2 let. Většina respondentů (21; 53 %) měla středoškolské vzdělání s maturitou, byli zde však také 2 respondenti se základním vzděláním a celkem 8 dotazovaných s vysokoškolským vzděláním. Většina respondentů (27; 67,5 %) měla před nástupem do léčby příjem 15 000 Kč a více. Alkohol pilo před nástupem do léčby 35 ze 40 respondentů, drogy užívalo 10 ze 40 respondentů. Převážně aktivně trávilo svůj volný čas 17 ze 40 respondentů, dalších 10 respondentů trávilo svůj volný čas převážně pasivně, zbylých 13 respondentů žádný volný čas nemělo. Většina dotazovaných (30; 75 %) uvedla, že některý z jejich blízkých osob hrál nějakou hazardní hru.

Převážná část respondentů ze druhého vzorku hrála před nástupem do léčby výherní hrací přístroje. Bylo jich 33 a tvořili 82 %. Ruletu hrálo 22 patologických hráčů (55 %), loterií 20 (50 %), stejný počet patologických hráčů sázel kurzové sázky. Poker hráli před nástupem do léčby pouze 3 patologičtí hráči. Tyto údaje korespondují s údaji ze studie „Patologičtí hráči v léčbě“, ve které 83 % respondentů uvedlo, že hazardní hrou zodpovědnou za jejich problémy byly spojené s technickými hrami (především výherní hrací přístroje a ruleta). V opakované studii v roce 2015 se toto číslo snížilo na 67 %, stále však technické hry zahrnovaly většinu patologických hráčů. On-line hry označilo v roce 2013 za původce svých problémů 10 % respondentů, v roce 2015 to pak bylo 14 % respondentů.

Názory respondentů na hazardní hraní

Klasifikace vybraných her

U klasifikace vybraných her respondenty prvního vzorku byla zkoumána závislost klasifikace daných her na hraní daných her. Nulové hypotézy byly na základě nízké p – hodnoty zamítnuty u hraní rulety, u účasti v loteriích, u sázení kurzových sázek i u hraní pokeru. U těchto her byl zjištěn statisticky významný vliv hraní dané hry na její klasifikaci. Nejvyšší síla závislosti byla zjištěna u sázení kurzových sázek (0,32) a u hraní pokeru (0,49). Hráči těchto her nepovažují dané hry za hazardní, respondenti nehrající dané hry naopak dané hry převážně za hazardní považují.

Celkově se názory respondentů prvního a druhého vzorku ohledně klasifikace jednotlivých her příliš neliší. U výherních hracích přístrojů se drtivá většina respondentů prvního a druhého vzorku shoduje, že spadají pod hazardní hry. Stejně tak je tomu u rulety, kterou za hazardní hru označilo 96 % respondentů z prvního vzorku a 90 % respondentů ze druhého vzorku. Určitý rozdíl je možný považovat u loterií, které považuje za hazardní hru 75 % respondentů z prvního vzorku a jen 57 % respondentů ze druhého vzorku. Kurzové sázky do hazardních her zařadilo 60 % respondentů z prvního vzorku a 57 % respondentů ze druhého vzorku a poker mezi hazardní hry zařadilo 60 % respondentů z prvního vzorku a 50 % respondentů ze druhého vzorku.

Názor respondentů ohledně stupně nebezpečnosti jednotlivých her

Respondenti z obou vzorků se shodují na tom, že nejnebezpečnější hrou pro účastníka dané hry jsou výherní hrací přístroje, ty následuje ruleta, která je podle obou vzorků druhou nejnebezpečnější hrou. S větším odstupem za těmito dvěma hrami skončily další hry. Podle respondentů prvního vzorku jsou třetí nejvíce nebezpečnou hrou loterie, následovány kurzovými sázkami a pokerem, dle respondentů druhého vzorku jsou třetí nejvíce

nebezpečnou hrou kurzové sázky, následovány loteriemi a pokerem. Zde se potvrdily teoretické předpoklady. Z vybraných her jsou nejnebezpečnější výherní hrací přístroje a ruleta. Tyto hry také většina patologických hráčů označuje za důvod jejich problémů s hraním.

Názor respondentů ohledně prevence hazardního hraní

Pouhá čtvrtina respondentů prvního i druhého vzorku (24 %, resp. 25 %) se domnívá, že je prevence hazardu v ČR dostatečná. Za nedostatečnou má prevenci hazardu více patologických hráčů než zástupců širšího spektra obyvatel. Jedním z důvodů mohou být problémy s hazardem, do kterých se patologičtí hráči dostali, dalším pak absence názoru 28 % dotazovaných z prvního vzorku. Jedním z problémů hazardního hraní je právě nezáměr veřejnosti o tuto problematiku. Ve studii agentury Ipsos ohodnotilo hraní hazardních her jako závažný problém jen 50 % respondentů.

Názor respondentů prvního vzorku na stavbu kasina v blízkosti jejich bydliště

Se stavbou kasina v blízkosti bydliště by nesouhlasilo 62 % respondentů z prvního vzorku. V rámci studie agentury Ipsos se 90 % respondentů vyjádřilo negativně k herně s „automaty“ v blízkosti bydliště, kasino s ruletou by vadilo 87 % respondentů. Respondenti prvního vzorku byli tedy vůči stavbě kasina shovívavější.

Shrnutí

Práce pojednávala o pěti vybraných hazardních hrách. Vybranými hrami byly výherní hrací přístroje, ruleta, loterie, kurzové sázení a poker. Tyto hry byly vybrány na základě jejich oblíbenosti a zastoupení v populaci ČR. Výherní hrací přístroje, ruleta a loterie zastupovaly hry náhodné, tedy hry, jejichž výsledek závisí pouze na náhodě. Kurzové sázky a poker zastupovaly smíšené hry, tedy hry kombinující prvky her znalostních či dovednostních a her náhodných.

Ačkoliv byly dané hry v teoretické části rozděleny do dvou skupin podobných charakteristik, v praktické části se ukázalo, že má každá hra svá specifika. Výherní hrací přístroje a ruleta bývají často spojovány a společně označovány za nejnebezpečnější hazardní hry. Stejný názor měli i respondenti obou dotazovaných vzorků. Přesto je nutné tyto dvě hry oddělovat. Obě hry hrají častěji muži a ti, jejichž blízcí hrají nějakou hazardní hru. U rulety byl však prokázán také vliv volného času, konzumace alkoholu a užívání drog. Prevence hazardních her, která je podle většiny respondentů prvního i druhého vzorku v ČR nedostatečná, by se měla zaměřovat především na tyto hry.

Od ostatních náhodných her se oddělily loterie. U nich byl prokázán statisticky významný vliv pouze u faktoru věku, bylo zjištěno, že je lidé spadající do kategorie „35 let

a více“ hrají loterie častěji než lidé mladší. To byl však jediný z faktorů, který měl na loterie statisticky významný vliv. Loterie považovalo za hazardní hru 75 % respondentů prvního vzorku a 57 % respondentů druhého vzorku. Loterie mají v české společnosti specifické postavení, čas od času si je zahraje mnoho lidí různých charakteristik. Je prokázáno, že loterie spadají do her náhodných, a že v nich účastníci dlouhodobě nemohou vyhrávat peníze. Přesto se jich však účastní především kvůli vidině rychlého a jednoduchého zbohatnutí. Výhodou loterií jsou oproti ostatním náhodným hrám nižší vsazené částky a také nižší četnost jejich hraní. U loterií není možné za večer prohrát veškeré své jmění. Většina jedinců účastnících se loterií bude v porovnání s ostatními náhodnými hrami prohrávat pomalu a také méně. Problémem pro účastníky je naopak značná matematická nevýhoda a malá šance výhry.

Druhou skupinou byly smíšené hry, které reprezentovaly kurzové sázky a poker. Tyto hry v sobě kombinují prvky her znalostních či dovednostních a her náhodných. Podle českých zákonů se tyto hry řadí do her hazardních, je však také prokázáno, že je v obou hrách možné dlouhodobě vítězit. To je také hlavní rozdíl kurzových sázek a pokeru oproti hrám náhodným. Obě smíšené hry hrají častěji muži, dále lidé trávící svůj volný čas převážně aktivně, ti, kteří uvedli, že jejich blízcí hrají nějakou hazardní hru a také konzumenti alkoholu. Kurzové sázky navíc hrají nejčastěji středoškolsky vzdělaní lidé. U pokeru se zase prokázal jako statisticky významný faktor věku, hrají ho spíše mladší lidé. Specifikem obou těchto her je také to, že je většina hráčů nepovažuje za hry hazardní, naopak velká část těch, kteří dané hry nehrají, kurzové sázky, resp. poker za hazard označili.

Doporučení

Hazardní hraní a zejména patologické hráčství není možné podceňovat. V České republice je daná tematika stále novým fenoménem, první významné průzkumy a studia tohoto tématu, byly provedeny okolo roku 2012, výroční zpráva o hazardním hraní byla zveřejněna poprvé v roce 2014. Je třeba v nastoleném trendu pokračovat, hazardní hraní, resp. patologické hráčství dále zkoumat a ze studií vyvozovat důsledky. Není možné zapomínat na prevenci, u které je také nutné odlišování nejen různých forem hazardu, ale i konkrétních hazardních her.

Doporučením pro budoucí výzkumy, zaměřené na téma hazardu a patologického hráčství, je zejména získání většího počtu respondentů tak, aby byly výsledky zcela reprezentativní, a aby bylo možné zaměřit se také na faktory ovlivňující frekvenci hraní daných her.

6 Seznam použitých zdrojů

Knižní zdroje

AUTOR, Utajený. Casino: přísně tajné: manažer kasina radí jak rozbít bank: informace, které neměly nikdy opustit zdi světových kasin. Vyd. 1. Brno: Computer Press, 2011. ISBN 978-80-251-3668-3.

BLINKA, Lukáš a kol. Online závislosti: jednání jako droga?: online hry, sex a sociální sítě: diagnostika závislosti na internetu: prevence a léčba. Vydání 1. Praha: Grada, 2015. ISBN 978-80-210-7975-5.

BUDÍKOVÁ, Marie, Maria KRÁLOVÁ a Bohumil MAROŠ. Průvodce základními statistickými metodami. Praha: Grada, 2010. ISBN 978-80-247-3243-5.

HORÁČEK, Michal. Los a sázka. Praha: Fortuna, 2000. ISBN 80-239-0179-6.

KŇAZOVČÍK, Ladislav. Jak zbohatnout na kurzových sázkách: kniha úspěšného sázkaře. V Tribunu EU vyd. 1. Brno: Tribun EU, 2009. ISBN 978-80-7399-755-7.

Koncepční rámec škodlivého hráčství: projekt mezinárodní spolupráce financovaný Centrem pro výzkum problémového hráčství v Ontariu. 1. vyd. v jazyce českém. Praha: Úřad vlády České republiky, ©2013. Monografie; no. 23. ISBN 978-80-7440-084-1.

KRAMÁŘ, Květoslav a kol. Herní právo. 1. vyd. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2006. Právnické učebnice. ISBN 80-86898-80-6.

LEVEZOVÁ, Belinda. Kasino: příručka návštěvníka. 1. vyd. Praha: Fortuna Print, 2004. ISBN 80-7321-132-7.

MAFFESOLI, Michel. Evropské loterie a hry. Vyd. 1. Praha: Olympia, 1998. Sazka. ISBN 80-7033-551-3.

MRAVČÍK, Viktor, a kol. Výroční zpráva o hazardním hraní v České republice v roce 2015. Praha: Úřad vlády České republiky. ISBN 978-80-7440-151-0.

MRAVČÍK, Viktor a kol. Hazardní hraní v České republice a jeho dopady. Praha: Úřad vlády České republiky, 2014. ISBN 978-80-7440-111-4.

NEŠPOR, Karel a kol. Jak překonat hazard: prevence, krátká intervence a léčba. Vyd. 1. Praha: Portál, 2011. ISBN 978-80-262-0009-3.

PRUNNER, Pavel. Gamblerství, aneb, Ztráta svobody. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2013. ISBN 978-80-7380-452-7.

PRUNNER, Pavel. Psychologie gamblerství, aneb, Sázka na štěstí. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2008. ISBN 978-80-7380-074-1.

Elektronické zdroje

BUREŠ, Radim. Proč není sport imunní vůči korupci? Transparency.cz [online]. 2009 [cit. 2017-03-30]. Dostupné z: https://www.transparency.cz/wp-content/uploads/sport_studie_CJ.pdf

BURTON, Bill. Guide to Beginners Roulette. Thoughtco.com [online]. 2015 [cit. 2017-03-30]. Dostupné z: <https://www.thoughtco.com/double-ball-roulette-537704>

HORÁČEK, Filip. V USA padl rekordní jackpot, o 40 miliard se podělí nejméně tři lidé. Idnes.cz [online]. 2016 [cit. 2017-03-30]. Dostupné z: http://ekonomika.idnes.cz/rekordni-jackpot-powerball-dfm-/eko-zahranicni.aspx?c=A160114_063757_eko-zahranicni_hro

KVASNIČKA, Jakub. Popravený poker. Slinatjící český šiml aneb Příběh jednoho zákona. Tyden.cz [online]. 2017 [cit. 2017-03-30]. Dostupné z: http://www.tyden.cz/rubriky/domaci/nazory/popraveny-poker-slintajici-cesky-siml-aneb-pribeh-jednoho-zakona_419537.html

NOVÁK, Filip. Výherní kombinace pokeru. Pokerman.cz [online]. 2012 [cit. 2017-03-30]. Dostupné z: <http://www.pokerman.cz/poker-vyherni-kombinace>

VINCENT, Lukáš. Škola sázení: Tipovat sportovní zápasy lidé začali už v 17. století. Idnes.cz [online]. 2009 [cit. 2017-03-30]. Dostupné z: http://sazeni.idnes.cz/skola-sazeni-tipovat-sportovni-zapasy-lide-zacali-uz-v-17-stoleti-py0-/sazeni.aspx?c=A090703_090239_sazeni_pes

7 Přílohy

7.1 Dotazník pro první vzorek respondentů

1. Hrajete výherní hrací přístroje?
  - a) Ano
  - b) Ne
2. Jak často hrajete výherní hrací přístroje?
  - a) 0–1x měsíčně
  - b) 2–4x měsíčně
  - c) 5 a vícekrát měsíčně
3. Hrajete ruletu?
  - a) Ano
  - b) Ne
4. Jak často hrajete ruletu?
  - a) 0–1x měsíčně
  - b) 2–4x měsíčně
  - c) 5 a vícekrát měsíčně
5. Účastníte se loterie?
  - a) Ano
  - b) Ne
6. Jak často se účastníte loterie?
  - a) 0–1x měsíčně
  - b) 2–4x měsíčně
  - c) 5 a vícekrát měsíčně
7. Sázíte kurzové sázky?
  - a) Ano
  - b) Ne
8. Sázíte na pobočkách či on-line?
  - a) Jen na pobočkách
  - b) Jen on-line
  - c) Na pobočkách i on-line
9. Jak často sázíte kurzové sázky?
  - a) 0–1x měsíčně

- b) 2–4x měsíčně
  - c) 5 a vícekrát měsíčně
10. Hrajete poker?
- a) Ano
  - b) Ne
11. Hrajete poker v kasinech a hernách či on-line?
- a) Jen v kasinech a hernách
  - b) Jen on-line
  - c) V kasinech a hernách i on-line
12. Jak často hrajete poker?
- a) 0–1x měsíčně
  - b) 2–4x měsíčně
  - c) 5 a vícekrát měsíčně
13. Kterou z uvedených her hrajete nejčastěji?
- a) Výherní hrací přístroje
  - b) Ruletu
  - c) Loterie
  - d) Kurzové sázky
  - e) Poker
  - f) Nehraji ani jednu hru
14. Klasifikujte výherní hrací přístroje
- a) Hazardní hra
  - b) Nehazardní hra
15. Klasifikujte ruletu
- a) Hazardní hra
  - b) Nehazardní hra
16. Klasifikujte loterie
- a) Hazardní hra
  - b) Nehazardní hra
17. Klasifikujte kurzové sázky
- a) Hazardní hra
  - b) Nehazardní hra
18. Klasifikujte poker
- a) Hazardní hra

- b) Nehazardní hra
19. Seřad'te uvedené hry podle stupně nebezpečnosti pro jejich účastníka (1. = nejnebezpečnější, 5. = nejméně nebezpečná)
- Výherní hrací přístroje (1., 2., 3., 4., 5.)
- Ruleta (1., 2., 3., 4., 5.)
- Loterie (1., 2., 3., 4., 5.)
- Kurzové sázky (1., 2., 3., 4., 5.)
- Poker (1., 2., 3., 4., 5.)
20. Co si myslíte o prevenci hazardu v ČR?
- a) Je dostatečná
- b) Je nedostatečná
- c) Nevím/nemám názor
21. Souhlasil/a byste se stavbou kasina v blízkosti vašeho bydliště?
- a) Ano
- b) Ne
22. Jakého jste pohlaví?
- a) Muž
- b) Žena
23. Kolik je vám let? (vypište celočíselnou hodnotu)
24. Jaké je vaše nejvyšší dosažené vzdělání?
- a) Základní vzdělání
- b) Střední vzdělání s výučním listem
- c) Střední vzdělání s maturitou
- d) Vyšší odborné vzdělání
- e) Vysokoškolské bakalářské vzdělání
- f) Vysokoškolské magisterské vzdělání
- g) Vysokoškolské doktorské vzdělání
25. Jaký je váš status?
- a) Zaměstnaný
- b) Nezaměstnaný
- c) Vlastní odpověď
26. Jaký je váš čistý měsíční příjem?
- a) 5 000 Kč a méně
- b) 5 001 Kč až 9 999 Kč

- c) 10 000 Kč až 14 999 Kč
  - d) 15 000 Kč až 19 999 Kč
  - e) 20 000 Kč až 29 999 Kč
  - f) 30 000 Kč a více
27. Podílí se na vašem čistém měsíčním příjmu sociální dávky?
- a) Ano
  - b) Ne
28. Jaký podíl vašeho měsíčního příjmu tvoří sociální dávky?
- a) 0–25% podíl
  - b) 26–50% podíl
  - c) 51–75% podíl
  - d) 76–100% podíl
29. V jakém kraji žijete?
- a) Hlavní město Praha
  - b) Jihomoravský kraj
  - c) Jihočeský kraj
  - d) Pardubický kraj
  - e) Královéhradecký kraj
  - f) Kraj Vysočina
  - g) Karlovarský kraj
  - h) Liberecký kraj
  - i) Olomoucký kraj
  - j) Plzeňský kraj
  - k) Středočeský kraj
  - l) Moravskoslezský kraj
  - m) Ústecký kraj
  - n) Zlínský kraj
30. Jak trávíte volný čas?
- a) Převážně aktivně (sport, venkovní aktivity, cvičení)
  - b) Převážně pasivně (sledování TV, internet, četba)
  - c) Nemám volný čas
31. Užíváte drogy?
- a) Ano
  - b) Ne

32. Užíváte měkké drogy?
- a) Ano
  - b) Ne
33. Jak často užíváte měkké drogy?
- a) 0–1x týdně
  - b) 2–4x týdně
  - c) 5 a vícekrát týdně
34. Užíváte tvrdé drogy?
- a) Ano
  - b) Ne
35. Jak často užíváte tvrdé drogy?
- a) 0–1x týdně
  - b) 2–4x týdně
  - c) 5 a vícekrát týdně
36. Pijete alkohol?
- a) Ano
  - b) Ne
37. Pijete pivo?
- a) Ano
  - b) Ne
38. Jak často pijete pivo?
- a) 0–1x týdně
  - b) 2–4x týdně
  - c) 5 a vícekrát týdně
39. Jaké množství piva průměrně vypijete za týden (1 pivo = 0,5l)
- a) 2 a méně piv
  - b) 3 až 5 piv
  - c) 6 až 9 piv
  - d) 10 a více piv
40. Pijete víno?
- a) Ano
  - b) Ne
41. Jak často pijete víno?
- a) 0–1x týdně

- b) 2–4x týdně
  - c) 5 a vícekrát týdně
42. Jaké množství vína průměrně vypijete za týden? (1 sklenka vína = 0,2l)
- a) 0 až 1 sklenku
  - b) 2 až 4 sklenky
  - c) 5 až 7 sklenek
  - d) 8 a více sklenek
43. Pijete lihoviny?
- a) Ano
  - b) Ne
44. Jak často pijete lihoviny?
- a) 0–1x týdně
  - b) 2–4x týdně
  - c) 5 a vícekrát týdně
45. Jaké množství lihovin průměrně vypijete za týden (1 panák lihovin = 0,04l)
- a) 0 až 1 panák
  - b) 2 až 4 panáky
  - c) 5 až 7 panáků
  - d) 8 a více panáků
46. Kouříte?
- a) Ano
  - b) Ne
47. Hraje některý z vám blízkých (rodina, blízcí přátelé, partner/ka) nějakou hazardní hru?
- a) Ano
  - b) Ne
48. Jaké máte vztahy s rodinou a blízkými přáteli?
- a) Dobré
  - b) Špatné
49. Jste spokojen/a se svým životem?
- a) Ano
  - b) Ne

7.2 Dotazník pro druhý vzorek

1. Jak často jste před nástupem na terapii hrál/a výherní hrací přístroje?
  - a) 0 až 1x měsíčně
  - b) 2 až 4x měsíčně
  - c) 5 a vícekrát měsíčně
  - d) Výherní hrací přístroje jsem nehrál/a
2. Jak často jste před nástupem na terapii hrál/a ruletu?
  - a) 0 až 1x měsíčně
  - b) 2 až 4x měsíčně
  - c) 5 a vícekrát měsíčně
  - d) Ruletu jsem nehrál/a
3. Jak často jste se před nástupem na terapii účastnil/a loterie?
  - a) 0 až 1x měsíčně
  - b) 2 až 4x měsíčně
  - c) 5 a vícekrát měsíčně
  - d) Loterie jsem se neúčastnil/a
4. Jak často jste před nástupem na terapii sázel/a kurzové sázky?
  - a) 0 až 1x měsíčně
  - b) 2 až 4x měsíčně
  - c) 5 a vícekrát měsíčně
  - d) Kurzové sázky jsem nesázel/a
5. Jak často jste před nástupem na terapii hrál/a poker?
  - a) 0 až 1x měsíčně
  - b) 2 až 4x měsíčně
  - c) 5 a vícekrát měsíčně
  - d) Poker jsem nehrál/a
6. Kterou z uvedených her jste hrál/a nejčastěji?
  - a) Výherní hrací přístroje
  - b) Ruleta
  - c) Loterie
  - d) Kurzové sázky
  - e) Poker
7. Klasifikujte výherní hrací přístroje

- a) Hazardní hra
  - b) Nehazardní hra
8. Klasifikujte ruletu
- a) Hazardní hra
  - b) Nehazardní hra
9. Klasifikujte loterie
- a) Hazardní hra
  - b) Nehazardní hra
10. Klasifikujte kurzové sázení
- a) Hazardní hra
  - b) Nehazardní hra
11. Klasifikujte poker
- a) Hazardní hra
  - b) Nehazardní hra
12. Seřaďte uvedené hry podle stupně nebezpečnosti pro jejich účastníka (1. = nejnebezpečnější, 5. = nejméně nebezpečná)
- Výherní hrací přístroje (1., 2., 3., 4., 5.)
  - Ruleta (1., 2., 3., 4., 5.)
  - Loterie (1., 2., 3., 4., 5.)
  - Kurzové sázky (1., 2., 3., 4., 5.)
  - Poker (1., 2., 3., 4., 5.)
13. Co si myslíte o prevenci hazardního hraní v ČR?
- a) Je dostatečná
  - b) Je nedostatečná
  - c) Nevím/Nemám názor
14. Jakého jste pohlaví?
- a) Muž
  - b) Žena
15. Kolik je vám let? (Vypište celočíselnou hodnotu)
16. Jaké je vaše nejvyšší dosažené vzdělání?
- a) Základní vzdělání
  - b) Střední vzdělání s výučním listem
  - c) Střední vzdělání s maturitou
  - d) Vyšší odborné vzdělání

- e) Vysokoškolské bakalářské vzdělání
  - f) Vysokoškolské magisterské vzdělání
  - g) Vysokoškolské doktorské vzdělání
17. Jaký je váš status?
- a) Zaměstnaný
  - b) Nezaměstnaný
  - c) Vlastní odpověď
18. Jaký je váš čistý měsíční příjem?
- a) 5 000 Kč a méně
  - b) 5 001 Kč až 9 999 Kč
  - c) 10 000 Kč až 14 999 Kč
  - d) 15 000 Kč až 19 999 Kč
  - e) 20 000 Kč až 29 999 Kč
  - f) 30 000 Kč a více
19. Jaký podíl vašeho měsíčního příjmu tvořily sociální dávky?
- a) Do 25 % včetně
  - b) 25 až 50% podíl
  - c) 51 až 75% podíl
  - d) 76 až 100% podíl
  - e) Sociální dávky jsem nepobíral/a
  - f) Nechci odpovídat
20. Jak jste trávil/a volný čas?
- a) Převážně aktivně
  - b) Převážně pasivně
  - c) Neměl/a jsem volný čas
21. Užíval/a jste měkké drogy?
- a) Ano
  - b) Ne
22. Užíval/a jste tvrdé drogy?
- a) Ano
  - b) Ne
23. Jak často jste pil pivo?
- a) 0 až 1x týdně
  - b) 2 až 4x týdně

- c) 5 a vícekrát týdně
  - d) Pivo jsem nepil
24. Jaké množství piva jste průměrně vypil za týden (1 pivo = 0,5l)
- a) 2 a méně piv
  - b) 3 až 5 piv
  - c) 6 až 9 piv
  - d) 10 a více piv
  - e) Pivo jsem nepil
25. Jak často jste pil víno?
- a) 0 až 1x týdně
  - b) 2 až 4x týdně
  - c) 5 a vícekrát týdně
  - d) Víno jsem nepil
26. Jaké množství vína jste průměrně vypil za týden? (1 sklenka vína = 0,2l)
- a) 0 až 1 sklenku
  - b) 2 až 4 sklenky
  - c) 5 až 7 sklenek
  - d) 8 a více sklenek
  - e) Víno jsem nepil
27. Jak často jste pil lihoviny?
- a) 0 až 1x týdně
  - b) 2 až 4x týdně
  - c) 5 a vícekrát týdně
  - d) Lihoviny jsem nepil
28. Jaké množství lihovin jste průměrně vypil za týden (1 panák lihovin = 0,04l)
- a) 0 až 1 panák
  - b) 2 až 4 panáky
  - c) 5 až 7 panáků
  - d) 8 a více panáků
  - e) Lihoviny jsem nepil
30. Hrál některý z vám blízkých lidí (rodina, blízcí přátelé, partner/ka) nějakou hazardní hru?
- a) Ano
  - b) Ne

7.3 Nulové hypotézy

H₁: Pohlaví nemá vliv na hraní výherních hracích přístrojů.

H₂: Věk nemá vliv na hraní výherních hracích přístrojů.

H₃: Dosažené vzdělání nemá vliv na hraní výherních hracích přístrojů.

H₄: Územní celek nemá vliv na hraní výherních hracích přístrojů.

H₅: Výše příjmu nemá vliv na hraní výherních hracích přístrojů.

H₆: Způsob trávení volného času nemá vliv na hraní výherních hracích přístrojů.

H₇: Hraní hazardních her osob blízkých respondentovi nemá vliv na hraní výherních hracích přístrojů.

H₈: Konzumace alkoholu nemá vliv na hraní výherních hracích přístrojů.

H₉: Užívání drog nemá vliv na hraní výherních hracích přístrojů.

H₁₀: Pohlaví nemá vliv na hraní rulety.

H₁₁: Věk nemá vliv na hraní rulety.

H₁₂: Dosažené vzdělání nemá vliv na hraní rulety.

H₁₃: Územní celek nemá vliv na hraní rulety.

H₁₄: Výše příjmu nemá vliv na hraní rulety.

H₁₅: Způsob trávení volného času nemá vliv na hraní rulety.

H₁₆: Hraní hazardních her osob blízkých respondentovi nemá vliv na hraní rulety.

H₁₇: Konzumace alkoholu nemá vliv na hraní rulety.

H₁₈: Užívání drog nemá vliv na hraní rulety.

H₁₉: Pohlaví nemá vliv na účast v loterii.

H₂₀: Věk nemá vliv na účast v loterii.

H₂₁: Dosažené vzdělání nemá vliv na účast v loterii.

H₂₂: Územní celek nemá vliv na účast v loterii.

H₂₃: Výše příjmu nemá vliv na účast v loterii.

H₂₄: Způsob trávení volného času nemá vliv na účast v loterii.

H₂₅: Způsob trávení volného času nemá vliv na účast v loterii.

H₂₆: Hraní hazardních her osob blízkých respondentovi nemá vliv na účast v loterii.

H₂₇: Konzumace alkoholu nemá vliv na účast v loterii.

H₂₈: Užívání drog nemá vliv na účast v loterii.

H₂₉: Pohlaví nemá vliv na sázení kurzových sázek.

H₃₀: Věk nemá vliv na sázení kurzových sázek.

H₄₀: Dosažené vzdělání nemá vliv na sázení kurzových sázek.

- H₄₁: Územní celek nemá vliv na sázení kurzových sázek.
- H₄₂: Výše příjmu nemá vliv na sázení kurzových sázek.
- H₄₃: Způsob trávení volného času nemá vliv na sázení kurzových sázek.
- H₄₄: Hraní hazardních her osob blízkých respondentovi nemá vliv na sázení kurzových sázek.
- H₄₅: Konzumace alkoholu nemá vliv na sázení kurzových sázek.
- H₄₆: Užívání drog nemá vliv na sázení kurzových sázek.
- H₄₇: Pohlaví nemá vliv na hraní pokeru.
- H₄₈: Věk nemá vliv na hraní pokeru.
- H₄₉: Dosažené vzdělání nemá vliv na hraní pokeru.
- H₅₀: Územní celek nemá vliv na hraní pokeru.
- H₅₁: Výše příjmu nemá vliv na hraní pokeru.
- H₅₂: Způsob trávení volného času nemá vliv na hraní pokeru.
- H₅₃: Hraní hazardních her osob blízkých respondentovi nemá vliv na hraní pokeru.
- H₅₄: Konzumace alkoholu nemá vliv na hraní pokeru.
- H₅₅: Užívání drog nemá vliv na hraní pokeru.
- H₅₆: Pohlaví nemá vliv na frekvenci hraní výherních hracích přístrojů.
- H₅₇: Věk nemá vliv na frekvenci hraní výherních hracích přístrojů.
- H₅₈: Dosažené vzdělání nemá vliv na frekvenci hraní výherních hracích přístrojů.
- H₅₉: Územní celek nemá vliv na frekvenci hraní výherních hracích přístrojů.
- H₆₀: Výše příjmu nemá vliv na frekvenci hraní výherních hracích přístrojů.
- H₆₁: Způsob trávení volného času nemá vliv na frekvenci hraní výherních hracích přístrojů.
- H₆₂: Hraní hazardních her osob blízkých respondentovi nemá vliv na frekvenci hraní výherních hracích přístrojů.
- H₆₃: Konzumace alkoholu nemá vliv na frekvenci hraní výherních hracích přístrojů.
- H₆₄: Užívání drog nemá vliv na frekvenci hraní výherních hracích přístrojů.
- H₆₅: Pohlaví nemá vliv na frekvenci hraní rulety.
- H₆₆: Věk nemá vliv na frekvenci hraní rulety.
- H₆₇: Dosažené vzdělání nemá vliv na frekvenci hraní rulety.
- H₆₈: Územní celek nemá vliv na frekvenci hraní rulety.
- H₆₉: Výše příjmu nemá vliv na frekvenci hraní rulety.
- H₇₀: Způsob trávení volného času nemá vliv na frekvenci hraní rulety.

H₇₁: Hraní hazardních her osob blízkých respondentovi nemá vliv na frekvenci hraní rulety.

H₇₂: Konzumace alkoholu nemá vliv na frekvenci hraní rulety.

H₇₃: Užívání drog nemá vliv na frekvenci hraní rulety.

H₇₄: Pohlaví nemá vliv na frekvenci účasti v loterii.

H₇₅: Věk nemá vliv na frekvenci účasti v loterii.

H₇₆: Dosažené vzdělání nemá vliv na frekvenci účasti v loterii.

H₇₇: Územní celek nemá vliv na frekvenci účasti v loterii.

H₇₈: Výše příjmu nemá vliv na frekvenci účasti v loterii.

H₇₉: Způsob trávení volného času nemá vliv na frekvenci účasti v loterii.

H₈₀: Hraní hazardních her osob blízkých respondentovi nemá vliv na frekvenci účasti v loterii.

H₈₁: Konzumace alkoholu nemá vliv na frekvenci účasti v loterii.

H₈₂: Užívání drog nemá vliv na frekvenci účasti v loterii.

H₈₃: Pohlaví nemá vliv na frekvenci sázení kurzových sázek.

H₈₄: Věk nemá vliv na frekvenci sázení kurzových sázek.

H₈₅: Dosažené vzdělání nemá vliv na frekvenci sázení kurzových sázek.

H₈₆: Územní celek nemá vliv na frekvenci sázení kurzových sázek.

H₈₇: Výše příjmu nemá vliv na frekvenci sázení kurzových sázek.

H₈₈: Způsob trávení volného času nemá vliv na frekvenci sázení kurzových sázek.

H₈₉: Hraní hazardních her osob blízkých respondentovi nemá vliv na frekvenci sázení kurzových sázek.

H₉₀: Konzumace alkoholu nemá vliv na frekvenci sázení kurzových sázek.

H₉₁: Užívání drog nemá vliv na frekvenci sázení kurzových sázek.

H₉₂: Pohlaví nemá vliv na frekvenci hraní pokeru.

H₉₃: Věk nemá vliv na frekvenci hraní pokeru.

H₉₄: Dosažené vzdělání nemá vliv na frekvenci hraní pokeru.

H₉₅: Územní celek nemá vliv na frekvenci hraní pokeru.

H₉₆: Výše příjmu nemá vliv na frekvenci hraní pokeru.

H₉₇: Způsob trávení volného času nemá vliv na frekvenci hraní pokeru.

H₉₈: Hraní hazardních her osob blízkých respondentovi nemá vliv na frekvenci hraní pokeru.

H₉₉: Konzumace alkoholu nemá vliv na frekvenci hraní pokeru.

H₁₀₀: Užívání drog nemá vliv na frekvenci hraní pokeru.

H₁₀₁: Hraní výherních hracích přístrojů nemá vliv na jejich klasifikaci.

H₁₀₂: Hraní rulety nemá vliv na její klasifikaci.

H₁₀₃: Účast v loterii nemá vliv na její klasifikaci.

H₁₀₄: Sázení kurzových sázek nemá vliv na jejich klasifikaci.

H₁₀₅: Hraní pokeru nemá vliv na jeho klasifikaci.